

**ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**

**ปริญญานิพนธ์
ของ
อุษา อนุกุล**

**เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ**

374.018
๐864๗
ร.๓

ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

บทคัดย่อ
ของ
อุษา อนุกุล

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
มีนาคม 2547

h 202211 ร.๓

10 ส.ย. 2547

อุษา อนุกุล. (2547). *ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลัย,
อาจารย์ ดร. ราณี รัชพงษ์

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ด้านเป้าหมาย ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ และด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามตัวแปรด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านตำแหน่งหน้าที่ และด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 7 กรม 7 สำนัก 2 สถาบัน 12 เขตการศึกษา และตัวแทนเครือข่ายประชาสัมพันธ์แต่ละจังหวัด รวมทั้งสิ้น 170 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่า F (F-test)

สรุปผลการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ พบว่า

2.1 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการดำเนินงาน ด้านที่เป็นปัญหาที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ คือ ขาดสื่อ/อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย มีคุณภาพ หลากหลายเพียงพอในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ส่วนข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด ได้แก่ ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ คือ บุคลากรควรได้รับการพัฒนาด้วยวิธีที่หลากหลายรูปแบบหรือ มีทีมงานเฉพาะกิจมืออาชีพ

**THE OPINIONS IN OPERATIONS OF THE MINISTRY OF EDUCATION'S PUBLIC
RELATIONS OFFICIALS ACCORDING TO LIFE-LONG EDUCATION
MANAGEMENT DESCRIBED IN THE NATIONAL EDUCATION
ACT B.E. 2542**

**AN ABSTRACT
BY
USA ANUKOON**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University
March 2004**

Usa Anukoon. (2004). *The Opinions in Operations of the Ministry of Education's Public Relations Officials According to Life-Long Education Management Described in the National Education Act B.E. 2542*. Master Thesis, M.Ed. (Adult Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Committee : Assoc. Prof. Dr. Sauwance Lewan, Dr. Ranee Ratchanapong.

The research intends to study the opinions of the public relations officials over their operations in management the life-long education as to the National Education Act B.E. 2542 (1999) in 4 areas : objectives, the public relations methods, and the public relations technology, then to compare the public relations officials' opinions over the life-long education management, according to various variable factors, namely, the organizations, the positions, and the experiences of the public relations officials.

The sample used in this research was simple random sampling. They were the civil servants assigned to public relations duty under the Ministry of Education, working in 7 Departments, 7 Bureaus, 2 Institutions, 12 Education Areas, and the Provincial Public Relations Officials Network, altogether 170 persons. The questionnaires were used to gather the data. The statistical methods used for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, the t-test, and the F-test.

The finding were as follows:

1. The opinions of the public relations officials of Ministry of Education over their operations in management the life-long education as to the National Education Act B.E. 2542 (1999) by all factors was moderate. When considering by factor, it was also moderate.

2. The opinions comparison among the public relations officials :

- 2.1 The public relations officials working in different organizations have the significant opinion differences over the life-long education management at .05 in statistical method, both in general and by factor.

- 2.2 The public relations officials working in different positions have the insignificant opinion differences in statistical method over the life-long education management, both in general and by factor.

2.3 The public relations officials possessing different experiences have the insignificant opinion differences in statistical method over the life-long education management, both in general and by factor.

3. Problem and Suggestion : In the life-long education management as to the National Education Act B.E. 2542 (1999), the frequent problem confronted was about the public relations technology. The public relations officials always lack of adequate, varied, modern, and quality tools and equipments to perform duties. For suggestion, the tools that are able to communicate through all target groups should be used, and that tools must be suitable with each locality.

ปริญญานิพนธ์

เรื่อง

ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

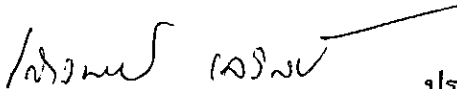
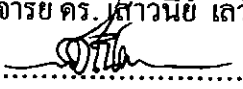
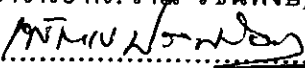
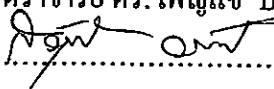
ของ

นางสาวอุษา อนุกุล

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)
วันที่..... เดือน มีนาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. นภาพร หะวานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. ราณี รัตนพงษ์)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

ประกาศคุณูปการ

การจัดทำปริญญานิพนธ์เรื่อง การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ผู้วิจัยได้จัดทำโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนต่าง ๆ ของการจัดทำปริญญานิพนธ์ จนกระทั่งสำเร็จลงได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้บุคคลที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการให้คำปรึกษา ชี้แนะ ฝึกให้มีความอดทนเพียรพยายามในทุกขั้นตอนของการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ จนประสบผลสำเร็จคือ รองศาสตราจารย์ ดร. เสาวนีย์ เลวลีย์ ประธานคณะกรรมการควบคุมในการทำปริญญานิพนธ์ และอาจารย์ ดร. ราณี รัชนพงษ์ กรรมการ ซึ่งท่านได้ให้คำปรึกษาและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และได้ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการวิจัยด้วยดีตลอดมา งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้สั่งสอนทั้งในภาคทฤษฎีและการปฏิบัติ จนผู้วิจัยมีความสามารถนำไปใช้ในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจณปิจนิก ที่ได้ให้ความกรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ซึ่งช่วยให้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและแก้ไขข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้เนื้อหาสาระของงานวิจัยถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น และขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยสามารถนำเครื่องมือมาใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการทุกท่าน ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

อุษา อนุกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	7
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธุ์	11
ประวัติการประชาสัมพันธุ์ของกระทรวงศึกษาธิการ	22
การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธุ์การปฏิรูปการศึกษา	29
บทบาทหน้าที่ของศูนย์ประชาสัมพันธุ์	30
แผนประชาสัมพันธุ์ พ.ร.บ. การปฏิรูปการศึกษา ปี 2544-2545	32
ความหมายและความจำเป็นของการศึกษาตลอดชีวิต	36
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกับการศึกษาตลอดชีวิต	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	48
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล	52
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	54
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	78
สรุป	78
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	78
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	78
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	79
เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล	79
การวิเคราะห์ข้อมูล	80
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	80
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	91
บรรณานุกรม	93
ภาคผนวก	99
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือและหนังสือขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	100
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	106
ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	125
ประวัติของผู้วิจัย	132

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	50
2	ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
3	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน	56
4	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ด้านกลุ่มเป้าหมาย	57
5	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์	59
6	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์	61
7	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ จัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนก ตามหน่วยงานที่สังกัด	63
8	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ด้านกลุ่มเป้าหมาย	64
9	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ด้านวิธีการ ประชาสัมพันธ์	66
10	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ด้านเทคโนโลยี การประชาสัมพันธ์	68

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

11	เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราช บัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ โดยรวม และรายด้าน	71
12	เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตาม ประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน	72
13	ปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์	73
14	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนางานประชาสัมพันธ์	75

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์	21
2 โครงสร้างเครือข่ายองค์กรประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ	27
3 แผนภูมิแสดงเครือข่ายงานประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการ	28

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

งานการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่ระดับกระทรวง กรม กอง ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ หน่วยงานส่วนภูมิภาค และสถานศึกษา มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับงานประชาสัมพันธ์ว่าเป็นงานที่ช่วยสร้างทัศนคติและความเข้าใจที่ีระหว่างหน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป ในขณะที่เดียวกัน การประชาสัมพันธ์เปรียบเสมือนประตูเปิดรับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงหน่วยงานให้จัดบริการด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ (กองการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2537 : 77)

บทบาทหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการคือ การจัดองค์การ การวางแผน การพัฒนาศักยภาพการประชาสัมพันธ์ในทุกด้าน เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรขนาดใหญ่ การดำเนินนโยบายจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากกรมที่เกี่ยวข้องหลายกรม ทั้งนี้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องมีการจัดระบบ วางแผน และพัฒนาการประชาสัมพันธ์ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ของกระทรวงศึกษาธิการ เพราะกระทรวงศึกษาธิการเป็นกระทรวงขนาดใหญ่ มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชน และประชาชนของชาติทั่วประเทศ ทั้งในระบบและนอกระบบ ดังนั้นนอกจากการบริหารจัดการแล้ว การประชาสัมพันธ์ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการด้วย เพราะกระทรวงศึกษาธิการ จะต้องติดต่อสื่อสารให้เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนที่ตั้งที่บรรจง ชูสกุลชาติ (2526 : 160) กล่าวไว้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือของผู้บริหารที่จะช่วยให้ประชาชนหรือนุคคลที่เกี่ยวข้องเกิดความรู้สึกรู้สึกนึกคิดที่ดีต่อองค์การ ก่อให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาและให้ความร่วมมือสนับสนุนต่อองค์การ ในทำนองเดียวกับ วิจิตร อวระกุล (2534 : 1) กล่าวว่า องค์กรจะมุ่งแต่ประกอบธุรกิจการงานให้มีประสิทธิภาพ ค้ำขายให้มีกำไรมากมายโดยไม่สนใจสังคมและประชาชนไม่ได้ จำเป็นต้องดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพพจน์บริการสัมพันธ์ภาพ ชื่อเสียง เกียรติคุณ และความนิยมเลื่อมใสศรัทธาเพื่อเรียกร้อง สนับสนุนการดำเนินการจากประชาชนและฝ่ายต่าง ๆ มิฉะนั้นอาจเกิดอุปสรรคและปัญหาของความไม่รู้ ไม่เข้าใจ และ

การเข้าใจผิด อันมีผลไปถึงความขัดแย้ง เกิดการต่อต้าน การดำเนินงานตั้งแต่เรื่องเล็กน้อยไปจนถึงเรื่องรุนแรง ทำให้การดำเนินงานต้องหยุดชะงักหรือล้มเหลวได้ ฉะนั้น ผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงสนใจการประชาสัมพันธ์ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของตนอย่างกว้างขวาง

นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ที่มีระบบและกระบวนการที่ดี จะทำให้เกิดความสามัคคีภายในและสร้างความเข้าใจแก่บุคคลภายนอก กล่าวคือ การประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการที่สามารถสร้างทัศนคติและภาพพจน์อันดีให้มีต่อนโยบายการบริหารงานของหน่วยงาน สามารถสร้างศรัทธาและก่อให้เกิดความสามัคคีในองค์การ และสามารถเปลี่ยนภาพพจน์องค์การและพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายให้มาสนับสนุนงานบริหาร ตลอดจนเป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้สึนึกคิดและข่าวสารข้อมูลระหว่างผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน อันเป็นผลให้การบริหารงานได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายและประสบความสำเร็จในที่สุด (สุพิน ปัญญาภัก. 2529 : 741)

นอกจากนี้แล้วตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการ พ.ศ. 2540 - 2544 และออกมาตรการปรับภาคราชการในภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ มาตรการปรับลดค่าใช้จ่ายด้านบุคคลภาครัฐ มาตรการปรับขนาดกำลังคนภาครัฐ และมาตรการปรับลดบทบาทภารกิจภาครัฐ ตามลำดับนั้น ได้กำหนดให้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จะมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานไปด้วย โดยมีเป้าหมายให้มีการปฏิบัติงานอย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม (แผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. 2542 : 1)

การประชาสัมพันธ์ของกระทรวงที่ผ่านมายังไม่เป็นที่ยอมรับ ดังจะเห็นได้จากการประชาสัมพันธ์ที่ใช้คนนอกมาทำ ความสัมพันธ์กับบุคคลในองค์การและนอกองค์การยังไม่ดีเท่าที่ควร สภาพการทำงานยังไม่ดี เช่น งบประมาณมีจำนวนจำกัด ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ในการประชาสัมพันธ์ บุคลากรในการประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ และที่มีอยู่ก็ไม่ได้รับการพัฒนาส่งเสริมการฝึกอบรมสัมมนา ครุงานอย่างทั่วถึง ทำให้บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจ ขาดการพัฒนา มองไม่เห็นความก้าวหน้าในชีวิตราชการ ขาดขวัญและกำลังใจ ทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อันส่งผลกระทบต่องานการประชาสัมพันธ์และภาพรวมขององค์การ (กองการประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2537 : 107-109) และ สัมพันธ์ ทองสมัคร (2538) กล่าวว่า เรื่องน่าห่วงขณะนี้การประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการยังด้อยอยู่มาก ดังนั้นขณะนี้ทำอย่างไรให้การประชาสัมพันธ์โดดเด่นขึ้นมา เพื่อจะได้ทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ออกไปให้

บุคคลภายนอกรับรู้เรื่องราวของกระทรวงศึกษาธิการบ้าง รู้และเข้าใจว่ากระทรวงศึกษาธิการทำอะไรอยู่ ความเคลื่อนไหวของกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างไร

ขณะนี้ประเทศไทยได้มีการประกาศใช้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อการศึกษาของประเทศ โดยส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ทางการศึกษาใหม่ ให้นับไปที่ “กระบวนกรเรียนรู้ของมนุษย์” ซึ่งเป็นกระบวนกรต่อเนื่อง “ตลอดชีวิต” โดยให้ความสำคัญกับผู้เรียนเป็นผู้รู้จักคิด พิจารณา และแสวงหาความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง นอกจากนี้ การจัดการศึกษายังครอบคลุมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมและปัจจัยเกื้อหนุนให้เกิดสังคมการเรียนรู้ขึ้น ด้วยเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวสะท้อนให้เห็นแนวความคิดหลักของระบบการศึกษาไทยที่มุ่งเน้น “การศึกษาตลอดชีวิต” ซึ่งมีพัฒนาการของความคิด ปรัชญา และหลักการ ตลอดจนนิยาม ที่ควรจะได้ทำความเข้าใจให้ตรงกันในการจัดและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 1)

การศึกษาเกิดขึ้นพร้อมกับชีวิตและดำเนินไปควบคู่กับการดำเนินชีวิตของบุคคล ดังนั้นมนุษย์จึงเรียนรู้ตั้งแต่วินาทีแรกที่เริ่มหายใจและต้องเรียนรู้ต่อเนื่องไปจนถึงวินาทีสุดท้ายของการหายใจ หมายถึงการศึกษาตลอดชีวิตนั่นเอง ทุกประเทศได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตในรูปแบบและแนวทางที่แตกต่างกัน โดยองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) มีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุนให้นำแนวคิดการศึกษาตลอดชีวิตไปสู่การปฏิบัติในประเทศต่าง ๆ ซึ่งได้มีการกล่าวถึงและให้ความสำคัญแก่การศึกษาตลอดชีวิตเป็นครั้งแรกในการประชุมนานาชาติว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ (World Education on Adult Education) เมื่อปี ค.ศ. 1960 ณ กรุงมอนทรีออล ประเทศแคนาดา นับจากนั้นเป็นต้นมา ความคิดเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตได้มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น โดยองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ได้เผยแพร่แนวคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกนำไปกำหนดแนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศของตนต่อไป (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 1-2)

ความคิดในเรื่องการศึกษาตลอดชีวิตนั้น มีจุดเริ่มต้นมาจากผลงานของ Philip Coombs กับ Mansoor Ahmed ซึ่งได้สำรวจการจัดการศึกษาอบรมในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เพื่อที่จะแสวงหาแนวทางในการจัดการศึกษาให้เยาวชนและผู้ใหญ่ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ผลการศึกษาครั้งนั้นได้จำแนกกิจกรรมการศึกษาและการเรียนรู้ออกเป็น 3 ประเภท คือ การศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) การศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) ซึ่งกิจกรรมทั้ง 3 ประเภทนี้ เป็นสิ่งที่มนุษย์ใช้ในการศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสังคมปัจจุบัน ซึ่งในความเป็นจริง ก็ได้ใช้กิจกรรมทั้ง 3 ประเภทนี้ในการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะผสมผสานบูรณาการ

กิจกรรมทั้ง 3 ประเภท หรือใช้กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งก็ได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 2-3)

สำหรับประเทศไทย อาจจะกล่าวได้ว่า กิจกรรมการศึกษาของสังคมไทยในบรรพกาล เป็นลักษณะของการศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษานอกระบบ ก่อนที่จะมีการจัดตั้งโรงเรียนใน รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว จนเมื่อได้มีการปฏิรูปการศึกษาไทยให้อนุวัตร ตามสากลแล้ว จึงมีการจัดการศึกษาตามระบบและรูปแบบของโรงเรียนขึ้น ส่วนกิจกรรมการศึกษา ที่มีรูปแบบของการศึกษาในระบบโรงเรียนส่วนใหญ่จะเป็นไปตามวิถีชีวิตและรูปแบบอื่น ๆ ที่ มิได้กำหนดชื่อเรียกที่ชัดเจน จนถึง พ.ศ. 2483 จึงได้มีการจัดการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ที่อยู่นอก วิทยาลัยขึ้น แต่ก็ยังไม่ได้กล่าวถึงการศึกษาตลอดชีวิต แม้ว่าสังคมจะเห็นความสำคัญของการศึกษา ตลอดชีวิตมากขึ้น แต่ในส่วนการจัดการศึกษาของรัฐในขณะนั้นก็ให้ความสำคัญเฉพาะการศึกษา ของบุคคลในวัยเรียนเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากแผนการศึกษาแห่งชาติฉบับแรกที่เรียกว่าโครงการ ศึกษา พ.ศ. 2411 ซึ่งกำหนดกรอบการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นหลัก อย่างไรก็ตามได้มีการ ความพยายามที่จะผลักดันแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตอยู่ตลอดมา โดยในปี พ.ศ. 2518 มีการปฏิรูปแนวคิดเกี่ยวกับ "การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม" ขึ้น ซึ่งแนวความคิดดังกล่าวได้มีการ สถานต่อจนกระทั่งได้มีการกล่าวถึง "การศึกษาตลอดชีวิต" เป็นครั้งแรกในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 4)

นับจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ได้มีการกล่าวถึงกันอย่างกว้างขวางและได้มีการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น ดังจะเห็นได้ จากการประกาศใช้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งกำหนดในมาตรา 8 ว่า "ให้การ จัดการศึกษาของชาติเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน" ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า แนวคิดเกี่ยว กับการศึกษาตลอดชีวิตได้รับการยอมรับกันอย่างแพร่หลายในทุกประเทศทั่วโลก จนกระทั่ง ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย ได้นำแนวคิดของการศึกษาตลอดชีวิตเป็นหลักในการ จัดการศึกษาและถือว่าการศึกษาตลอดชีวิตเป็นปรัชญาสำคัญสำหรับการจัดการศึกษาของประเทศ ในสภาวะการณ์ที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวง ศึกษาธิการ. 2543 : 4)

จากแนวคิดพื้นฐาน รูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาใน ระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินการที่ใช้ ผู้เรียนและชุมชนเป็นฐานการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรท้องถิ่น ในการร่วมจัดการศึกษาตลอดชีวิต และการบูรณาการการเรียนรู้ให้กลมกลืนกับวิถีชีวิต ซึ่งการ ดำเนินการจัดการศึกษาตลอดชีวิตจะส่งผลต่อการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีประสิทธิภาพ

มีความสามารถในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และเป้าหมายสุดท้ายคือ การพัฒนาประเทศ ดังนั้นในการปฏิรูปการศึกษาตลอดชีวิตจะส่งผลต่อการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. 2543 : 1-4)

เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการเผยแพร่ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าในงานทุกประเภท และส่วนราชการทุกส่วนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไปยังกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการกระทำที่ได้มาเพื่อดึงดูดความสนใจในการสร้างความเชื่อถือ ศรัทธา และเพื่อสร้างสรรค์ความเข้าใจอันดี เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และการบริหารองค์การก็จะประสบความสำเร็จทั้ง ๆ ที่ปัจจัยในการบริหาร ประกอบด้วย คน เงิน วัสดุ และการจัดการ ทั้งหมดนี้ “คน” นับว่ามีความสำคัญมากที่สุด ดังที่ สมพงษ์ เกษมสิน (2526 : 2) กล่าวว่า คนสำคัญกว่าเงิน และสิ่งของมากมายนัก เพราะถ้าคนมีความสามารถแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างจะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและรวดเร็ว จะเห็นได้ว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การใดก็ตามเป็นผลมาจากคนทั้งสิ้น เพราะคนเป็นปัจจัยในการผลักดันให้ผลงานเป็นไปในทางใดทางหนึ่งได้เสมอ และการดำเนินงานขององค์การทุกแห่งย่อมมีผลกระทบโดยตรงต่อคนในองค์การ

กระทรวงศึกษาธิการ แบ่งโครงสร้างออกเป็นองค์การหรือหน่วยงานระดับกรม 14 กรม โดยเรียกชื่อเป็นกรม 7 กรม ได้แก่ กรมสามัญศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมอาชีวศึกษา กรมพลศึกษา กรมการศาสนา กรมวิชาการ กรมศิลปากร เรียกชื่อเป็นสำนักงาน 7 สำนักงาน ได้แก่ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานข้าราชการครู สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเรียกเป็นสถาบันอีก 2 สถาบัน ได้แก่ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แต่ละกรมเหล่านี้มีหน่วยงานประชาสัมพันธ์ของตนเอง โดยหน่วยงานบางแห่งตั้งประชาสัมพันธ์ให้มีฐานะเป็นกอง เช่น ศูนย์ประชาสัมพันธ์กระทรวงศึกษาธิการ ศูนย์ประชาสัมพันธ์สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ สภาพัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ส่วนที่เหลืออื่น ๆ ยังมีฐานะเป็นฝ่ายอยู่ในสังกัดของสำนักงานเลขาธิการกรมหรือกองกลาง ในกรณีที่บางกรมมีหน่วยงานในส่วนภูมิภาค ประชาสัมพันธ์ของกรมนั้น ๆ ก็จะทำหน้าที่ครอบคลุมลงไปถึงในส่วนภูมิภาคด้วย

นโยบายของรัฐในการสร้างคน สร้างงาน และสร้างชาติ นับเป็นนโยบายหลักสำคัญที่ทุกกระทรวง ทบวง กรม จะต้องดำเนินการตอบสนองอย่างเป็นรูปธรรม ชัดเจน กระทรวงศึกษาธิการ นับเป็นกระทรวงหลักที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จะต้องจัดกระบวนการ

การต่าง ๆ ให้ขับเคลื่อนไปสู่จุดหมายนี้ให้ได้ เนื่องจากเป็นกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการวางรากฐาน การสร้างคุณภาพให้เกิดขึ้นกับทรัพยากรบุคคลของประเทศในอนาคตทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ไม่เพียงเท่านั้น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ยังได้กำหนดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาทุกระบบ กระทรวงศึกษาธิการต้องเข้าไปมีส่วนรับผิดชอบในการปฏิรูปการศึกษามากมาย จึงจำเป็นต้องมีการประชาสัมพันธ์อย่างเข้มแข็ง กว้างขวาง ลงลึกถึงกลุ่มเป้าหมายทุกระดับให้เกิดการรับรู้ เข้าใจ ถึงการปรับเปลี่ยนครั้งสำคัญนี้ด้วย

ในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการดังกล่าว จะสำเร็จผลทำให้เกิดศรัทธา ความร่วมมือสนับสนุนจากทุกฝ่ายได้นั้น จำเป็นต้องมีการวางแผน ประสาน กำหนดยุทธศาสตร์การสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจด้วยการนำผลงานที่มีเนื้อหาสาระ ความก้าวหน้า ความสำเร็จที่หน่วยงานในสังกัด ศร. รับผิดชอบ ขยายผลออกสู่การรับรู้ต่อสาธารณชนอย่างต่อเนื่อง

ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักและเห็นความสำคัญในการกิจดังกล่าวที่จะต้องรับผิดชอบ ผลักดัน ให้เกิดความเข้าใจแก่ประชาชนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทางการศึกษา ทุกกลุ่มทุกระดับที่อยู่ท่ามกลางการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารทั้งในแง่บวกและแง่ลบ ซึ่งจะมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง และจะกลายเป็นปัญหาอุปสรรคต่อนโยบายที่วางไว้ การใช้กระบวนการที่สามารถสร้างความเข้าใจอันดีและถูกต้องระหว่างองค์กรรัฐกับประชาชนและผู้เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด คือ การประชาสัมพันธ์ ซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญในการสร้างภาพลักษณ์ ชื่อเสียง ศรัทธา ให้เกิดการยอมรับ ปฏิบัติตามและสนับสนุน

โดยเหตุผลดังกล่าว ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ เห็นว่าการทำให้บุคคลในชาติมีความเข้าใจ เกิดศรัทธา เห็นความสำคัญของงานกระทรวงศึกษาธิการ ในการสร้างคน สร้างงาน และสร้างชาติ นั้น สิ่งจำเป็นที่จะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน ต้องมีการจัดทำแผนและกลยุทธ์ การประชาสัมพันธ์ครั้งใหญ่ ผ่านสื่อทุกประเภท อาทิ สิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อบุคคล สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และอินเทอร์เน็ต อย่างหลากหลายพร้อม ๆ กัน ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป (ศูนย์ประชาสัมพันธ์กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1) จากปัญหาและความสำคัญของการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะทำให้ได้ข้อมูลที่จะสามารถนำไปใช้พิจารณากำหนดแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ในด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านข่าวสารและการเผยแพร่ และด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เมื่อจำแนกตามตัวแปรด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านตำแหน่งหน้าที่ และด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าให้ประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตด้านใด มีระดับสูงหรือต่ำเพียงใด และตัวแปรอิสระใดส่งผลกระทบต่อระดับความคิดเห็นอย่างไร ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหารและนักวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ ในการนำไปพิจารณาเสริมสร้างและพัฒนาการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการในการบริหารบุคคลและจิตวิทยาการศึกษา ทำให้ทราบความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
3. ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์ หัวหน้าศูนย์ประชาสัมพันธ์ หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ หัวหน้างานประชาสัมพันธ์ นักประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีฐานะเทียบเท่า 7 กรม 7 สำนัก 2 สถาบัน 12 เขต

การศึกษา จำนวน 131 คน และตัวแทนเครือข่ายประชาสัมพันธุ์แต่ละจังหวัด จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 208 คน ประกอบด้วย หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ ส่วนราชการระดับกรมที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 7 กรม 7 สำนักงาน และ 2 สถาบัน ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวง (สป.) สำนักงานสภาพัฒนาการศึษา (สปร.) สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (รท.) กรมอาชีวศึกษา (อศ.) สำนักงานกรรมการการศึกษาเอกชน (สช.) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) กรมการศาสนา (ศน.) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู (กค.) กรมการศึกษานอกโรงเรียน (กศน.) กรมสามัญศึกษา (สศ.) กรมศิลปากร (ศก.) กรมพลศึกษา (พล.) กรมวิชาการ และ 2 หน่วยงาน คือ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (คส.) และสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) และตัวแทนเครือข่ายประชาสัมพันธุ์ ในแต่ละจังหวัด

2. ตัวแปรในการศึกษากันคว้า

2.1 ตัวแปรอิสระ แบ่งออกเป็น

2.1.1 หน่วยงานที่สังกัด ได้แก่

- 1) ส่วนกลาง
- 2) ส่วนภูมิภาค

2.1.2 ตำแหน่งหน้าที่ แบ่งเป็น

- 1) ผู้อำนวยการ
- 2) นักประชาสัมพันธุ์
- 3) เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธุ์

2.1.3 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธุ์ แบ่งเป็น

- 1) ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) 5 - 10 ปี
- 3) มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

2.2 ตัวแปรตาม ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธุ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตใน 3 ด้าน ดังนี้

2.2.1 ด้านเป้าหมาย

2.2.2 ด้านวิธีการประชาสัมพันธุ์

2.2.3 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธุ์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกความเข้าใจ และการรับรู้ที่มีต่อบุคคลหรือเหตุการณ์โดยสามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูด ความคิดหรือเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร ในที่นี้ หมายถึงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการ และกลุ่มประชาชน รวมทั้งสื่อมวลชนองค์กรภายนอก ที่มีส่วนสัมพันธ์กับกระทรวงศึกษาธิการ ให้ความเข้าใจที่ดีและร่วมมือสนับสนุนการดำเนินงาน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของกระทรวงศึกษาธิการ ในที่นี้จะศึกษางานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

1.1 ด้านเป้าหมาย หมายถึง การส่งหรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่าง ๆ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต นโยบายการศึกษาตลอดชีวิต รูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิตไปยังกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา สื่อมวลชนทุกแขนง องค์กรสนับสนุน องค์กรการเมือง องค์กรเอกชน ประชาชน ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา พระสงฆ์

1.2 ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การรับและส่งข้อมูลข่าวสาร ติดตามผู้บริหารระดับสูง ทำข่าวเผยแพร่ไปยังสื่อมวลชน และวิเคราะห์ข่าวเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตที่มีผลกระทบต่อกระทรวงศึกษาธิการ

1.3 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ การใช้โสตทัศนูปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ ประสานงานด้านการผลิตกับส่วนราชการและฝ่ายต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ การจัดการศึกษาตลอดชีวิต

2. การจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมายถึง การศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษตามอัธยาศัยเพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หมายถึง ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผน การให้ข่าวสาร ให้ความสัมพันธ์อันดีกับสื่อมวลชน และให้คำแนะนำปรึกษาแก่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แก่ ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์ หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ นักประชาสัมพันธ์ และเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ ของกระทรวงศึกษาธิการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต จำนวน 131 คน

4. เครือข่ายประชาสัมพันธ์ในแต่ละจังหวัด ซึ่งหมายถึง ตัวแทน เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาค ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์จังหวัดศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวน 77 คน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้เป็นหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์
2. ประวัติการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ
3. โครงสร้างเครือข่ายองค์กรประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
4. การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา
5. บทบาทหน้าที่ของศูนย์ประชาสัมพันธ์
6. แผนประชาสัมพันธ์ พ.ร.บ. การปฏิรูปการศึกษา ปี 2544-2545
7. ความหมายและความจำเป็นของการศึกษาตลอดชีวิต
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการที่จะเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากหน่วยงานไปถึงผู้ปฏิบัติและผู้รับบริการ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อองค์กร

การประชาสัมพันธ์ มาจากคำว่า Public Relations ซึ่งแปลความหมายตามตรง คือความสัมพันธ์กับประชาชน แต่การให้ความหมายหรือคำนิยามการประชาสัมพันธ์ มีความแตกต่างกันไปตามทัศนะและมุมมองของนักวิชาการ และนักวิชาชีพด้านการประชาสัมพันธ์

นักวิชาการด้านการประชาสัมพันธ์หลายท่าน ได้ให้ความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้

สะอาด คณสุภผล (2507) ให้ความหมายว่า “การประชาสัมพันธ์ คือ วิธีการของสถาบันอันมีแผนการและการกระทำที่ต่อเนื่องกัน ในอันที่จะสร้างหรือยังให้เกิดความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชน เพื่อให้สถาบันและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความรู้ ความเข้าใจและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้น ๆ ดำเนินงานไปได้ผลดีสมความมุ่งหมายโดยมีประชาคมเป็นแนวบรรทัดฐานสำคัญด้วย” ชาคริต จุลกะเสวี (2531 : 12) กล่าวว่า

การประชาสัมพันธ์ที่ดีหมายถึง วิธีการของสถาบัน หรือหน่วยงานที่ดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของความจริงโดยมีแผนการดำเนินงานที่ถูกต้อง และมีการกระทำต่อเนื่องกันไป ในการที่จะสร้างหรือก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีของบุคคลหรือสถาบัน กับกลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้มีความรู้ความเข้าใจ และสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน อันจะเป็นประโยชน์ให้สถาบันนั้น สามารถดำเนินงานไปได้ด้วยดีสมความมุ่งหมาย มีการดำเนินงานในระบบบุคคลวิถี (Two Way Process) หรือการสื่อสารแบบสองทางที่รับฟังความคิดเห็นหรือปฏิกิริยาสะท้อนกลับจากกลุ่มประชาชน เป้าหมายมายังสถาบัน โดยมีประชาคมติเป็นหน่วยบรรทัดฐาน ระเด่น ทักขณา (2531 : 56) ให้คำนิยามว่า การประชาสัมพันธ์ คือกิจกรรมขององค์กรที่ทำต่อเนื่องอย่างมีแผน มีประชาคมติเป็นแนวบรรทัดฐานเพื่อให้ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเกิดความนิยมชมชอบ ความเลื่อมใสศรัทธา ความเข้าใจอันดี และความไว้นือเชื่อใจ

คัทลิฟ และเซ็นเตอร์ (Cutlip and Center. 1978:16) ให้คำจำกัดความการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นความพยายามที่มีการวางแผนล่วงหน้า เพื่อสร้างอิทธิพลต่อความคิดเห็นของประชาชน โดยอาศัยหลักการที่ดีและการกระทำอย่างมีความรับผิดชอบด้วยวิธีการสื่อสารสองทาง ในอันที่จะสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน เสรี วงษ์มณฑา (2530 : 3) อธิบายการประชาสัมพันธ์ว่า เป็นเรื่องของความพยายามที่มีการวางแผนล่วงหน้า ที่จะสร้างอิทธิพลเหนือความรู้สึกรู้สึกนึกคิดของกลุ่มประชาชน ให้เกิดทัศนคติที่ดี เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ เพื่อที่จะนำไปสู่ความร่วมมือและความช่วยเหลือต่อไปในอนาคต

คัทลิฟ (Cutlip. 1964 : 4) ได้ให้ความหมายการประชาสัมพันธ์ว่า เป็นการติดต่อเผยแพร่ข่าวสาร แนวนโยบายของหน่วยงานไปยังประชาชน ทั้งหลายที่มีส่วนสัมพันธ์ ในขณะเดียวกันเป็นแนวทางตรวจสอบความคิดเห็นและความรู้ ความต้องการของประชาชนให้หน่วยงานหรือปรับปรุงหน่วยงานตามแนวคิดของสังคมได้ วิรัช ลภีรัตนกุล (2529 : 5) ให้ความเห็นว่า การประชาสัมพันธ์เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องผูกพันกับหมู่คน หรือความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงาน สถาบัน กลุ่มประชากร

พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2533 : 5-8) แสดงทัศนะถึงการประชาสัมพันธ์ว่า ต้องมีคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้

1. เป็นการทำงานที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันกับประชาชน
2. เป็นการทำงานที่มีการวางแผนสุรอบรอบคอบ และมีการติดต่อประเมิณผล
3. เป็นการทำงานในรูปของการสื่อสารซึ่งเป็นการสื่อสารสองทาง และเป็นการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวใจ

4. เป็นการทำงานที่ต้องการมีอิทธิพลทางความคิดและทัศนคติของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

5. เป็นการทำงานที่ต่อเนื่องและหวังผลระยะยาว

โดยสรุป ความหมายของการประชาสัมพันธ์ที่เข้าใจได้ง่าย ๆ คือ ยุทธวิธีการสื่อสารอย่างมีระบบแบบแผน และเป็นการกระทำอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อสร้างและรักษาไว้ซึ่งความสัมพันธ์ความเข้าใจอันดีระหว่างองค์กรหรือหน่วยงานกับสาธารณชน อันจะนำไปสู่ความเชื่อถือ ศรัทธา ความร่วมมือ และการสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรหรือหน่วยงาน

ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์

ในระบอบประชาธิปไตยนั้นย่อมเป็นที่ยอมรับกันว่า การประชาสัมพันธ์มีฐานะเป็นองค์ประกอบส่วนหนึ่งของการบริหารราชการ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ และตุลาการ

อุทัย หิรัญโต (2520 : 8-9) ชี้ให้เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยจะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อประชาชน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการที่ว่ารัฐบาลของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน ทั้งนี้จะเป็นมาตรการสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

2. การบริหารราชการแผ่นดินที่ดีต้องอาศัยความร่วมมือสนับสนุนจากประชาชน ฉะนั้นการบริหารงานของรัฐบาลจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำทุกวิถีทางเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีกับประชาชน การสร้างความเข้าใจด้วยผลงานหรือโดยการรายงานผลการปฏิบัติงานจะเกิดประโยชน์สองประการ คือ

2.1 ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จในนโยบายและประสิทธิภาพของงานว่า มีอยู่มากน้อยเพียงใด

2.2 ผลงานของรัฐบาลจะโน้มน้าวและสร้างให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ และเสียงสนับสนุนจากประชาชน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประเทศที่ปกครองระบอบประชาธิปไตยจึงถือเป็นหลักปฏิบัติและดำเนินการทุกวิถีทางเพื่อให้ประชาชนเข้าใจในผลงานของรัฐบาล ให้ความรู้ เสนอข่าวสารในทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมแก่ประชาชน โดยการใช้เครื่องมือสื่อสารและเผยแพร่ข่าวสารให้แพร่หลายโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ และเอกสารสิ่งพิมพ์ เป็นต้น ตลอดจนการชี้แจงแถลงข่าวแก่ความเข้าใจผิด หรือชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ประชาชนไม่เข้าใจ

สำหรับในวาระการนั้น อุทัย หิรัญโต (2524 : 11-12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ในภาครัฐบาลว่า ในการบริหารงานของรัฐทุกประเทศมักจะประสบปัญหาเหมือน ๆ กันหมด แต่หนทางเพื่อที่จะได้มาซึ่งความสำเร็จตามนโยบายนั้น ในสถานะแห่งสังคมดังกล่าวนี้ มาตรการอันมีประสิทธิภาพสูงสุด ก็คือ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการประชาสัมพันธ์จะเป็นเครื่องมือหรือสะพานเชื่อมระหว่างรัฐบาลกับข้าราชการ ข้าราชการกับประชาชน ทำให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจตรงกันและไม่มีการหลงผิด

อรุณ งามดี (2527 : 5-9) ได้ให้ความเห็นว่า การเผยแพร่ข่าวสารของรัฐบาล ถ้าพูดตามหลักการสื่อสารแล้ว รัฐบาลในระบอบประชาธิปไตยจะต้องเผยแพร่ให้ข่าวสารแก่ประชาชนของตนมากที่สุด ไม่มีการปิดบังข้อเท็จจริง ในแง่ของการประชาสัมพันธ์แล้วการให้ข่าวอย่างละเอียดตรงไปตรงมา ไม่บิดเบือนความจริง จะมีส่วนช่วยสร้างความเลื่อมใสศรัทธาต่อหน่วยราชการนั้น และในทางตรงกันข้าม ประชาชนจะต้องล่วงรู้และทราบข้อเท็จจริงได้ในที่สุดอย่างมีประสิทธิภาพ คิลินคอตน์ของสหรัฐอเมริกาได้กล่าวไว้ว่า ท่านอาจจะหลอกคนบางคนได้บางโอกาส และอาจจะหลอกคนทุกคนได้บางโอกาส แต่ท่านไม่อาจหลอกทุกคนได้ทุกโอกาส

วิรัช ฤทธิธนกุล (2532 : 25-27) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ในสังคมระบอบประชาธิปไตยว่า สังคมระบอบประชาธิปไตยเป็นสังคมที่มุ่งส่งเสริมให้ความสำคัญแก่ประชาชนโดยส่วนรวม ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ มีสิทธิหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันอย่างเสมอภาคกัน การประชาสัมพันธ์จึงมีความสำคัญหรือมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นการติดต่อสื่อสารในระบบสองทางขององค์การสถาบัน หรือสร้างความเข้าใจอันดีแก่ประชาชน นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ยังมีส่วนปลูกฝังให้ประชาชนเกิดความเข้าใจในตัวตนและกลไกของรัฐหรือให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและให้ความสนับสนุนต่อการพัฒนาประเทศ ตลอดจนร่วมมือกันสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคมส่วนรวมและประเทศชาติ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย

วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์มีวัตถุประสงค์พื้นฐานอยู่ที่การประเมิน วิเคราะห์ และชักจูงประชามติของกลุ่มประชาชน วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ของหน่วยงาน สถาบันต่าง ๆ มีดังนี้คือ (วิรัช ฤทธิธนกุล. 2540 : 151-152)

1. เพื่ออธิบายถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ การดำเนินงาน และประเภทของการดำเนินงานธุรกิจของหน่วยงานนั้น ๆ ให้กลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ

2. เพื่ออธิบายให้ฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการ(Management) ได้ทราบถึงทัศนคติ ประชามติ หรือความรู้สึคนึกคิดของประชาชนที่มีต่อหน่วยงาน

3. เพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าและค้นหาจุดบกพร่องต่าง ๆ เพื่อป้องกันปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นภายในหน่วยงาน

4. เพื่อให้ประชาชนยอมรับ ซึ่งถ้าเป็นหน่วยงานธุรกิจภาคเอกชน เช่น บริษัท ห้างร้าน ก็เพื่อให้ลูกค้ายอมรับในบริษัทตน รวมทั้งยอมรับในผลิตภัณฑ์และบริการที่บริษัทจำหน่ายอยู่ รวมทั้งมีส่วนเพิ่มพูนปริมาณการขายทางอ้อมด้วย

5. เพื่อทำหน้าที่ขจัดปัญหายุ่งยากต่าง ๆ ภายในหน่วยงาน

6. เพื่อแนะนำฝ่ายบริหารหรือฝ่ายจัดการให้สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้อง เพื่อความเจริญก้าวหน้าและชื่อเสียงที่ดีของหน่วยงาน

จะเห็นได้ว่า วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์นั้น กระทำขึ้นเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ประชาชน เพื่อคาดการณ์ล่วงหน้าและป้องกันปัญหายุ่งยากต่าง ๆ รวมทั้งการขจัดปัญหาเหล่านั้นให้หมดสิ้นไปด้วย ซึ่งการกระทำดังกล่าวจะสัมฤทธิ์ผลได้ ย่อมขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งฝ่ายบริหารขององค์การ สถาบัน

ปรัชญาของการประชาสัมพันธ์

ปรัชญาของการประชาสัมพันธ์มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ (จิตรภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์. 2537 : 63 – 67 ; อ้างอิงจาก Canfield. 1973 : 4-10) ได้แก่

1. การประชาสัมพันธ์ เป็นการดำเนินงานที่ฝ่ายบริหารหรือการจัดการจะต้องให้ความเอาใจใส่ ดูแลต่อความสนใจของประชาชนเป็นสำคัญ

2. การประชาสัมพันธ์เป็นการแสดงออกถึงการตัดสินใจในนโยบายขององค์การและการประชาสัมพันธ์จะประสบความสำเร็จได้นั้นนโยบายจะต้องตอบสนองความต้องการของประชาชนด้วย

3. ประชาสัมพันธ์เป็นการกระทำซึ่งแสดงออกถึงนโยบายที่ดี เป็นลักษณะการบอกกล่าว และมีการกระทำอันเป็นการแสดงออกถึงเจตนารมณ์ขององค์การเพื่อให้ประชาชนทราบและเข้าใจ

4. การประชาสัมพันธ์เป็นการติดต่อสื่อสาร 2 ทาง ระหว่างองค์การกับสาธารณชนโดยที่ผู้บริหารองค์การได้มีการรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะ ความสนใจต่าง ๆ จากประชาชนทั้งภายในและภายนอกองค์การ

หลักการประชาสัมพันธ์

ตะอาด คัมศุภผล (2527:62) และวิรัช ลภีรัตนกุล (2529 : 145-148) ได้เสนอหลักการประชาสัมพันธ์ไว้เป็นแนวทางเดียวกัน 3 ประการ คือ

1. การบอกกล่าวเผยแพร่ คือการบอกกล่าวชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบายวัตถุประสงค์การดำเนินงาน และผลการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนข่าวความเคลื่อนไหวขององค์กรสถาบันให้ประชาชนและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบและรู้เห็นถึงสิ่งดังกล่าว

2. การป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด การป้องกันความเข้าใจผิดทางด้านวิชาการประชาสัมพันธ์ถือเป็นการประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกัน ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะการป้องกันไว้ก่อนย่อมมีผลดีกว่าที่จะต้องมาทำการแก้ไข ในภายหลังกการแก้ไขความเข้าใจผิด จะต้องรับดำเนินการแก้ไขโดยด่วนเป็นไปอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ เมื่อมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับองค์กรสถาบันเกิดขึ้นในกลุ่มประชาชน

3. การสำรวจประชามติ องค์กรสถาบันจะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพต้องรู้ซึ่งถึงความรู้สึกนึกคิดของประชาชน ต้องทราบว่าประชาชนต้องการอะไร ไม่ต้องการอะไร ชอบหรือไม่ชอบสิ่งไหน เพื่อองค์กรสถาบันจะสามารถตอบสนองให้สอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของประชาชน

วิทย์ ศิวะศรียานนท์ (วิรัช ลภีรัตนกุล. 2529 : 149 ; อ้างอิงจาก วิทย์ ศิวะศรียานนท์. ม.ป.ป.) ได้กล่าวถึงหลักสำคัญที่พึงยึดถือและปฏิบัติในการประชาสัมพันธ์ 10 ประการ คือ

1. ต้องมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นใหญ่
2. ต้องรู้จักใจของคนกลุ่มต่าง ๆ ความรู้ในทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาช่วยได้มาก
3. ต้องรู้นโยบายของรัฐหรือองค์กรซึ่งตนเป็นเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์อย่างซาบซึ้ง
4. ต้องรู้เทคนิคของเครื่องมือสื่อสัมพันธ์ต่าง ๆ คือ ปาฐกถา หนังสือพิมพ์ เอกสาร วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ

5. ต้องยึดหลักความจริงและความซื่อสัตย์สุจริตเป็นหลัก เพื่อให้ประชาชนไว้วางใจ
6. ต้องปฏิบัติงานโดยติดต่อกันและโดยสม่ำเสมอ
7. ต้องเปิดเผยไม่มีเงื่อนไข
8. งานประชาสัมพันธ์ รวมทั้งบุคคล อุปกรณ์ประชาสัมพันธ์จะต้องมีคุณภาพสูง
9. การประชาสัมพันธ์ต้องมุ่งให้เข้าถึงผู้มีอิทธิพล ในสังคมเป็นประการแรก โดยผ่านผู้มีอิทธิพล ในสังคมไปถึงประชาชนทั่วไป ผู้มีอิทธิพลในที่นี้หมายถึงผู้ที่มีความคิดหรือการกระทำที่เป็นที่เชื่อถือของคนหมู่มาก หรือเป็นผู้ที่มีความสามารถเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นของคนหมู่มากได้

10. การประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่างประเทศต้องใช้ควบคู่ไปกับการทูต เพราะการทูตอยู่ในวงของนักการทูตหรือรัฐบาล แต่การประชาสัมพันธ์ส่งผลถึงพลเมืองทุกกลุ่มของประเทศด้วย

องค์ประกอบของการจัดการประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้ได้รับ ผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้นจะต้องประสบปัญหาพื้นฐานหลายประการด้วยกัน เช่น วิธีการดำเนินงาน การวางแผน หรือความรับผิดชอบเกี่ยวกับแผนงานประชาสัมพันธ์ การจัดแบ่งหน่วยงาน และผู้ร่วมงานตลอดจนงบประมาณที่ควรจะได้รับ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญอันหนึ่งในการที่จะดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพได้

ดังนั้น การพัฒนางานประชาสัมพันธ์ ให้มีประสิทธิภาพจะต้องมีองค์ประกอบในการจัดการประชาสัมพันธ์ ดังที่ วัฒนา พุทธางกูรานนท์ (2536 : 205) ได้กล่าวว่าองค์ประกอบในการประชาสัมพันธ์ มี 4 ขั้นตอนคือ

1. การวิเคราะห์มวลชนและการวิเคราะห์สถาบันเอง
2. การตั้งจุดมุ่งหมายและการกำหนดนโยบาย
3. การดำเนินการสื่อสารและการจูงใจ
4. การวิเคราะห์และการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องกัน

วิทยา อ่อนซ้อย (2531 : 15-17) ได้กล่าวถึง องค์ประกอบการจัดงานประชาสัมพันธ์ว่า งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานที่จัดขึ้นสนับสนุนหรือเสริมงานอื่นเป็นสำคัญ เพื่อให้การจัดงานประชาสัมพันธ์ลุล่วงไปด้วยดี ผู้บริหารและผู้ดำเนินงานประชาสัมพันธ์จะต้องวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ดังต่อไปนี้

1. นโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร งานประชาสัมพันธ์จะดำเนินไปด้วยดีจะต้องทราบนโยบายที่เด่นชัดของหน่วยงาน หรือองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายแผนงาน วิธีการจัดประชาสัมพันธ์

2. การประพัตติคนของหน่วยงาน หากเป็นไปในรูปที่สังคมให้ความเห็นชอบหรือสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแล้ว การดำเนินการเพื่อการประชาสัมพันธ์ก็จะเป็นไปได้ง่าย ประหยัด บางครั้งการประพัตติปฏิบัติที่ดีของหน่วยงานหรือองค์กรก็เป็นงานประชาสัมพันธ์ในตัวของมันเอง

3. บุคลากร หากไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถดำเนินงานประชาสัมพันธ์แล้ว การดำเนินกิจการทั้งหลายขององค์กร ย่อมเป็นการยากที่จะให้คนทั้งหลายชื่นชมยอมรับหรือให้การสนับสนุนและคล้อยตาม

4. งบประมาณ ลักษณะการได้มาของงบประมาณเพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ มี 3 รูปแบบ คือ

4.1 งบประมาณดำเนินงานโดยตรง

4.2 งบประมาณที่ได้จากการบริจาค

4.3 งบประมาณที่หาได้เอง

5. วัสดุอุปกรณ์ เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การประชาสัมพันธ์บรรลุเป้าหมายได้โดยง่าย

6. การจัดการ เมื่อทราบนโยบายที่แน่ชัด หน่วยงานประชาสัมพันธ์จะต้องมีการจัดการหรือบริหารงานภายใต้กรอบของความสามารถของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ทั้งหลาย เพื่อให้งานประชาสัมพันธ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

งานประชาสัมพันธ์ จึงเป็นงานของทุก ๆ คน รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานนั้น ๆ ดังนั้น คำแนะนำ นโยบาย จะต้องถูกกลั่นกรองให้แน่ชัดว่าวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้นั้นสามารถนำไปใช้ได้ เข้าใจได้ง่าย มีรูปแบบการประสานงานดี การควบคุมแผน การประชาสัมพันธ์ได้แน่นอน และผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ต้องมีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เป็นอย่างดี

สรุปว่า ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับองค์กร ข้าราชการการประชาสัมพันธ์ เครื่องมือสื่อสารบุคลากร การประชาสัมพันธ์ งบประมาณ การบริหารองค์กร และประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาตัดสินใจอย่างดี จะส่งผลให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ คือ การลำดับขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อให้งานประชาสัมพันธ์นั้นเป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2531 : 10-17) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการประชาสัมพันธ์ โดยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การวิจัย (Research) จุดเริ่มต้นของการประชาสัมพันธ์ คือการรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงที่มีอยู่ เพื่อการประชาสัมพันธ์ การวิจัยประเภทนี้ครอบคลุมแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ

1.1 หลักฐานที่ปรากฏอยู่ ซึ่งได้แก่ ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ตามเอกสารสิ่งพิมพ์ที่มีความเกี่ยวข้อง

1.2 ข้อมูลที่ต้องการมีการสืบหาอย่างมีแบบแผน หมายถึงข้อมูลที่ต้องการใช้กับการตัดสินใจในการวางแผนโดยตรง ซึ่งได้แก่ การสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้อง

2. การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวิธีการปฏิบัติเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และเพื่อให้การดำเนินงานนั้น ๆ มีความสอดคล้องต่อเนื่องบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ในแผนการประชาสัมพันธ์อย่างน้อยจะต้องระบุกิจกรรมต่าง ๆ พร้อมกำหนดเวลาและรายละเอียดที่เหมาะสม

3. การสื่อสาร (Communication) หมายถึง การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนเป้าหมายด้วยการให้ข่าวสาร สารความรู้ ความเข้าใจ ความบันเทิง และเรื่องราวต่าง ๆ เกี่ยวกับสถาบัน ผ่านสื่อไปยังกลุ่มประชาชนเป้าหมาย ทั้งนี้มีความหมายรวมถึงการรับฟังความคิดเห็น หรือปฏิกิริยาสะท้อนกลับจากกลุ่มประชาชนเป้าหมายต่อข่าวสารนั้น ๆ มายังสถาบันด้วย

4. การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตัดสินใจคุณค่าของการกระทำใด ๆ โดยมีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกาศตัดสินใจคุณค่านั้น การประเมินผลจะต้องประกอบด้วย ข้อมูล การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล การตีความหมายและการตัดสินใจค่า

วาสนา จันทร์สว่าง (2533 : 38-39) ได้กล่าวว่ากระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ คือ การลำดับขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของการประชาสัมพันธ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละขั้นตอน เป็นกระบวนการสัมพันธ์ต่อเนื่องกันไป ตามขั้นตอนดังนี้คือ

1. การศึกษาข้อมูลการวิจัยและการรับฟังความคิดเห็นและการสำรวจประชามติ เป็นการค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ การศึกษานโยบาย วัตถุประสงค์ เหตุการณ์สถานการณ์และภูมิหลัง เพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ ของหน่วยงาน โดยการค้นคว้าหาข้อมูลทั้งในและนอกหน่วยงาน เมื่อหาปัญหาได้แล้ว ควรดำเนินการเก็บรวบรวมปัญหา ข้อมูลต่าง ๆ ไว้จัดทำแผนแยกเรื่องต่าง ๆ เพื่อดำเนินการแก้ไขและดำเนินการประชาสัมพันธ์ต่อไป

2. การวางแผนและการตัดสินใจ เป็นการดำเนินงานต่อจากขั้นแรกคือการนำข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้มาพิจารณาประกอบการวางแผน และตัดสินใจเพื่อหาแนวทางการประชาสัมพันธ์ให้ดีที่สุด การวางแผนประชาสัมพันธ์ต้องให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมาย ความทันเวลาทันต่อเหตุการณ์ โดยการกำหนดกลุ่มเป้าหมาย กำหนดวิธีการดำเนินงาน การเลือกสรรสื่อ หรือช่องทางในการประชาสัมพันธ์ และการกำหนดกิจกรรม เวลา บุคลากร และงบประมาณค่าใช้จ่ายด้วย

3. การติดต่อสื่อถึงประชาชน หลังจากที่ได้วางแผนดำเนินงานแล้วเป็นขั้นตอนของการที่จะติดต่อสื่อสารกับประชาชน การออกไปดำเนินการตามและขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้สัมภาษณ์ของผู้บริหาร การแถลงข่าวสื่อมวลชน การนำเยี่ยมชมกิจการ การจัด

รายการวิทยุกระจายเสียง และการจัดรายการโทรทัศน์เป็นต้น ซึ่งต้องคำนึงถึงกระบวนการสื่อสาร และปฏิริยาสะท้อนกลับเพื่อการสื่อสารสองทาง

4. การควบคุมและการประเมินผล การควบคุมคือการพยายามให้ทุกสิ่งเป็นไปตามแผนที่วางไว้ ส่วนการประเมินผลเป็นการตรวจสอบหาข้อบกพร่อง หาข้อมูลใหม่และนำไปวิเคราะห์หาทางปรับปรุงดำเนินงานแล้วหมุนเวียนไปสู่ขั้นตอนที่หนึ่ง เป็นกระบวนการต่อเนื่องกันไปอย่างมีความสำคัญเป็นผลซึ่งกันและกันทุกขั้นตอนการประเมินผลเป็นการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน เพื่อดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องในการดำเนินงาน รวมทั้งการวางแผนต่อไป

กรณีการ อิศวศรเดชา (2539 : 4) ได้กล่าวถึงกระบวนการประชาสัมพันธ์ที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องกัน 4 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาข้อมูล (Research Listening) เป็นการหยังความคิด ทศนคติ และปฏิริยาของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำและนโยบายของสถาบัน และประเมินค่าเป็นการหาความจริงเกี่ยวกับว่า “อะไรคือปัญหาของเรา”

2. การวางแผน (Planning-Decision Making) เกี่ยวข้องกับการนำเอาทัศนคติ ความคิดเห็น ความคิดและปฏิริยาต่าง ๆ มาพิจารณาวางแผนนโยบายของสถาบัน จะได้แผนงานที่ได้ประโยชน์ทุกฝ่าย เป็นขั้นที่จะต้องตัดสินใจว่า “จะสามารถทำอะไรได้บ้าง”

3. ปฏิบัติการ (Communication - Action) เกี่ยวข้องกับการอธิบายให้ผู้ที่มีอำนาจหรือมีผลต่อโครงการของเราถึงสิ่งที่เราจะทำ เป็นการบอกว่าเราทำสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไปทำไม

4. ประเมินผล (Evaluation) เป็นการประเมินผลดูว่า แผนงานที่เราวางไว้และเทคนิคที่เราทำได้ผลเพียงไร “เราทำงานได้ผลอะไรบ้าง”

ดังนั้นองค์กรทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของภาครัฐหรือเอกชน ย่อมต้องมีกระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งจากแนวความคิดดังกล่าวข้างต้น ขวัญเรือน อภิณนธ์ (2539 : 14 - 15) ได้ขยายแนวความคิดของแต่ละขั้นตอนให้เกิดความเข้าใจเพิ่มขึ้น ตามลำดับทั้ง 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การแสวงหาข้อมูล (Fact Findings) เป็นการค้นคว้าหาข้อมูล ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้รับจากการพูดคุย สัมมนา อภิปราย ดำรวจ วิจัย สัมภาษณ์ เพื่อค้นหาสาระตามที่ต้องการ

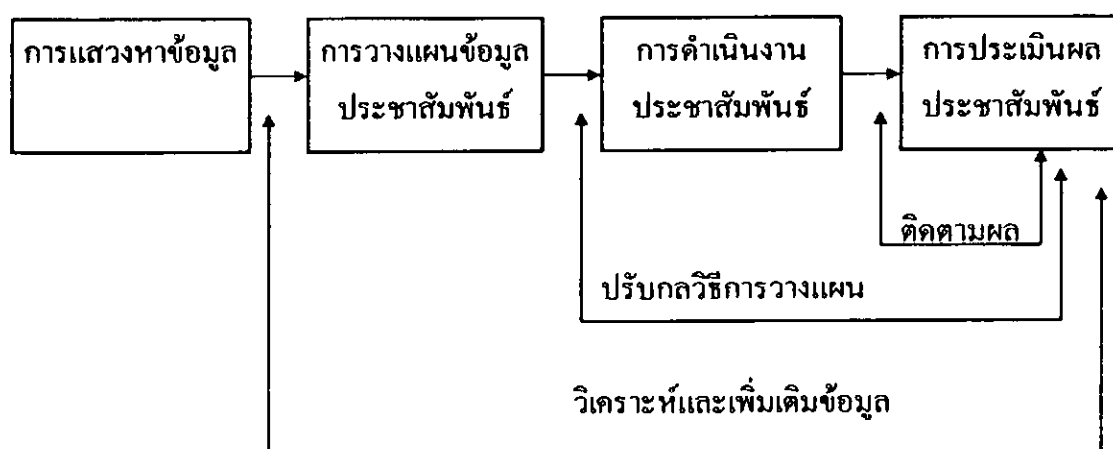
2. การวางแผน (Planning) เป็นการดำเนินการต่อจากขั้นตอนแรก โดยนำเอาทัศนคติ ความคิดเห็นของประชาชนที่ค้นคว้ามารวบรวมไว้ เพื่อพิจารณา วางแผน กำหนดนโยบายขององค์กร

3. การกำหนดงานตามแผน (Implementation) เมื่อได้มีการวางแผนแล้วก็จะปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ซึ่งประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยอาศัยวิธีการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ ตามสถานการณ์ขององค์กร

4. การประเมินผล (Assessment) เป็นการวัดผลการดำเนินงานว่า งานที่ได้ดำเนินการไปนั้น บรรลุผลสำเร็จแค่ไหน

การดำเนินงานทั้ง 4 ขั้นตอนนี้ จะขาดขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งไปไม่ได้ เพราะทั้ง 4 ขั้นตอน มีความต่อเนื่องเกี่ยวโยงกันตามภาพประกอบ 1

กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ภาพประกอบ 1 กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

(ที่มา : กมล ดวงประทีป. 2534 : 26)

คุณสมบัติของนักประชาสัมพันธ์

วิรัช ฤทธิธนกุล (2540 : 455-456) กล่าวว่า คุณสมบัติของนักประชาสัมพันธ์ที่ดีก็คือ

1. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีสามัญสำนึกและเป็นผู้ที่มีเหตุผล รู้ว่าสิ่งใดควรทำหรือไม่ควรทำ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ การรู้จักกาลเทศะ และความเหมาะสม นั่นเอง
2. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีการตัดสินใจเป็นอย่างดี คิดละเอียดถี่ถ้วนสถานการณ์ในยามฉุกเฉินได้ดี มีความกล้าตัดสินใจ และตัดสินใจได้รวดเร็วฉับพลันในยามวิกฤต
3. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความคิดแปลกใหม่ที่มีเหตุผล เหมาะสมถูกต้อง และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการดำเนินการประชาสัมพันธ์

4. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในอาชีพการประชาสัมพันธ์ จะต้องรู้ถึงหลักการและปรัชญาแห่งการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องการทำงาน ภายในองค์กรของตน นักประชาสัมพันธ์ที่ดีจะต้องเฝ้าหาความรู้อยู่เสมอ เพื่อให้ทันโลกทันเหตุการณ์

5. นักประชาสัมพันธ์จะต้องมีความเข้าใจในความคิดเห็นและพฤติกรรมของผู้อื่น รวมทั้งจะต้องมีความเห็นอกเห็นใจ (Sympathy) ต่อผู้อื่นด้วย

6. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีความอดทนหนักแน่น การทำงานประชาสัมพันธ์ นั้น บ่อยครั้งเหลือเกินที่นักประชาสัมพันธ์จะต้องอดทนและอดกลั้นต่อสิ่งต่าง ๆ หลายสิ่ง ทั้งปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ทั้งจากประชาชนและผู้บริหาร คงจะได้ยินคำบ่นด้วยความน้อยใจจากนักประชาสัมพันธ์เสมอว่า “ทำดีเสมอตัว ทำพลาดถูกตำหนิ” ฉะนั้นนักประชาสัมพันธ์จะต้องเป็นคนหนักแน่นและอดทนต่อสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ได้โดยไม่ท้อถอย จึงจะช่วยให้งานประสบความสำเร็จ

7. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการจัดระเบียบหน่วยงาน มีความรู้ในด้านโครงสร้างของหน่วยงาน และมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารพอสมควร เพื่อช่วยให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องมินิสัยหรือมีใจรักงานด้านการประชาสัมพันธ์ ดังที่ Bernays กล่าวไว้ในคุณสมบัติข้อแรกของนักประชาสัมพันธ์ ความมีใจรักในงาน ย่อมช่วยส่งเสริมให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังได้กล่าวไว้แต่ต้นแล้ว

9. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้มีอารมณ์ขัน อารมณ์ขันที่รู้จักกาลเทศะ และความเหมาะสมย่อมจะช่วยให้เกิดความราบรื่นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ รวมทั้งช่วยคลี่คลายบรรยากาศแห่งความตึงเครียดได้เสมอ

10. นักประชาสัมพันธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีจริยธรรม คุณสมบัตินี้สำคัญอย่างยิ่งที่ใครจะเน้นเป็นพิเศษ การดำเนินงานของนักประชาสัมพันธ์จะต้องถูกต้องตามทำนองคลองธรรม มีความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพของตน และยึดถือในจริยธรรมโดยเคร่งครัด

ประวัติการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

จากประวัติของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2539 : 1 - 6) ได้กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ จากอดีตสู่ปัจจุบันว่า การประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ มีพร้อมกับการจัดตั้งกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปีพุทธศักราช 2435 แล้ว แต่ทั้งนี้งานประชาสัมพันธ์ในระยะแรกยังไม่ปรากฏเป็นรูปแบบที่ชัดเจนของการปฏิบัติและการแบ่งส่วนราชการ ซึ่งการจัดการศึกษาในอดีตตามประวัติของกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวถึง งาน

ด้านการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของการชักชวน ชักนำให้เด็กเข้ารับการศึกษ หรือจูงใจให้เด็กมาับการศึกษาเพื่อนำไปประกอบอาชีพในสาขาต่าง ๆ มีการประชาสัมพันธ์ ผลงานของการศึกษา โดยจัดงานศิลปหัตถกรรมครั้งแรกในปี 2445 ที่โรงเรียนสวนกุหลาบ เหล่านี้ เป็นเครื่องแสดงว่างานประชาสัมพันธ์ทางการศึกษามีมาตลอด

เมื่อวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2495 เป็นวันครบ 60 ปี กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดให้มี งานฉลองผลงานความก้าวหน้าของกระทรวงศึกษาธิการ โอกาสนี้ได้เปิดหอประชุมกระทรวง ศึกษาธิการ ให้เป็นศูนย์กลางการประชุมต่าง ๆ รวมทั้งเป็นแหล่งในการอบรมให้ความรู้แก่ ข้าราชการครู หอประชุมแห่งนี้สร้างขึ้นโดยได้รับความร่วมมือในการบริจาคเงินบรรดาครูอาจารย์ ทั่วประเทศ และในปีนี้ทางกองเผยแพร่การศึกษา ได้ถือกำเนิดขึ้นเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2495 และอยู่ในสังกัดของกรมวิชาการ มีหน้าที่เผยแพร่การศึกษาแก่ประชาชน เพื่อให้ได้ทราบว่าการ ศึกษาคืออะไร กระทรวงศึกษาธิการ มีวิธีการจัดการศึกษาอย่างไรและประชาชนมีหน้าที่เกี่ยวกับ การศึกษาอย่างไร เพื่อจะได้มีความเข้าใจและให้ความร่วมมือช่วยเหลือไม่ขัดแย้งโดยขาดความ เข้าใจอันถูกต้อง นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนในด้านให้ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการ ศึกษา และอาชีพอีกด้วย สมัยนั้น กองเผยแพร่แบ่งส่วนราชการออกเป็น 2 แผนก คือ

1. แผนกเผยแพร่การศึกษา มีหน้าที่ติดต่อกับประชาชนเกี่ยวกับการให้ความรู้เรื่องการ ศึกษา และการจัดการศึกษาของประเทศไทย ทั้งมุ่งหมายที่จะให้ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับ โรงเรียนโดยใกล้ชิดอีกด้วย

2. แผนกแนะนำการศึกษาและอาชีพ มีหน้าที่ส่งเสริมให้ประชาชนเลือกแนวการศึกษา ให้แก่นักเรียนในปกครองให้ถูกต้อง ตลอดจนแนวการศึกษาวิชาชีพต่าง ๆ ด้วย

ในปี พ.ศ. 2497 คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งสถานีวิทยุกระจาย เสียง เพื่อเผยแพร่บทความเกี่ยวกับความรู้ การศึกษาต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศประกอบกับ รายการบันเทิง คนตรี ฯลฯ บ้างตามสมควร ให้ชื่อว่า “สถานีวิทยุศึกษา” สถานีนี้อยู่ในวิทยาลัย เทคโนโลยีกรุงเทพ และให้อยู่ในสังกัดกองเผยแพร่การศึกษา เริ่มทำการกระจายเสียงตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2497 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน สังกัดในศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการ ศึกษาออกโรงเรียน

ต่อมากระทรวงศึกษาธิการพิจารณาเห็นว่า กองเผยแพร่การศึกษาทำหน้าที่ติดต่อกับ ประชาชน และหน่วยราชการต่างๆ มาก เพื่อให้เกิด ความสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น จึงได้โอน กองเผยแพร่การศึกษานี้ ไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อเดือน ตุลาคม พ.ศ. 2497 และปรับปรุงขยายงานของกองเป็นแผนกต่าง ๆ ดังนี้

1. แผนกเผยแพร่งการศึกษา
2. แผนกแนะแนวการศึกษา
3. แผนกข่าวและวารสาร
4. แผนกวิทยุกระจายเสียง

ต้นปี พ.ศ. 2501 ได้เริ่มงานวิทยุโรงเรียนขึ้น โดยมุ่งหวังให้วิทยุโทรทัศน์เป็นเครื่องมืออุปกรณ์การสอนที่ดีของครู

พ.ศ. 2502 กระทรวงศึกษาธิการอนุมัติให้กองเผยแพร่งการศึกษา เปิดรับสมัครโรงเรียนที่สนใจกิจการวิทยุโรงเรียนเข้าเป็นสมาชิกรับฟัง

พ.ศ. 2503 กองเผยแพร่งการศึกษาจัดเผยแพร่งการศึกษา ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ กองทัพบก โดยมีองค์การค้ำของครูสภาเป็นผู้อุปถัมภ์

พ.ศ. 2504 กองเผยแพร่งการศึกษาจัดเผยแพร่งการศึกษา ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ ไทยทีวี อีกสถานีหนึ่ง โดยใช้เงินงบประมาณและเงินอุดหนุนจากครูสภา

เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2506 ได้ดำเนินการขุดแผนกต่าง ๆ และให้ข้าราชการในแผนกต่าง ๆ รวมทั้งศึกษานิเทศน์ของสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดกองเผยแพร่งการศึกษา ขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการกอง มีผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง เป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านบริการ

ต่อมา พ.ศ. 2515 รัฐบาลคณะปฏิวัติ ซึ่งมีจอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 270 ลงวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ปรับปรุงส่วนราชการในกรมวิชาการในกรมวิชาการขึ้นใหม่ และได้โอนกองเผยแพร่งการศึกษา จากสำนักงาน ปลัดกระทรวงรวมกับงานแผนกโสตทัศนศึกษา กรมสามัญศึกษา และงานผลิตวัสดุอุปกรณ์การศึกษากรมวิชาการ ตั้งเป็นศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาขึ้น

ดังนั้นเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 จึงได้จัดตั้งฝ่ายประชาสัมพันธ์ขึ้นในกองกลางสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบควบคุมกิจการงานเผยแพร่งและประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ติดต่อประสานงานกับผู้แทนสื่อมวลชน ทั้งของรัฐบาลและเอกชน ดำเนินการหาข้อเท็จจริงประกอบในการแถลงข่าว การให้ข่าวสาร การแก้ไขวารสารของกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง อธิบดีและหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการ

และต่อมาในสมัย นายนิพนธ์ ศศิธร เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการขึ้นโดยมีนายบรรจง ชูสกุลชาติ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (ดำรงตำแหน่งขณะนั้น) เป็นประธานคนแรก เลขานุการกรม ทุกกรม

เป็นกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการดังกล่าว ได้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามวาระของ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2519 นายจรูญ วงศ์สายัณห์ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีบันทึกที่ ศธ 0201/22665 เรื่องให้แผนกประชาสัมพันธ์และเลขานุการกรมเลิกออกข่าวโดยลำพังคงอำนาจเฉพาะอธิบดี เท่านั้นที่จะออกข่าวหรือให้สัมภาษณ์ เลขานุการกรม หรือแผนกประชาสัมพันธ์ กรมต่าง ๆ จะเผยแพร่ข่าวสารได้โดยผ่านคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

วันที่ 10 พฤษภาคม พ.ศ. 2525 นายขุนทอง ผิวเดือน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รักษาการแทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประชาสัมพันธ์และการให้ข่าวสาร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ข่าวสารราชการ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการประชาสัมพันธ์กระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ควบคุม ตรวจสอบเสนอแนะ ปฏิบัติงาน ติดตาม ประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหน้าที่สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการ ให้หัวหน้าส่วนราชการหรือผู้ที่รับมอบหมาย เป็นผู้ให้ข่าวสารราชการที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติในส่วนภูมิภาค มอบให้ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ เป็นเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ส่วนการปฏิบัติราชการ

ปี พ.ศ. 2525 สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ได้กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เป็นครั้งแรกแก่กระทรวงศึกษาธิการ ที่ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลางสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2527 รัฐบาลของ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรีโดยมี นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานกลาง ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานเผยแพร่ และประชาสัมพันธ์งานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ในปี พ.ศ. 2529 ได้มีการปรับปรุงการประชาสัมพันธ์ของชาติครั้งใหญ่ โดย พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พ.ศ. 2529 โดยจัดตั้ง “คณะกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ” ทำหน้าที่เสนอคำกับดูแลประสานนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจะได้นำมาใช้ในช่วงของแผนกพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (2530-2534) ต่อไป

ดังนั้น ในวันที่ 3 สิงหาคม พ.ศ. 2532 พลเอกมานะ รัตนโกเศศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดตั้งคณะกรรมการการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป. 530/2532 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการวางแผนการประชาสัมพันธ์ ผลิตรายการประชาสัมพันธ์ เพื่อเสนอต่อมวลชนต่าง ๆ ฟังวิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ รวมทั้งเสนอแนะกระทรวงศึกษาธิการ ในเรื่องแผนกละกิจกรรมประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ

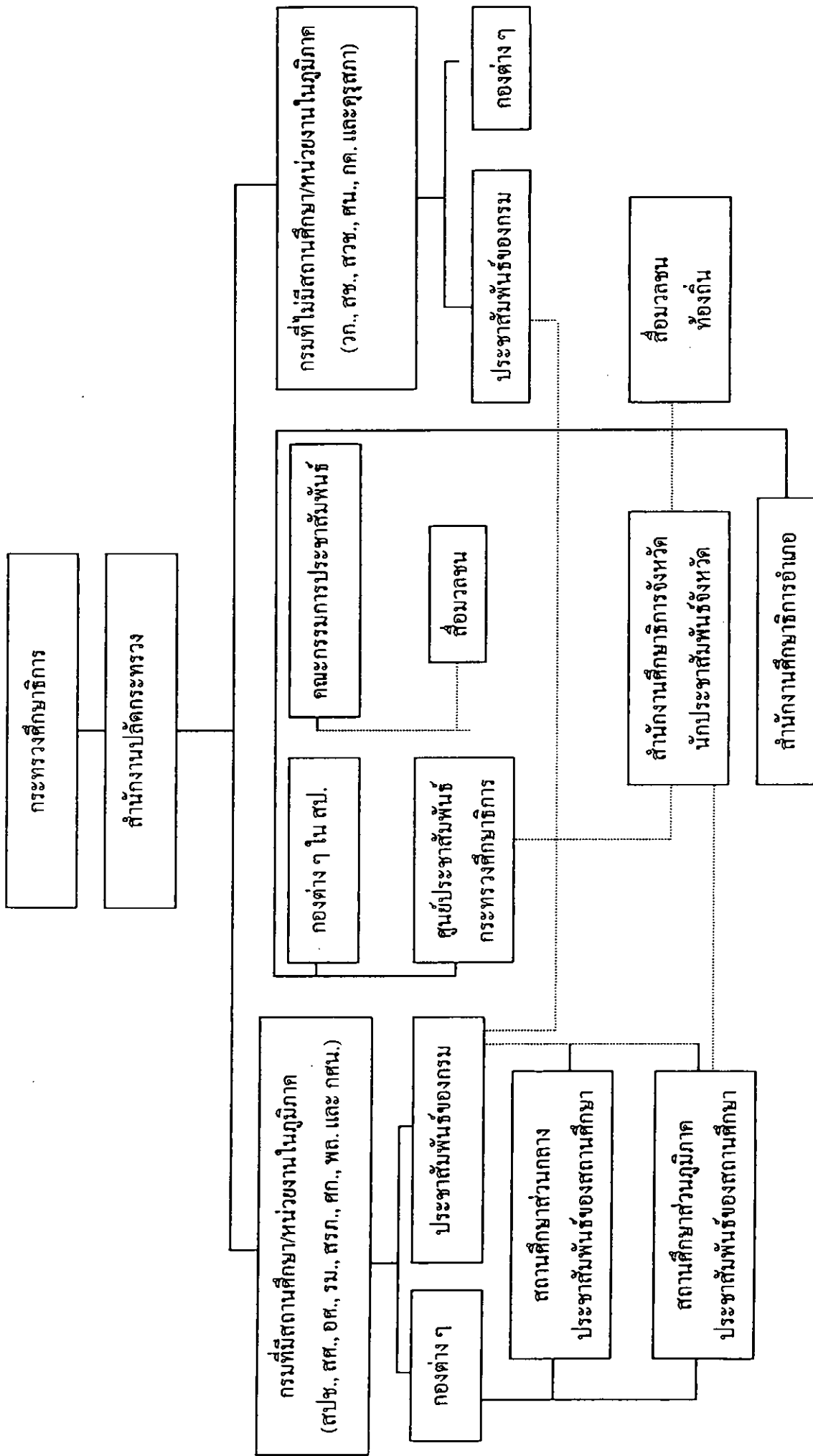
ปี พ.ศ. 2533 กระทรวงศึกษาธิการได้จัดประชุมสัมมนาผู้บริหาร เรื่องการประชาสัมพันธ์ เมื่อวันที่ 4-6 มกราคม 2533 ณ สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา จังหวัดนครปฐม โดยมีศึกษาธิการเขตและศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ เข้าร่วมประชุมสัมมนา โดยมีผลงาน 6 ประการ ได้แก่

1. มีการจัดตั้งหน่วยงาน / องค์การประชาสัมพันธ์ ในสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมทุกเขตการศึกษา และศึกษาธิการจังหวัดทั่วประเทศ
2. มีการดำเนินการสำรวจทรัพยากรสื่อ เพื่อการประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาคทั่วประเทศ
3. มีการจัดทำแผนปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาค
4. มีการดำเนินการวางแผนการประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาค
5. มีการรายงานผลการดำเนินการตามโครงการประชาสัมพันธ์ทุกระยะ
6. มีการรายงานปัญหาและอุปสรรค การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ตามที่วางแผนไว้

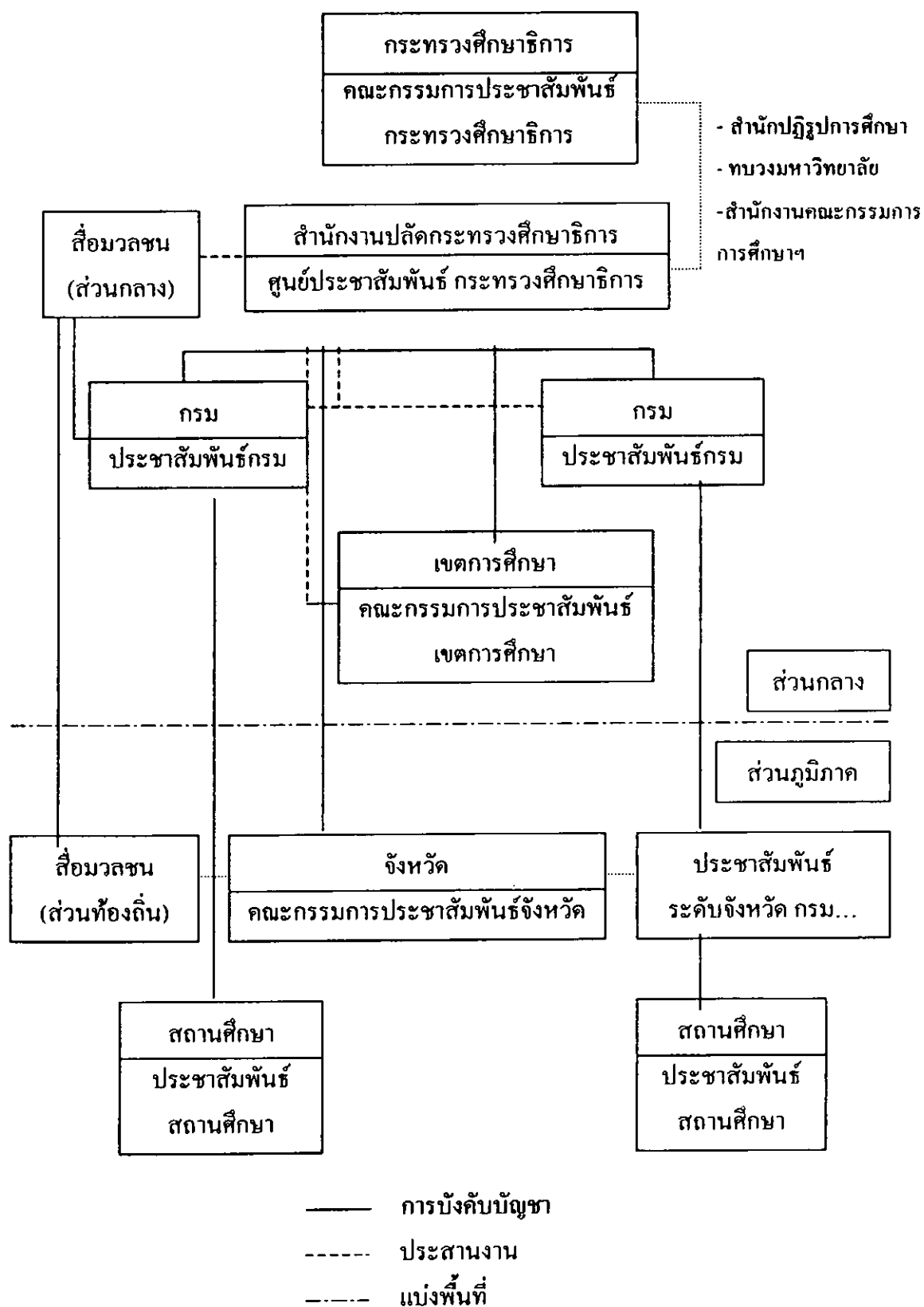
ปี พ.ศ. 2536 ตามคำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ ที่ สป.140/2536 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ โดยนายสัมพันธ์ ทองสมัคร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ปัจจุบัน ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ เกี่ยวกับการเผยแพร่ข่าวสารความเคลื่อนไหว ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ทางด้านการศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม ดำเนินการกำหนดนโยบาย เป้าหมายและแผนงานด้านการประชาสัมพันธ์ ของกระทรวงศึกษาธิการ ประสานงาน ระหว่างสื่อมวลชนทุกสาขา บุคคลทั่วไป สรุปรววิเคราะห์ ติดตาม ประเมินผล สำรวจประชามติ ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเสนอกระทรวง จัดทำข่าวสาร บทความ บทสารคดี ผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ เอกสาร วารสาร สิ่งพิมพ์อื่น ๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นศูนย์กลางการบริหาร

ข้อมูล ข่าวสาร การแถลงข่าวและชี้แจงข่าว เป็นเลขานุการคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ

ภาพประกอบ 2 โครงสร้างเครื่องข่ายขององค์กรประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ

ภาพประกอบ 3 แผนภูมิแสดงเครือข่ายงานประชาสัมพันธ์ปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา

เครือข่ายหรือโครงสร้างของกลุ่มการสื่อสารในกลุ่ม หมายถึง ระบบการแพร่กระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อการประสานงานการสื่อสารในบรรดาสมาชิกของกลุ่ม แบ่งเป็น

1. เครือข่ายแบบไม่เป็นทางการ เป็นกลุ่มที่สมาชิกหลายคน หรือหลายฝ่ายมารวมตัวกันเอง อาจมีวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานหรือไม่ใช่เพื่อการทำงานก็ได้ ในการรวมตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำงานมักจะขึ้นอยู่กับความสนใจและความพอใจของแต่ละสมาชิก เช่น กลุ่มเสนา กลุ่มอาสาพัฒนา กลุ่มอาสาสมัคร ฯลฯ

2. เครือข่ายแบบเป็นทางการ เป็นกลุ่มที่สมาชิกได้รับมอบหมายภารกิจ ระบุวัตถุประสงค์ชัดเจนพร้อมทั้งขอบข่ายของอำนาจหน้าที่ กำหนดตัวสมาชิก กลุ่มเครือข่ายนี้มักเกิดจากความต้องการขององค์กรหรือหน่วยงาน เช่น คณะทำงาน คณะอนุกรรมการ ฯลฯ

เครือข่ายการประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาคที่ควรจะเป็น

กระทรวงศึกษาธิการ พิจารณาเห็นว่า กลุ่มเป้าหมายหลักของการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการ-เจ้าหน้าที่ในสังกัด กว่า 5 แสนคน กระจายอยู่ทุกภูมิภาคของประเทศ โดยเฉพาะภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการครอบคลุมทุกพื้นที่ที่ได้แก่ ด้านการศึกษา ด้านศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งมีผลการดำเนินงานโดยตรงต่อนักเรียน-นักศึกษา-พระสงฆ์ และประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่ทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ส่วนมากมักจะเกิดจากการไม่รู้ และไม่เข้าใจการดำเนินงานของหน่วยงานหรือองค์กรต่อกลุ่มเป้าหมาย

ดังนั้นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาหรือบรรเทาปัญหาก็คือการใช้กระบวนการประชาสัมพันธ์ เป็นเครื่องมือในการสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเป้าหมาย การให้ความรู้ ความเข้าใจข้อเท็จจริง ยังผลให้กลุ่มเป้าหมายมีความเชื่อมั่น ศรัทธาต่อการเปลี่ยนแปลงระบบโดยกระบวนการปฏิรูปการศึกษา

สิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการอยากเห็นเครือข่ายการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาในส่วนภูมิภาค (ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 33)

ประการแรก : การจัดเครือข่ายการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาครอบคลุมส่วนกลางและ

ส่วนภูมิภาค มีศักยภาพในการประสานงานการปฏิบัติเพื่อขยายผลการ

ประชาสัมพันธ์ไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและกว้างขวางที่สุด ทั้งระดับ

จังหวัด อำเภอ ตำบล

- ประการที่ 2 : ให้มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา มีคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่มีประสบการณ์และความมุ่งมั่นในการทำงาน
ประชาสัมพันธ์
- ประการที่ 3 : การจัดทำเครือข่ายการปฏิรูปการศึกษา จะต้องมีกำรวางแผนการประชาสัมพันธ์
ล่วงหน้า เพื่อเตรียมวางแผนด้านบุคลากร การประสานงานสื่อ การใช้งบประมาณ
และกำหนดเวลา เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล
- ประการที่ 4 : เครือข่ายการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา ต้องมีความมั่นคง มีความต่อเนื่อง
ในการดำเนินงานด้วยความเข้มแข็งของผู้นำเครือข่าย ตลอดจนองค์สมาชิก
- ประการที่ 5 : เครือข่ายการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา จะต้องดำเนินการให้ข้อมูลข่าวสารที่
ถูกต้อง เป็นแนวทางเดียวกันเพื่อเป็นเอกภาพ ตรวจสอบ ติดตามในข้อมูลข่าวสาร
นั้นได้
- ประการที่ 6 : เครือข่ายการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษา ควรจะใช้สื่อการประชาสัมพันธ์ทุก
ประเภททั้งของภาคราชการและเอกชน และคำนึงสื่อซึ่งเข้ากลุ่มเป้าหมายมากที่สุด
- ในเขตเมือง ใช้สื่อมวลชนท้องถิ่น ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ภายใน หนังสือพิมพ์ วิทยุ
กระจายเสียงท้องถิ่น โทรทัศน์ เคเบิลทีวี ฯลฯ
 - ในเขตชนบท ใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงท้องถิ่น / หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้าน
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

บทบาทหน้าที่ของศูนย์ประชาสัมพันธ์

เพื่อให้การดำเนินงานด้านการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินไปอย่างมี
ประสิทธิภาพประสิทธิผล มีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงในการ
ประสานงาน การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ กับส่วนราชการใน
สังกัดกระทรวงศึกษาธิการอย่างเป็นเอกภาพ โดยยกฝ่ายประชาสัมพันธ์ขึ้นเป็นศูนย์ประชาสัมพันธ์
มีฐานะเทียบเท่ากองในสำนักงานปลัดกระทรวง และแยกจาก กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวง
แบ่งองค์การภายในเป็น 4 ฝ่าย และ 1 งาน ประกอบด้วย

1. ฝ่ายวิชาการและแผนงาน
2. ฝ่ายข่าวสารและการเผยแพร่
3. ฝ่ายผลิตรายการ
4. ฝ่ายเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์
5. งานบริหารงานทั่วไป

1. ฝ่ายวิชาการและแผนงาน

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและแผนงานการประสานงานและร่วมจัดทำแผนโครงการและงบประมาณ ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ งานบริหารทางวิชาการ ประชาสัมพันธ์ งานระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับประชาสัมพันธ์ งานพัฒนาการประชาสัมพันธ์ การสำรวจประชาติ งานโครงการประชาสัมพันธ์เฉพาะกิจ งานประสานงานเครือข่ายด้านการประชาสัมพันธ์ งานคณะกรรมการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ งานความร่วมมือประสานงานด้วยการประชาสัมพันธ์ ด้านการศึกษา การศาสนา และวัฒนธรรมระหว่างประเทศ

2. ฝ่ายข่าวสารและการเผยแพร่

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการประสานส่วนราชการในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรับข้อมูลข่าวสาร ติดตามผู้บริหารระดับสูง ทำข่าวเผยแพร่ไปยังสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ ประสานงานแถลงข่าว สัมภาษณ์ ตรวจติดตามข่าว รวบรวมผลการวิเคราะห์ข่าว การประเมินผลกระทบของข่าวที่เผยแพร่ทางสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ เพื่อแจ้งหน่วยราชการที่เกี่ยวข้อง ติดตาม ชี้แจง แก่ข่าว ให้ความรู้ ความเข้าใจและส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ประสานความร่วมมือกับสื่อมวลชนและองค์กรต่าง ๆ ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารของกระทรวงศึกษาธิการ

3. ฝ่ายผลิตรายการ

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมาย การวางแผน และการประสานงานเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร ผลิตรายการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ด้านวิทยุและโทรทัศน์ ของกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติงานสื่อมวลชนสัมพันธ์องค์กรสัมพันธ์และผลิตวารสารศึกษาสัมพันธ์ ผลิตเอกสารและสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เพื่อการประชาสัมพันธ์

4. ฝ่ายเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดเป้าหมายและวางแผนการใช้โสตทัศนูปกรณ์ เพื่อการประชาสัมพันธ์ ควบคุมดูแล โสตทัศนูปกรณ์ ประสานงานด้านการผลิตกับส่วนราชการและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการผลิตสื่อต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพถ่าย สไลด์ เอกสารและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ตลอดจนให้บริการด้านการจัดทำสำเนา วิดีโอเทปและบริการโสตทัศนูปกรณ์ การประสานงานด้านการสื่อสารข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ และระบบการสื่อสารต่าง ๆ

5. งานบริหารงานทั่วไป

ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านธุรการและสารบรรณ ประสานงานพัฒนาบุคลากรด้านงบประมาณ การควบคุมดูแลพัสดุครุภัณฑ์ งานอำนวยความสะดวกแก่สื่อมวลชนและประชาชนในเรื่องเกี่ยวกับงานของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นฝ่ายเลขานุการการประชุมและงานซึ่งไม่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายใดโดยเฉพาะ

กระทรวงศึกษาธิการ เล็งเห็นว่า การประชาสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการที่ช่วยสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่หน่วยงาน ในขณะเดียวกัน การประชาสัมพันธ์เปรียบเสมือนประตูเปิดรับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานนั้น ๆ ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่สำคัญยิ่งหน่วยงานหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา การศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม ครอบคลุมประชากรทั่วประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยการประชาสัมพันธ์ และสื่อประเภทต่าง ๆ เข้าช่วยในการเผยแพร่ข่าวสาร ความเคลื่อนไหว และความก้าวหน้าในงานทุกประเภท และส่วนราชการทุกส่วนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการไปยังกลุ่มเป้าหมายและผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการกระทำที่ได้มาเพื่อดึงดูดความสนใจในการสร้างความเชื่อถือและเพื่อสร้างสรรค์ ความเข้าใจ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการโดย ฝ่ายประชาสัมพันธ์ กองกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ทำหน้าที่และรับผิดชอบงานสำคัญดังกล่าวนี้ ซึ่งมีเครือข่ายงาน ประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอย่างกว้างขวาง

แผนประชาสัมพันธ์ พ.ร.บ. การปฏิรูปการศึกษา ปี 2544-2545

กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งมั่นที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขยายโอกาสให้ทั่วถึงคนทุกกลุ่ม เพื่อให้การศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีคุณภาพชีวิตที่ดี และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป การปฏิรูปการศึกษารั้งนี้ เป็นไปตามแนวคิดทิศทางของการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 การปฏิรูปการศึกษาจะสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ ย่อมขึ้นอยู่กับกระบวนการประชาสัมพันธ์ และการสื่อสารไปยังกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในทิศทางที่ตรงกัน โดยกลุ่มเป้าหมายเชื่อมั่นศรัทธา เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือก่อกระแสการปฏิรูปการศึกษา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจนโยบายแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
2. เพื่อเสริมสร้างทัศนคติความเชื่อมั่นความศรัทธา
3. เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือก่อกระแสการปฏิรูปการศึกษา

กลุ่มเป้าหมาย

1. ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ/ครู-อาจารย์/บุคลากรทางการศึกษา
2. สื่อมวลชนทุกแขนง/องค์กรสนับสนุน/องค์กรเมือง/องค์กรเอกชน
3. ประชาชน/ผู้ปกครอง/นักเรียน-นักศึกษา/พระสงฆ์

การดำเนินการประชาสัมพันธ์ตามแนวคิดการจัดกลุ่มภารกิจปฏิรูปการศึกษา 20 ภารกิจ (พ.ศ. 2544)

1. การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี
2. การจัดการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มีความสามารถพิเศษ
3. การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
4. ปฏิรูปการอาชีวศึกษา และการฝึกอบรมวิชาชีพ
5. จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในความรับผิดชอบ ของกระทรวงศึกษาธิการ
6. ส่งเสริมการศึกษาเอกชน
7. ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
8. ส่งเสริมศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม
9. ส่งเสริมการพลศึกษา และการกีฬา
10. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
11. งานประกันคุณภาพ
12. การเทียบโอนผลการศึกษาทุกระดับการศึกษา
13. ปฏิรูปครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
14. ปฏิรูประบบบริหาร และการจัดการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
15. ปฏิรูปทรัพยากร และการลงทุนเพื่อการศึกษา
16. ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
17. ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน
18. การประชาสัมพันธ์

19. การปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
20. การปฏิรูปการเรียนรู้

การดำเนินการประชาสัมพันธ์ปฏิรูปการศึกษาตามแผนปฏิบัติการตามนโยบายรัฐบาล

พ.ศ. 2545 การศึกษาสร้างชาติ

1. การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542
 - การปฏิรูปโครงสร้าง
 - การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา
 - งานการปรับปรุงระบบการรับนักเรียน
 - งานการเตรียมหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - งานบริหารหลักสูตรให้มีคุณภาพ
 - งานพัฒนาระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา
 - งานการปรับปรุงบรรยากาศสิ่งแวดล้อมขององค์กรจัดการศึกษา และกิจกรรม

5 ส.

- งานการปรับปรุงการจัดซื้อจัดจ้าง
 - งานปรับปรุงระบบการบรรจุ แต่งตั้งและ โยกย้ายข้าราชการ
 - งานการปรับปรุงระบบการจัดการงบประมาณ
 - โครงการนำร่องการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา
 - โครงการพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับชาติ ตามช่วงชั้น (national test)
2. พัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษา และเครือข่ายสารสนเทศ
 - โครงการพัฒนาเทคโนโลยีทางการศึกษา (IT ทางการศึกษา)
 3. โครงการจัดตั้งวิทยาลัยชุมชน
 4. โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เพื่อประชาชน
 5. โครงการทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษาเอกชน
 6. โครงการพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางศึกษาในภูมิภาค
 7. โครงการพัฒนาอุดมศึกษา

การศึกษาสร้างคน

1. จัดบูรณาการการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และกีฬา
 - บูรณาการการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และกีฬา
 - โครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาสารเสพติดในสถานศึกษา
2. ปฏิรูปการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - โครงการปฏิรูปการเรียนรู้
 - โครงการส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน
 - โครงการงานวิทยาศาสตร์
3. การส่งเสริมวิชาชีพครูให้มีศักดิ์ศรี
 - โครงการพัฒนาครู
 - พัฒนาระบบค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์แก่ครู
 - โครงการผลิตครู (ส่งเสริม สนับสนุนให้คนเก่ง คนดีเป็นครู) ผลิตครูสาขา

ขาดแคลน

4. สนับสนุนการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส

การศึกษาสร้างงาน

1. โครงการส่งเสริมเยาวชนฝึกอบรบอาชีพ (9+1, 12+1)
2. พัฒนาการศึกษอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ และพัฒนาศาสตร์ทางอาชีวศึกษา ถึงระดับ

ปัญญา

ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์ และการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์

1. ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ
2. ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างทัศนคติ ความเชื่อมั่น ความมีศรัทธา
3. ยุทธศาสตร์เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือในการปฏิรูปการศึกษา

ระยะเวลา - แผนงานเร่งด่วน (ส.ค. - ธ.ค. 2542)

- แผนงานระยะยาว (พ.ศ. 2542-2545)

ความหมายและความจำเป็นของการศึกษาตลอดชีวิต

ความหมายของการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) คำว่า "การศึกษาตลอดชีวิต" นั้น ประกอบไปด้วยคำสำคัญ 3 คำ คือ "Life" หรือ "ชีวิต" ชีวิตของบุคคลมีความเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับปัจจัยหลายด้านทั้งด้านสังคม สิ่งแวดล้อม ศาสนา เศรษฐกิจ และการเมือง "Lifelong" หรือ "ช่วงชีวิต หรือตลอดชีวิต" ช่วงเวลาการดำเนินชีวิตของบุคคลตั้งแต่เกิดจนตายจะผ่านช่วงวัยต่าง ๆ "Education" หรือ "การศึกษา" คือ กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

นอกจากจะให้ความหมายโดยวิเคราะห์จากคำที่เป็นองค์ประกอบของ "การศึกษาตลอดชีวิต" แล้ว นักการศึกษาหลายท่านได้วิเคราะห์โดยพิจารณาว่า การศึกษาตลอดชีวิตเป็นการศึกษาที่ผสมผสานใน 2 มิติ คือ มิติที่ 1 เป็นการพิจารณาในแนวตั้งว่าการศึกษามีความจำเป็นแก่บุคคลในทุกช่วงชีวิต ตั้งแต่เกิดจนตาย ไม่เฉพาะเมื่อบุคคลอยู่ในวัยเรียนเท่านั้น มิติที่ 2 เป็นการพิจารณาในแนวนอนว่าการศึกษา กับชีวิตเป็นสิ่งที่เชื่อมโยงกัน การศึกษาหรือการเรียนรู้จึงควรผสมผสานกลมกลืนเข้ากับการดำเนินชีวิต นั่นคือ การผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อช่วยพัฒนาบุคคลในทุก ๆ ด้านอย่างสมบูรณ์

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุปความหมายของการศึกษาตลอดชีวิตได้ว่า "การศึกษาตลอดชีวิต" เป็นการศึกษาในภาพรวมทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการศึกษาที่จัดให้แกบุคคลทุกช่วงอายุตั้งแต่เกิดจนตาย โดยในแต่ละช่วงชีวิตบุคคลอาจได้รับการศึกษารูปแบบใดรูปแบบหนึ่งหรือหลายรูปแบบผสมผสานกัน เป็นการศึกษาที่สัมพันธ์กับวิถีการดำเนินชีวิตของบุคคล สัมพันธ์กับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตทั้งด้านสังคม สิ่งแวดล้อม ศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง ทั้งนี้ เพื่อมุ่งพัฒนาบุคคลอย่างเต็มศักยภาพ ให้มีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อย่างเพียงพอต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ และการปรับตัวเข้ากับสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้เหมาะสมในทุกช่วงชีวิต

การศึกษามีความจำเป็นต่อชีวิตมนุษย์ในทุกช่วงอายุ เพราะมนุษย์ต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคมสิ่งแวดล้อมอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะในสภาวะการณ์ปัจจุบัน ความจำเป็นของการศึกษาจะยิ่งดูชัดเจนมากขึ้น เนื่องจากมีความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่และต่อการดำเนินชีวิต ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ นับวันจะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและซับซ้อนมากขึ้น เกินกว่าที่จะใช้ความรู้ที่สะสมมาเมื่อสมัยอยู่ในวัยเรียนมาช่วยได้ การศึกษาที่บุคคลได้รับเมื่ออยู่ในช่วงวัยเรียนนั้นเป็นเพียงส่วนหนึ่งของชีวิตเท่านั้น อาจเรียกว่าเป็น

เครื่องมือพื้นฐานที่จะช่วยให้บุคคลแสวงหาความรู้ได้ต่อไป ช่วงชีวิตหลังวัยเรียนเป็นช่วงชีวิตที่ยาวนานกว่าหลายเท่า ประเทศต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการที่ประชาชนจะต้องได้รับการศึกษาตลอดชีวิตเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคของความเจริญและความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของวิทยาการและเทคโนโลยี เป็นยุคข้อมูลข่าวสาร ความจำเป็นที่ประเทศต่าง ๆ ต้องนำการศึกษาตลอดชีวิตไปเป็นแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาของประเทศนั้น สามารถสรุปได้ว่ามาจากปัจจัยสำคัญต่อไปนี้ คือ ความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและอาชีพการงาน การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและวัฒนธรรม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยี ความเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองการปกครอง การเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมืองการดำเนินชีวิต การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร และข้อจำกัดของการจัดการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อมและมีผลกระทบต่อเนื่องถึงกันทั่วโลก เพราะฉะนั้น การศึกษาจะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยเตรียมประชาชนให้มีความพร้อม มีภูมิคุ้มกันที่จะเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างเท่าทัน และสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม

หลักการของการศึกษาตลอดชีวิต แนวคิดและหลักการของการศึกษาตลอดชีวิตในเชิงทฤษฎี สรุปได้ดังนี้ การศึกษามีความจำเป็นสำหรับบุคคลในทุกช่วงชีวิตตั้งแต่เกิดจนตาย บุคคลมีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต การศึกษามีได้สิ้นสุดเมื่อบุคคลจบจากโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา การศึกษาตลอดชีวิตเป็นภาพรวมของการศึกษาทั้งหมด ครอบคลุมการศึกษาทุกประเภททุกระดับ การศึกษาตลอดชีวิตเน้นความเสมอภาคความเท่าเทียมกันในโอกาสทางการศึกษา การศึกษาตลอดชีวิตควรมีความยืดหยุ่นหลากหลายรูปแบบและวิธีการ เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกคนเรียนรู้ได้ทุกสถานที่ทุกเวลา ควรสร้างแรงจูงใจให้บุคคลเห็นความสำคัญของการเรียนรู้ จัดการศึกษาหรือการเรียนรู้ให้ผสมกลมกลืนไปกับการดำเนินชีวิต ให้อิสระแก่บุคคลในการเลือกสิ่งที่ต้องการจะเรียนรู้สามารถเลือกวิธีเรียนที่เหมาะสมกับความสามารถของตน การศึกษาตลอดชีวิตมุ่งให้บุคคลได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ พัฒนาคุณภาพชีวิตและพึ่งตนเองได้ สิ่งที่ทำให้บุคคลเรียนรู้ควรสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชีวิตควร ควรได้รับความรู้และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิตและการประกอบอาชีพ รวมทั้งทักษะในการแสวงหาความรู้ หรือมีเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ต่อไป การศึกษามีได้เกิดขึ้นได้เฉพาะในสถาบันเท่านั้นแต่สามารถเกิดขึ้นได้ที่บ้าน ที่ทำงาน ศาสนสถาน สวนสาธารณะและในชุมชน เพราะฉะนั้น บ้านและชุมชนจึงเป็นแหล่งการศึกษาตลอดชีวิต และที่สำคัญ การศึกษาตลอดชีวิตจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือกันของทุกฝ่ายทุกแหล่งเรียนรู้ รวมทั้งประชาชนในชุมชน (สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 2-6)

เป้าหมายของการศึกษาตลอดชีวิต การศึกษาตลอดชีวิตของไทยมีเป้าหมาย เพื่อให้ประชาชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นการศึกษาที่ผสมกลมกลืนไปกับวิถีการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาบุคคลในทุกช่วงอายุทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต ให้มีความรู้พื้นฐานที่เพียงพอสำหรับการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพ ให้มีความรู้และทักษะในการคิดวิเคราะห์การปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ การแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการแสวงหาและเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างต่อเนื่อง เลือกรับความรู้ข้อมูลข่าวสารและนำมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ปรับตัว ดูแลสุขภาพที่ถูกต้องและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้ในทุกช่วงชีวิต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตลอดจนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติโดยรวม (สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 15-16)

กิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต

กิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งครอบคลุมการศึกษาทุกประเภท ทุกรูปแบบ อาจจะแบ่งตามประเภทของการจัดการศึกษาได้ 3 ประเภท คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยซึ่งแต่ละประเภทมีรายละเอียดดังนี้

1. การศึกษาในระบบ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ สำหรับเด็ก เยาวชน และผู้ใหญ่ที่อยู่ในวัยเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาของสถานศึกษต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน การศึกษาในระบบ เป็นการจัดการศึกษาในสถานศึกษา มีหลักสูตร มีกำหนดเวลาเรียนที่แน่นอน มีการกำหนดอายุของผู้เรียน มีการลงทะเบียนวัดผล ประเมินผล มีสถานที่เรียนที่แน่นอน มีการกำหนดช่วงเวลา หรือระดับชั้นอย่างชัดเจน และมีการให้วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือปริญญาบัตรเมื่อเรียนจบหลักสูตรการศึกษาในระบบแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1.1 การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ปัจจุบันมี 3 รูปแบบคือ การจัดการเรียนการสอนแบบขั้นเรียนอนุบาล การจัดการเรียนการสอนแบบขั้นเด็กเล็ก และการจัดการเรียนการสอนในลักษณะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ไม่กำหนดระยะเวลาการเรียนที่แน่นอน

1.2 การศึกษาระดับประถมศึกษา ปัจจุบันแบ่งออกเป็น 6 ระดับชั้น คือ ระดับชั้น ป.1-ป.6

1.3 การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 3 ปี (ม.1-ม.3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 3 ปี (ม.4-ม.6) โดยในส่วนของ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแบ่งออกเป็น การศึกษาสายสามัญ และการศึกษาสายอาชีพ (ปวช.)

1.4 การศึกษาระดับอุดมศึกษา แบ่งออกเป็น การจัดการศึกษาระดับอนุปริญา ระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษา

2. การศึกษานอกระบบ หมายถึง การจัดกิจกรรมการศึกษาที่จัดขึ้นนอกโรงเรียนปกติ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นประชากรนอกระบบโรงเรียนทุกเพศทุกวัย โดยเฉพาะกลุ่มผู้พลาดโอกาส ขาดโอกาสทางการศึกษา และกลุ่มผู้ด้อยโอกาสต่าง ๆ กิจกรรมการศึกษานอกระบบมีวัตถุประสงค์ ที่ชัดเจนมีหลักสูตร มีการลงทะเบียน วัดผล ประเมินผล กระบวนการจัดการเรียนการสอนมีความ ยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสภาพความต้องการของกลุ่มเป้าหมายเมื่อจบหลักสูตรอาจมีการให้ วุฒิบัตร ประกาศนียบัตร หรือปริญญาบัตร ขึ้นอยู่กับหลักสูตรที่ศึกษา หน่วยงานหลักที่จัดการศึกษา นอกระบบโดยตรง ได้แก่ กรมการศึกษานอกโรงเรียน และมีหน่วยงานอื่น อีกหลายหน่วยงานทั้ง ภาครัฐและเอกชนที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสำหรับกิจกรรมการศึกษา ที่จัด ได้แก่

2.1 การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนก่อนวัยเรียน เช่น ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัย เรียน สถานสงเคราะห์เด็กอ่อน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในชุมชน ฯลฯ

2.2 การจัดการศึกษาพื้นฐานชั้นอ่านออกเขียนได้ สำหรับผู้ใหญ่ไม่รู้หนังสือ

2.3 การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.4 การจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ วิชาชีพ หรือการฝึกทักษะอาชีพกจิ กรรมการศึกษาที่จัด ได้แก่

2.4.1 กิจกรรมการศึกษาแบบกลุ่มสนใจ เป็นหลักสูตรเน้นการพัฒนาพื้นฐาน ด้านอาชีพ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ใช้เวลาไม่เกิน 30 ชั่วโมง

2.4.2 การฝึกอาชีพระยะสั้น เป็นการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพต่าง ๆ ให้กับ ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ซึ่งหน่วยงานหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนร่วมกันจัด เช่น กรมการศึกษานอกโรงเรียน กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมประชาสงเคราะห์ กรมส่งเสริม อุตสาหกรรม กรมส่งเสริมการเกษตร กรมอาชีวศึกษา หน่วยงาน ห้างร้าน สถานประกอบการและ องค์กรเอกชน ฯลฯ

2.4.3 การจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) พ.ศ. 2533 ซึ่งเน้นการเรียนที่ควบคู่ไปกับการทำงาน เมื่อจบแล้วจะได้ประกาศนียบัตรที่มีศักดิ์และ สิทธิ์เท่าเทียมกับผู้จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.4.4 การจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) โดยวิธีการศึกษาแบบทางไกลเพื่อให้ผู้ที่ไม่มีงานทำหรือผู้ที่ทำงานอยู่ในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนได้พัฒนาทักษะวิชาชีพเฉพาะด้านควบคู่ไปกับการทำงาน โดยนำความรู้และประสบการณ์ด้านวิชาชีพมาเทียบโอนผลการเรียนได้

2.4.5 กิจกรรมส่งเสริมคุณภาพชีวิต เป็นกิจกรรมที่องค์กรหรือหน่วยงานต่าง ๆ จัดกิจกรรม อบรม หรือให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น สุขภาพอนามัย กฎหมาย การเกษตร ฯลฯ ให้กับประชาชนเพื่อการดำรงชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

3. การศึกษาตามอัธยาศัย หมายถึง การศึกษาที่เกิดขึ้นตามวิถีชีวิตที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ จากการทำงาน จากครอบครัว จากสังคม จากสื่อ หรือจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เป็นการเรียนรู้ที่ไม่เป็นทางการ ไม่มีรูปแบบตายตัว กิจกรรมการศึกษตามอัธยาศัยมีทั้งส่วนที่มีการจัดขึ้น เพื่อให้ผู้สนใจศึกษาเรียนรู้ตามความสนใจ และที่ไม่มีการจัดตั้งซึ่งเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ กิจกรรม หรือแหล่งการเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ร่วมกันจัดและส่งเสริมได้แก่

3.1 การเรียนรู้จากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดโรงเรียน ที่เปิดให้ประชาชนหรือผู้สนใจเข้าไปศึกษาหาความรู้ได้

3.2 การเรียนรู้จากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ รวมทั้งข้อมูลในอินเทอร์เน็ต จากฐานข้อมูล (Website) ต่าง ๆ ที่มีข้อมูลเนื้อหาความรู้หลากหลายให้กับผู้รับสื่อนั้น ๆ

3.3 การเรียนรู้จากครอบครัว ชุมชน และสังคม เป็นแหล่งการเรียนรู้ตามอัธยาศัยที่ใกล้ชิดที่สุด โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการดำเนินชีวิตจากคนในครอบครัวและสังคม

3.4 การเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน เป็นการเรียนรู้จากผู้รู้ในชุมชนที่ได้สั่งสมความรู้มายาวนาน หรือได้รับสบทอดมาจากบรรพบุรุษ

3.5 การเรียนรู้จากสื่อพื้นบ้าน เช่น ลิเก หมอลำ เพลงลูกทุ่ง ลำตัด หนังตะลุง มโนราห์ ซึ่งมีบทบาทอย่างมากในการถ่ายทอดความรู้ ค่านิยม คตินิยม และคุณธรรมอันดีงามให้กับคนในสังคมได้อย่างมาก

3.6 การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน และการดำเนินชีวิตเป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างไม่เป็นทางการตามธรรมชาติ ซึ่งช่วยให้คนปรับตัวให้เข้ากับงานหรือสถานการณ์ให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้

ในการจัดกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิตนั้น แม้ว่าโดยนัยจะหมายถึงคนทั้งปวงในสังคมที่จะได้รับการศึกษา แต่เมื่อพิจารณาโดยละเอียดแล้วจะเห็นว่ากลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการศึกษาแต่ละคนแต่ละกลุ่มมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกันออกไป รวมทั้งมีธรรมชาติของการศึกษาเล่าเรียนที่แตกต่างกันซึ่งควรทำความเข้าใจในเบื้องต้นของกลุ่มเป้าหมายของการศึกษาดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกับการศึกษาตลอดชีวิต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดหลักการและทิศทางของการศึกษาตลอดชีวิตโดยสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2543 : 5-7)

1. บุคคลมีสิทธิและความเสมอภาคในการได้รับการศึกษา (มาตรา 10)
2. การจัดการศึกษาจะต้องเป็นกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องเป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับปวงชน (มาตรา 8)
3. การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (มาตรา 22)
4. การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษตามอัธยาศัย ซึ่งทั้ง 3 รูปแบบ คือ องค์ประกอบของการศึกษาตลอดชีวิต (มาตรา 15)
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน สถานประกอบการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนาและสถาบันสังคมอื่นในการจัดการศึกษา จัดให้มีการเรียนรู้ในชุมชน (มาตรา 12)
6. จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6)
7. เนื้อหาในการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษตามอัธยาศัย ต้องเน้นการบูรณาการเนื้อหาความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคมสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของประเทศ การเมืองการปกครอง ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศาสนา ศิลป วัฒนธรรม ความรู้และทักษะด้านคณิตศาสตร์ และด้านภาษา รวมทั้งความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ (มาตรา 23)
8. กระบวนการเรียนรู้ เน้นการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่หลากหลายและสอดคล้องกับความสนใจ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การฝึกปฏิบัติการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ให้คิดเป็น ทำเป็น เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

ของตนเอง จัดให้มีการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่โดยร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน (มาตรา 24)

9. การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาสถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 9)

10. การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้ตามเป้าหมายและแนวทางที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ (หมวด 7)

11. การส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตทุกรูปแบบในชุมชน ได้แก่ ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ แหล่งข้อมูล และแหล่งการเรียนรู้อื่น (มาตรา 25)

12. การระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ มาใช้ในการจัดการศึกษา การระดมทุนจากรัฐ เอกชน ชุมชน องค์กรท้องถิ่น สถานประกอบการ สถาบันทางสังคม ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมีส่วนร่วมรับภาระในการจัดการศึกษาตามความเหมาะสม (หมวด 8)

13. การส่งเสริมให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งก็คือ การจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ ซึ่งก็คือ การจัดการศึกษาตลอดชีวิตอย่างกว้างขวาง รวมทั้งมีการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างทั่วถึง การสนับสนุนการผลิต และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาบุคลากร ผู้ผลิต ผู้ใช้ และการพัฒนาทักษะของผู้เรียน ในการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (หมวด 9)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ มีดังต่อไปนี้

สุชาติ สุโคษะ (2524 : 119 – 130) ได้ทำการวิจัยเรื่องการจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารระดับกรมและระดับกองของกระทรวงศึกษาธิการ สรุปผลการวิจัยดังนี้

โครงสร้างการจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการมีการแบ่งงานบริหารอย่างเป็นทางการเฉพาะของกระทรวงโดยส่วนรวม มีนโยบายและวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน การแต่งตั้งและกำหนดตำแหน่งผู้รับผิดชอบ งานประชาสัมพันธ์ไว้ทุกส่วนราชการสำหรับในด้านหน้าที่ความรับผิดชอบและกิจกรรม มีการกำหนดไว้ชัดเจนพอสมควร ส่วนในด้านการติดต่อสัมพันธ์ยังมุ่งรอส่วนราชการอื่นมาติดต่อมากกว่า

ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับกองต่อการจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสอดคล้องกันคือ ส่วนใหญ่เห็นว่ายังดำเนินงานในระดับน้อย ความคิดเห็นของผู้บริหารระดับกรมและผู้บริหารระดับกองเกี่ยวกับเรื่องปัญหาและอุปสรรคในการจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ มีความสอดคล้องกันว่า ปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นเรื่องการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถที่จะทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์และเรื่องวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการประชาสัมพันธ์ไม่เพียงพอ ซึ่งผู้บริหารระดับกรมเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับน้อย แต่ผู้บริหารระดับกองเห็นว่าปัญหาและอุปสรรคอยู่ในระดับมาก

มณฑา ลำเจียกหนู (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร และครูที่ทำหน้าที่ด้านประชาสัมพันธ์ การวิจัยพบว่า การดำเนินการประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียนและประเมินผลเกือบจะไม่มีดำเนินการเลยในด้านการประเมินผล เนื่องจากเจ้าหน้าที่ประเมินผลการประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอมีน้อยมาก นอกจากนี้ยังพบว่าครูและผู้บริหารของโรงเรียนมีความต้องการที่จะปรับปรุงด้านการประชาสัมพันธ์ภายนอกทั้งด้านการดำเนินการและจัดเจ้าหน้าที่ประเมินผลให้เพียงพอซึ่งขึ้นอยู่กับงบประมาณ และการวางแผน

ปัญหาอีกอย่างหนึ่งพบว่า ครูและผู้บริหารให้ความสำคัญสูงสุด คือ ภาระงานมากจนไม่มีเวลา รองลงมาเป็นเรื่องความไม่เพียงพอของงบประมาณ อุปกรณ์ที่มีอยู่ล้าสมัย ทำงานด้านประชาสัมพันธ์ไม่มีประสิทธิภาพ

สุเทพ เสงฆ์ชีพ (2532 : บทคัดย่อ) ศึกษาคุณสมบัติและหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ในองค์กรต่าง ๆ คุณสมบัติหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ในองค์กรรัฐบาล รัฐวิสาหกิจและเอกชน ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้บริหารองค์กรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชายไม่เคยทำงานด้านการประชาสัมพันธ์มาก่อน และผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ และในอนาคตงานด้านประชาสัมพันธ์จะมีบทบาทมากขึ้น กล่าวคือ งานด้านประชาสัมพันธ์จะเข้ามามีบทบาทมากขึ้นมีการเพิ่มจำนวนบุคลากร งบประมาณ สื่อโสตทัศนูปกรณ์ ผู้ทำหน้าที่บริหารจะต้องสำเร็จการศึกษาด้านนิเทศศาสตร์ หรือทางด้านวารสารศาสตร์โดยตรง

สถิต วงษาวิ (2535 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัญหาการจัดการด้านประชาสัมพันธ์ของการศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านการดำเนินงาน และด้านประเมินผล จากการศึกษาพบว่า ปัญหาในการจัดประชาสัมพันธ์ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโดยส่วนรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลางโดยมีปัญหาด้านงบประมาณมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านบุคลากร ด้านของการดำเนินงานและด้านวางแผนตามลำดับ นอกจากนี้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการประชาสัมพันธ์

นอกจากนี้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติการ ประชาสัมพันธ์ยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการจัดการ ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือโดยส่วนรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกันและให้ข้อเสนอแนะในการที่จะทำการจัดการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ควรจะมีเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีความรู้ ความสามารถเรื่องการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะประจำใน แต่ละศูนย์ และควรจัดอบรมสัมมนาให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ทั้ง ในระดับผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องภายในศูนย์

กฤษร เลิศสุริยะกุล (2538 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาสภาพและปัญหางานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ตามลักษณะงานประชาสัมพันธ์ที่ศูนย์การศึกษานอก โรงเรียนจังหวัด สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ จัดดำเนินการ 4 งาน คือ งานรวบรวมข้อมูล งานผลิตและเผยแพร่ข่าวสาร งานโสตทัศนูปกรณ์ และงานกิจกรรม พบว่า ศูนย์ การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด มีระดับการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้น การปฏิบัติงานด้านโสตทัศนูปกรณ์ ระดับการปฏิบัติงานในระดับน้อย และเมื่อพิจารณาค่าคะแนน เฉลี่ย พบว่า งานกิจกรรมมีระดับการปฏิบัติมากที่สุด ปัญหางานประชาสัมพันธ์ในระดับมาก 5 เรื่อง ได้แก่ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทำหน้าที่ประชา สัมพันธ์ บุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงมีไม่เพียงพอ การจัดสรรงบประมาณ สำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ มีปัญหาของงานประชาสัมพันธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาปัญหารายข้อ พบว่า ปัญหาโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การ ศึกษาออกโรงเรียนไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน การจัดสรรงบประมาณสำหรับ งานวิจัยประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการ ประชาสัมพันธ์ที่มีอยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัยเป็นปัญหาที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

สุนันทวิทย์ พลอยขาว (2538 : บทคัดย่อ) ทำการศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันและ ปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูประชาสัมพันธ์ และครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน การจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ใน 5 ด้าน ว่ามีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู ประชาสัมพันธ์ และครู ที่มีต่อปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียน อยู่ในระดับสูงในด้านการ บริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ และการวางแผน ผู้บริหารโรงเรียน ครูประชาสัมพันธ์

และครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดกลาง มีความคิดเห็นต่อสภาพปัจจุบัน การจัดการ ประชาสัมพันธ์โรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อารีมิตร ตะกรุดราช (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียน และครู อาจารย์ที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะทำงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน สังกัดกรมสามัญ ศึกษา ในเขตการศึกษา 6 ปีการศึกษา 2537 พบว่า การบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยม ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านมีปัญหาโดยเฉลี่ยอยู่ใน ระดับปานกลางทั้ง 5 ด้าน เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนกับคุณลักษณะของผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ พบว่า มีความสัมพันธ์กันทางลบอย่าง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุมาลย์ เกษชาชาติ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เพื่อศึกษาข้อมูลบุคลากรและสภาพ การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในกระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า ในการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ประสบกับปัญหา ขาดบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ การกำหนด นโยบายและแผนงานประจำปีไม่ชัดเจน ขาดเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย ขาดการวางแผนทั้ง ระยะสั้นและระยะยาว ขาดระบบ การประสานงานภายในและภายนอกกับหน่วยงานต่าง ๆ และ ขาดข้อมูลที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์

วิพร บุญวัฒน์ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องแนวโน้มการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการ ประชาสัมพันธ์ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2542-2546 ผลการวิจัยพบว่า ควรจะมีการประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมากขึ้น ควรมีการเผยแพร่ ข่าวสารข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อภาคธุรกิจการส่งออกและการลงทุนอย่างสม่ำเสมอ ควรมีการ สร้างภาพลักษณ์เชิงรุก ควรใช้สื่อประสมหลาย ๆ รูปแบบ โดยนำหลักการสื่อสารทางการตลาด (Integrated Marketing Communication) มาใช้ ควรมีบทบาทงานประชาสัมพันธ์กว้างขวางขึ้น ควร มีการเผยแพร่ข่าวสารผ่านสื่อมวลชนอย่างสม่ำเสมอ และควรจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน และประชาชน แนวโน้มการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการประชาสัมพันธ์ของธนาคารเพื่อการ ส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยในอนาคตที่ควรจะเป็นมีดังนี้ ควรใช้สื่อบุคคลเพื่อแนะนำและ จักชวนให้มาใช้บริการเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ สรทราเชื่อนั่น และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดี ใช้สื่อมวลชนในกรณีที่ต้องการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและรายงานความเคลื่อนไหวและเพื่อให้เกิด เจตคติที่ดีต่อธนาคาร ควรใช้อินเตอร์เน็ตและการสื่อสารโดยตรง (Direct Mail) เพื่อให้ความรู้และ สร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ใช้กิจกรรมพิเศษ เช่น การประชุม การสัมมนา การจัดนิทรรศการ ฯลฯ

เพื่อให้ความรู้และสร้างความเข้าใจในเรื่องบทบาทและบลริการของธนาคารอย่างถูกต้องและชัดเจน และเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ ศรัทธา เชื่อมั่น และเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างธนาคารกับ กลุ่มเป้าหมายใช้สื่ออื่น ๆ เช่น ป้ายโฆษณาเพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อธนาคาร

พงศ์พัฒน์ อนุmachig (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจของประธาน มหาวิทยาลัยและเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยในงานประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัย เอกชนในประเทศไทย การศึกษานี้สำรวจความรู้ความเข้าใจของประธานมหาวิทยาลัยและเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ ทักษะ และตำแหน่งงานที่เกี่ยวกับงาน ประชาสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยเอกชนในประเทศไทย การศึกษาพบว่า มีความแตกต่างระหว่าง กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มในเรื่องความรู้ความเข้าใจในงานรับผิดชอบที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะในประเด็นของความสัมพันธ์กับสื่อมวลชน องค์กรชุมชน การจัดทำ นโยบาย การสื่อสารกับสาธารณะในนโยบายของมหาวิทยาลัย การให้คำแนะนำในเรื่องการ ประชาสัมพันธ์แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัย การมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและการ ร่วมพัฒนานโยบายและ การจัดการวิกฤตการณ์ของมหาวิทยาลัย ประธานมหาวิทยาลัยจะให้ความสำคัญแก่กิจกรรม ประชาสัมพันธ์มากกว่าตัวเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เอง และพบว่า กลุ่มตัวอย่าง ทั้งสองให้ความสำคัญในเรื่องทักษะ เทคนิค การบริหารจัดการ และความเป็นวิชาชีพในเหล่า เจ้าหน้าที่ ประชาสัมพันธ์เท่ากัน เทคนิคที่ใช้กันมากในงานประชาสัมพันธ์คือ เอกสารสิ่งพิมพ์ การจัดงานพิเศษ และสื่อสิ่งพิมพ์ทางอิเล็กทรอนิกส์ การศึกษานี้แนะนำว่า ควรมีการปรับปรุงและ พัฒนาลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ใหม่ โดยยึดถือความรู้ความเข้าใจร่วมกันระหว่าง ประธานมหาวิทยาลัยและเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของขอบข่ายความรับผิดชอบ ทักษะ กิจกรรม หรือวิธีปฏิบัติ ซึ่งจะนำไปสู่งานประชาสัมพันธ์ที่ทรงประสิทธิภาพในที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศ

อออลสัน (Olson. 1989) ศึกษาเรื่องระเบียบปฏิบัติและความรู้เกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนอาจารย์ใหญ่ของโรงเรียนระดับประถมและระดับมัธยมใน 4 มลรัฐ จุดประสงค์ของ การวิจัยนี้ เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจและความมีประสิทธิภาพของงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน จากเหล่าผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐบาลใน 4 มลรัฐ โดยศึกษาถึงนโยบายของงานประชาสัมพันธ์ ผู้ทำงานประชาสัมพันธ์ เครื่องมือที่ใช้ประชาสัมพันธ์ รวมถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของ งานประชาสัมพันธ์ การวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมมีความรู้ความเข้าใจและ ประสิทธิภาพในการใช้นโยบายและเครื่องมือประชาสัมพันธ์ในระดับสูง แต่ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถม จะเลือกใช้นโยบายและเครื่องมือการประชาสัมพันธ์อย่างหลากหลายกว่า เครื่องมือ

ที่พบว่าใช้กันมากคือ การพบปะระหว่างครูและผู้ปกครองและหนังสือ คู่มือ และเครื่องมือที่ใช้น้อยที่สุดคือ วารสารประจำโรงเรียน ทั้งพบว่า การประชาสัมพันธ์ที่ทรงประสิทธิภาพมากที่สุดคือ Open House (งานเปิดโรงเรียน) และจดหมายข่าวจากโรงเรียน ในขณะที่เทคนิคที่ด้อยประสิทธิภาพที่สุดคือ กล้องรับฟังความคิดเห็น และรถประชาสัมพันธ์ (Welcome Wagon)

ทวร์ค (Turk, 2000) ศึกษาเรื่อง นักประชาสัมพันธ์ในสถาบันการศึกษาระดับสูง : ปัจฉัยนำ, รูปแบบการประชาสัมพันธ์, บทบาทการประชาสัมพันธ์ เป็นการศึกษาวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจฉัยที่สนับสนุนรูปแบบการประชาสัมพันธ์และบทบาทของงานประชาสัมพันธ์ และความรู้ที่จำเป็นต่อรูปแบบดังกล่าวในวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย 490 แห่งของสหรัฐอเมริกา การศึกษาพบว่า ไม่มีปัจฉัยนำตัวใดตัวหนึ่งถูกใช้เป็นหลักในงานประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษาดังกล่าว แต่ใช้การผสมผสานของรูปแบบและบทบาทงานประชาสัมพันธ์ โดยขึ้นอยู่กับสภาพปัญหาและโอกาส อย่างไรก็ตาม การเลือกใช้ปัจฉัยนำเพื่อแก้ปัญหา จะเป็นตัวชี้ถึงประสิทธิภาพของงานประชาสัมพันธ์ และนักประชาสัมพันธ์ และงานประชาสัมพันธ์ที่มักประสบความสำเร็จคือ การประชาสัมพันธ์แบบ 2 ทาง และ/หรือแบบที่นักประชาสัมพันธ์เล่นบทบาทของผู้นำในงาน

แอนทูนีส (Antunes, 2002) ศึกษาเรื่อง บทบาทและความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนของรัฐ เป็นการศึกษาวิจัยหาบทบาทและความรับผิดชอบของผู้บริหารงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนของรัฐ เพื่อช่วยพัฒนางานบริหารการศึกษา ผลการวิจัยจะให้คำตอบว่า บุคคลประเภทใดควรทำงานประชาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของพื้นที่ที่ต้องทำประชาสัมพันธ์กับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่ทำงานหรือไม่ ความถี่ในการทำประชาสัมพันธ์ รวมถึงบทบาท ความรับผิดชอบ และทักษะ ที่นักประชาสัมพันธ์ควรมี

จากผลการวิจัยทั้งในและต่างประเทศ ประมวลได้ว่า บทบาทของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะปรับเปลี่ยนตามพัฒนาการของสังคม เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในสังคมสารสนเทศ จำเป็นต้องเรียนรู้และสามารถปรับตัวให้เข้ากับเทคโนโลยีสมัยใหม่ จึงจะสามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อสนับสนุนงานขององค์การให้มีประสิทธิภาพ ความสำเร็จในการบริหารงานประชาสัมพันธ์นั้นขึ้นอยู่กับบทบาทของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เป็นสำคัญ โดยเฉพาะงานบริหารกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นสถาบันที่ดูแลเกี่ยวกับการศึกษาของชาติ มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนและสถานศึกษา เพื่อการพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญก้าวหน้า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่ดีต้องมีการปรับตัวและพัฒนาตนเองเพื่อให้การปฏิบัติงานในหน้าที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ที่หน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานทั้ง 3 ด้าน ต่างกัน
2. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ทั้ง 3 ด้าน ต่างกัน
3. เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตทั้ง 3 ด้าน ต่างกัน

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และเครือข่ายประชาสัมพันธ์กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อทราบความคิดเห็นในแต่ละด้านแล้วทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตามตัวแปรอิสระ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการศึกษาจากประชากรทั้งหมด คือ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์ หรือหัวหน้าศูนย์ประชาสัมพันธ์ หรือหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ นักประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา รวมทั้งผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในกระทรวงศึกษาธิการ จากหน่วยงานระดับกรม 7 กรม 7 สำนักงาน และ 2 สถาบัน จำนวน 131 คน และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ จำนวน 77 คน รวม 208 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ได้มาจากประชากรข้างต้น โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 178 คน ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หน่วยงานระดับกรม	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. กรมสามัญศึกษา	6	6
2. กรมการศึกษานอกโรงเรียน	5	5
3. กรมอาชีวศึกษา	5	5
4. กรมพลศึกษา	7	7
5. กรมการศาสนา	5	5
6. กรมวิชาการ	7	7
7. กรมศิลปากร	15	10
8. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	16	11
9. สำนักงานสภาพัฒนาการศึษา	6	6
10. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ	16	11
11. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน	4	4
12. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู	4	4
13. สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา	6	6
14. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	17	12
15. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	6	6
16. สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	6	6
17. เครือข่ายประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาค	77	67
รวม	208	178

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานสอบถามของเจ้าหน้าที่และเครือข่ายประชาสัมพันธ์กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในบทบาทหน้าที่ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 46 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ให้ผู้ตอบเสนอปัญหาพร้อมข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำการวิจัย เพื่อทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่จะศึกษา
2. นำแนวคิดที่ได้จากการศึกษาเอกสารมาใช้ในการสร้างแบบสอบถามและกำหนดให้คำถามมีลักษณะครอบคลุมเนื้อเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วร่างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบและแก้ไขเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
4. นำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try-out) กับเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970 : 161) ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98

ลักษณะของแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษา

ตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- คะแนน 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ขอนหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต

2. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองในส่วนกลาง และส่งทางไปรษณีย์สำหรับต่างจังหวัด ระหว่างวันที่ 16-31 มีนาคม 2546

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 170 ฉบับ นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมด พบว่า มีความสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้จำนวน 170 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 95 ของแบบสอบถามทั้งหมด แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences/Personal Computer)

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนตัวของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ แล้วคำนวณค่าร้อยละ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดกระทำโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความค่าเฉลี่ย ดังนี้คือ

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

2.1 ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร 2 กลุ่ม ที่มีสถานภาพต่างกันตามตัวแปร คือ ด้านหน่วยงานที่สังกัด ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

2.2 ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปร ตั้งแต่ 2 กลุ่ม ขึ้นไปใช้ F-test คือ ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ เมื่อพบความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ

3. ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด ใช้วิธีการวิเคราะห์ค่าความถี่และคำร้อยละ

4. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางและความเรียงพร้อมข้อเสนอแนะ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติสำหรับการตรวจสอบเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach. 1970 : 161)

2. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.1.1 คำร้อยละ (Percent)

2.1.2 คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)

2.1.3 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2.2 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของสองกลุ่ม ใช้ t-test

2.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าคะแนนเฉลี่ยของสามกลุ่มใช้ F-test

2.4 เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นำไปทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการสื่อความหมายดังต่อไปนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนน
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่าง
t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม
F	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 3 กลุ่ม
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลัง 2 ของคะแนน (Mean Squares)
df	แทน	ขั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัด

กระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ หน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งหน้าที่ และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอในตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนตัว	จำนวน(คน)	ร้อยละ
หน่วยงานที่สังกัด		
ส่วนกลาง	104	61.20
ส่วนภูมิภาค	66	38.80
ตำแหน่งหน้าที่		
นักประชาสัมพันธ์	82	48.20
เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	26	15.30
อื่น ๆ ได้แก่	62	36.50
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์		
ต่ำกว่า 5 ปี	56	32.90
5-10 ปี	48	28.20
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	66	38.90
รวม	170	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ส่วนใหญ่ สังกัดหน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 61.20 สังกัดหน่วยงานส่วนภูมิภาค จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80

จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ส่วนใหญ่ เป็นนักประชาสัมพันธ์ จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 รองลงมา เป็นตำแหน่งอื่น จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.29

จำแนกตามประสบการณ์ มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 38.90 รองลงมามีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 ที่เหลือมีประสบการณ์ ระหว่าง 5-10 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ในตอนนี้ เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
ใน 3 ด้าน คือ ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ และด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์
ดังปรากฏในตาราง 3-6

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ด้านกลุ่มเป้าหมาย	3.27	0.96	ปานกลาง
2. ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์	2.83	1.09	ปานกลาง
3. ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์	2.86	1.17	ปานกลาง
รวม	2.99	1.00	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการ
จัดการศึกษาตลอดชีวิต โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X}=2.61-3.40$) โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตาม
ลำดับดังนี้ด้านกลุ่มเป้าหมาย ($\bar{X}=3.27$) รองลงมาคือ ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=2.86$)
และด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=2.83$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
เกี่ยวกับการศึกษาลอตชีวิต ด้านกลุ่มเป้าหมาย

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.51	1.13	มาก
2. ความรู้เกี่ยวกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในการ ส่งเสริมการศึกษาลอตชีวิต	3.41	1.04	มาก
3. การเปลี่ยนแปลง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	3.62	1.10	มาก
4. นโยบายการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.35	1.06	ปานกลาง
5. ประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีปัญหาท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาลอตชีวิต	3.22	1.21	ปานกลาง
6. ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิดความ ร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการ จัดการศึกษาลอตชีวิต	3.46	1.28	มาก
7. บทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนและประชาชนเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.23	1.14	ปานกลาง
8. วางแผนดำเนินการประชาสัมพันธ์ร่วมกับองค์กรที่ รับผิดชอบการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.14	1.22	ปานกลาง
9. กิจกรรมการศึกษาลอตชีวิต	3.08	1.19	ปานกลาง
10. วิธีการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.04	1.16	ปานกลาง
11. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.18	1.23	ปานกลาง
12. โครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.14	1.18	ปานกลาง
13. กระบวนการมีส่วนร่วมและการระดมทรัพยากรในการ จัดการศึกษาลอตชีวิต	3.22	1.13	ปานกลาง
14. รูปแบบการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.08	1.15	ปานกลาง
15. แนวคิดและความจำเป็นในการจัดการศึกษาลอตชีวิต	3.43	1.22	มาก
รวม	3.27	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านกลุ่มเป้าหมายโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ ข้อที่ 3 การเปลี่ยนแปลง พ.ร.บ. ($\bar{X}=3.62$) ข้อที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.51$) ข้อที่ 6 ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.46$) ข้อที่ 15 แนวคิดและความจำเป็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.43$) ข้อที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.41$) นอกนั้นเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีความคิดเห็นในระดับปานกลางมีจำนวน 10 ข้อ ($\bar{X} = 3.04 - 3.35$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตตาม
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. จัดส่งข่าวสารการศึกษาตลอดชีวิตเข้าสู่รายการภาคข่าว	3.15	1.28	ปานกลาง
2. จัดทำบทความทางการศึกษาตลอดชีวิตที่น่าสนใจ มีความยาวไม่เกิน 2 นาที	2.71	1.24	ปานกลาง
3. จัดทำสารคดีสั้นทางการศึกษาตลอดชีวิต	2.82	1.31	ปานกลาง
4. จัดให้มีการถ่ายทอดการประชุม/สัมมนา/เสวนาเรื่อง สำคัญเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานสำคัญทางการศึกษา ตลอดชีวิต	2.76	1.32	ปานกลาง
5. ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศข้อมูล สถิติการศึกษาตลอดชีวิต	2.86	1.24	ปานกลาง
6. เก็บข้อมูลประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต	2.79	1.25	ปานกลาง
7. เผยแพร่ บริการ แลกเปลี่ยน เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศกับ หน่วยงาน องค์กรที่จัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.94	1.23	ปานกลาง
8. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศกับ หน่วยงาน องค์กรที่จัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.97	1.28	ปานกลาง
9. จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิด การขึ้นารื่องการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.36	1.26	ปานกลาง
10. จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิด เครือข่ายการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม	2.43	1.28	ปานกลาง
11. จัดทำจดหมายข่าวรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ ภายนอก และภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.10	1.29	ปานกลาง
12. ประชาสัมพันธ์การศึกษา วิจัย และสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับ การศึกษาตลอดชีวิต	3.00	1.25	ปานกลาง

ตาราง 5 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
13. ให้ข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตลอดชีวิตแก่สื่อมวลชน	3.15	1.33	ปานกลาง
14. จัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่และสร้างความเข้าใจใน การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.83	1.09	ปานกลาง
รวม	2.83	1.09	ปานกลาง

จากตาราง 5 แสดงว่าความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}= 2.36 - 3.15$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 1 จัดส่งข่าวสารการศึกษาตลอดชีวิตเข้าสู่รายการภาคข่าว และข้อที่ 13 ให้ข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิตแก่สื่อมวลชน ($\bar{X}=3.15$) รองลงมาคือข้อที่ 11 จัดทำจดหมายข่าวรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ ภายนอกและภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ 9 จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิดการชี้นำเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=2.36$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตตาม
พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
1. ประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย	3.32	1.31	ปานกลาง
2. ประชาสัมพันธ์การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและ การใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตโดย เฉพาะ	2.94	1.23	ปานกลาง
3. ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิตโดยนำ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	3.08	1.30	ปานกลาง
4. ประชาสัมพันธ์ให้มีการจัดตั้งศูนย์มัลติมีเดียเพื่อผลิตสื่อ ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต	2.75	1.26	ปานกลาง
5. อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของหน่วยงานจัดการศึกษาให้ มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี	2.91	1.40	ปานกลาง
6. สร้างระบบเครือข่ายสารสนเทศให้มีการเชื่อมโยงกันได้กับ เครือข่ายสารสนเทศทุกระดับจนถึงระดับท้องถิ่น	2.85	1.38	ปานกลาง
7. ใช้อินเทอร์เน็ตในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	3.02	1.38	ปานกลาง
8. ใช้คอมพิวเตอร์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	3.07	1.34	ปานกลาง
9. จัดเพิ่มช่องทางหรือช่องเวลารายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ สำหรับรายการเพื่อการศึกษาหรือ รายการบันเทิงที่มีสาระ	3.08	1.35	ปานกลาง
10. ประสานงานสถานีโทรทัศน์จัดทำสารคดีเชิงข่าวเกี่ยวกับ การจัดการศึกษา	2.83	1.37	ปานกลาง
11. จัดสปอตวิทยุเพื่อรณรงค์ให้ความร่วมมือในการจัดการ ศึกษาตลอดชีวิต	2.85	1.39	ปานกลาง
12. ใช้วิทยุกระจายเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษา ตลอดชีวิต	3.16	1.44	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น
13. ร่วมกับสถานีวิทยภาคเอกชนเปิดเวทีหรือเปิดประเด็นอภิปรายกิจกรรมที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.72	1.34	ปานกลาง
14. ใช้หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์การศึกษาลงถึงชีวิต	2.74	1.38	ปานกลาง
15. ใช้สไลด์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาลงถึงชีวิต	2.46	1.26	ปานกลาง
16. ใช้วิทยุทัศน์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาลงถึงชีวิต	2.69	1.34	ปานกลาง
17. ใช้เทปเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษาลงถึงชีวิต	2.83	1.32	ปานกลาง
รวม	2.86	1.17	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X} = 2.46 - 3.32$) โดยเรียงลำดับ ดังนี้ ข้อ 1 ประชาสัมพันธ์ ให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างคุ้มค่า ($\bar{X}=3.32$) รองลงมาคือข้อ 12 ใช้วิทยุกระจายเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษาลงถึงชีวิต ($\bar{X}=3.16$) และต่ำสุดคือข้อ 15 ใช้สไลด์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาลงถึงชีวิต ($\bar{X}=2.46$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ในตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตามตัวแปร หน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์

จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ที่กล่าวว่า เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เมื่อจำแนกตามตัวแปรด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านตำแหน่งหน้าที่และด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์นั้น แสดงให้เห็นโดยการใช้สถิติ t-test และ F-test เพื่อทดสอบสมมติฐาน ดังปรากฏในตาราง 7-10 ดังต่อไปนี้

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานทั้ง 3 ด้าน ต่างกัน

ตาราง 7 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	หน่วยงานที่สังกัด				t
	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ด้านกลุ่มเป้าหมาย	3.15	1.03	3.45	0.81	2.06*
2. ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์	2.68	1.15	3.06	0.95	2.32*
3. ด้านเทคโนโลยีประชาสัมพันธ์	2.71	1.25	3.08	1.00	2.08*
รวม	2.85	1.06	3.16	0.85	2.32*

จากตาราง 7 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่อยู่ในหน่วยงานที่สังกัดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่อยู่ในหน่วยงานที่สังกัดต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 1 ที่ตั้งไว้

ตาราง 8 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดกระทรวง
ศึกษาธิการเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตาม
หน่วยงานที่สังกัดด้านกลุ่มเป้าหมาย

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน ด้านกลุ่มเป้าหมาย	หน่วยงานที่สังกัด				t
	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.51	1.21	3.50	0.98	0.05
2. ความรู้เกี่ยวกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการใน การส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต	3.33	1.03	3.55	1.04	-1.34
3. การเปลี่ยนแปลง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542	3.52	1.17	3.77	1.04	-1.46
4. นโยบายการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.29	1.10	3.45	1.00	-0.99
5. ประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีปณญาท้องถิ่นที่ประสบ ความสำเร็จในการศึกษาตลอดชีวิต	3.11	1.28	3.56	0.99	-3.00*
6. ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิด ความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.26	1.34	3.79	1.13	2.66*
7. บทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนและประชาชน เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.09	1.22	3.45	0.96	-2.06*
8. วางแผนดำเนินการประชาสัมพันธ์ร่วมกับองค์กร ที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.02	1.29	3.32	1.08	-1.56
9. กิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต	2.98	1.28	3.24	1.04	-1.39
10. วิธีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.90	1.22	3.24	1.02	-1.87
11. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.69	1.32	3.33	1.09	-1.27
12. โครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.03	1.24	3.30	1.05	-1.48
13. กระบวนการมีส่วนร่วมและการระดมทรัพยากร ในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	3.08	1.20	3.44	0.99	2.05*

ตาราง 8 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน ด้านกลุ่มเป้าหมาย	หน่วยงานที่สังกัด				t
	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
14. รูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.97	1.23	3.26	1.00	-1.59
15. แนวคิดและความจำเป็นในการจัดการศึกษา ตลอดชีวิต	3.35	1.31	3.56	1.07	-1.16
รวม	3.15	1.03	3.45	0.81	2.06*

จากตาราง 8 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านกลุ่มเป้าหมายโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานส่วนกลางมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานส่วนภูมิภาค ($\bar{X}=3.15$, $\bar{X}=3.45$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานส่วนกลางมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยกว่าเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานส่วนภูมิภาค ในข้อ 5 ประกาศเกียรติคุณแก่ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.00$, $\bar{X}=3.56$) ข้อ 6 ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.26$, $\bar{X}=3.79$) ข้อ 7 บทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนและประชาชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.09$, $\bar{X}=3.45$) และข้อ 13 รูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.08$, $\bar{X}=3.44$)

ตาราง 9 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการ
ศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ด้าน
วิธีการประชาสัมพันธ์

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์	หน่วยงานที่สังกัด				t
	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. จัดส่งข่าวสารการศึกษาตลอดชีวิตเข้าสู่รายการภาค ข่าว	3.04	1.36	3.32	1.13	-1.38
2. จัดทำบทความทางการศึกษาตลอดชีวิตที่น่าสนใจ มีความยาวไม่เกิน 2 นาที	2.57	1.31	2.92	1.10	-1.79
3. จัดทำสารคดีสั้นทางการศึกษาตลอดชีวิต	2.74	1.35	2.94	1.24	-0.94
4. จัดให้มีการถ่ายทอดการประชุม/สัมมนา/เสวนา เรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานสำคัญทางการ ศึกษาตลอดชีวิต	2.64	1.36	2.94	1.23	-1.44
5. ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ ข้อมูลสถิติการศึกษาตลอดชีวิต	2.71	1.30	3.09	1.11	-1.95
6. เก็บข้อมูลประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษา ตลอดชีวิต	2.62	1.25	3.08	1.21	-2.37*
7. เผยแพร่ บริการ แลกเปลี่ยน เชื่อมโยงข้อมูล สารสนเทศกับหน่วยงาน องค์กรที่จัดการศึกษา ตลอดชีวิต	2.82	1.33	3.14	1.05	-1.65
8. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูล สารสนเทศกับหน่วยงาน องค์กรที่จัดการศึกษา ตลอดชีวิต	2.85	1.31	3.17	1.20	-1.60
9. จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อ ให้เกิดการขึ้นำเรื่องการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.22	1.28	2.58	1.99	-1.79

ตาราง 9 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์	หน่วยงานที่สังกัด				t
	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
10. จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม	2.31	1.32	2.61	1.19	-1.46
11. จัดทำจดหมายข่าวรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ ภายนอกและภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.96	1.30	3.32	1.27	-1.76
12. ประชาสัมพันธ์การศึกษา วิจัย และสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต	2.87	1.30	3.21	1.13	-1.78
13. ให้ข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิตแก่สื่อมวลชน	2.99	1.38	3.39	1.21	-1.94
14. จัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่และสร้างความเข้าใจในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น	2.76	1.37	3.17	1.28	-1.93
รวม	2.68	1.15	3.06	0.95	2.32*

จากตาราง 9 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานต่าง ๆ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานส่วนกลางมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานส่วนภูมิภาค ($\bar{X}=2.68$, $\bar{X}=3.06$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานส่วนกลางมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในระดับส่วนภูมิภาค ในข้อ 6 เก็บข้อมูลประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=2.62$, $\bar{X}=3.08$)

ตาราง 10 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์	หน่วยงานที่สังกัด				t
	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
1. ประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลาย	3.19	1.37	3.53	1.19	-1.64
2. ประชาสัมพันธ์การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดชีวิต โดยเฉพาะ	2.78	1.27	3.20	1.14	-2.17*
3. ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิตโดยนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน	2.93	1.37	3.32	1.15	-1.90
4. ประชาสัมพันธ์ให้มีการจัดตั้งศูนย์ผลิตสื่อเพื่อผลิตสื่อ ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต	2.67	1.30	2.88	1.20	-1.02
5. อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของหน่วยงานจัดการศึกษาให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี	2.78	1.42	3.11	1.35	-1.49
6. สร้างระบบเครือข่ายสารสนเทศให้มีการเชื่อมโยงกันได้กับเครือข่ายสารสนเทศทุกระดับจนถึงระดับท้องถิ่น	2.67	1.42	3.14	1.29	-2.16*
7. ใช้อินเตอร์เน็ตในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	2.85	1.42	3.27	1.27	-1.94
8. ใช้คอมพิวเตอร์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	2.87	1.40	3.36	1.17	-2.36*

ตาราง 10 (ต่อ)

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์	หน่วยงานที่สังกัด				t
	ส่วนกลาง		ส่วนภูมิภาค		
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	
9. จัดเพิ่มช่องทางหรือช่องเวลารายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ สำหรับรายการเพื่อการศึกษาหรือรายการบันเทิงที่มีสาระ	2.92	1.43	3.32	1.19	-1.87
10. ประสานงานสถานีโทรทัศน์จัดทำสารคดีเชิงข่าวเกี่ยวกับการจัดการศึกษา	2.61	1.37	3.15	1.30	-2.52*
11. จัดสพอศวิทยุเพื่อรณรงค์ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.81	1.42	2.91	1.36	-0.44
12. ใช้วิทยุกระจายเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	3.06	1.46	3.30	1.41	-1.06
13. ร่วมกับสถานีวิทยุภาคเอกชนเปิดเวทีหรือเปิดประเด็นอภิปรายกิจกรรมที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต	2.64	1.39	2.85	1.26	-0.98
14. ใช้หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	2.63	1.45	2.91	1.26	-1.27
15. ใช้สไลด์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	2.46	1.36	2.45	1.11	0.02
16. ใช้วีดิทัศน์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	2.62	1.41	2.79	1.22	-0.77
17. ใช้เทปเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต	2.79	1.42	2.88	1.14	-0.42
รวม	2.71	1.25	3.08	1.00	2.08*

จากตาราง 10 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานส่วนกลางมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยกว่าเจ้าหน้าที่สังกัดหน่วยงานส่วนภูมิภาค ($\bar{X}=2.71$, $\bar{X}=3.08$)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงานส่วนกลางมีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยกว่าเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคในข้อ 2 ประชาสัมพันธ์การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตโดยเฉพาะ ($\bar{X}=2.78$, $\bar{X}=3.20$) ข้อ 6 สร้างระบบเครือข่ายสารสนเทศให้มีการเชื่อมโยงกันได้กับเครือข่ายสารสนเทศทุกระดับจนถึงระดับท้องถิ่น ($\bar{X}=2.67$, $\bar{X}=3.14$) ข้อ 8 ใช้คอมพิวเตอร์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=2.87$, $\bar{X}=3.36$) และข้อ 10 ประสานงานสถานีโทรทัศน์จัดทำสารคดีเชิงข่าวเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=2.61$, $\bar{X}=2.85$)

การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ทั้ง 3 ด้าน ต่างกัน

ตาราง 11 เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น ในการดำเนินงาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านกลุ่มเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2	1.176	0.588	.532
	ภายในกลุ่ม	167	154.783	0.927	
	รวม	169	155.959		
2. ด้านวิธีการ ประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.370	0.185	.858
	ภายในกลุ่ม	167	201.436	1.206	
	รวม	169	201.806		
3. ด้านเทคโนโลยี ประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.109	0.054	.962
	ภายในกลุ่ม	167	232.594	1.393	
	รวม	169	232.703		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.408	0.204	.818
	ภายในกลุ่ม	167	169.548	1.015	
	รวม	169	169.956		

จากตาราง 11 แสดงว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มี ตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้านซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2

การทดสอบสมมติฐานข้อ 3 ที่ว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตทั้ง 3 ด้าน ต่างกัน

ตาราง 12 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็น ในการดำเนินงาน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F
1. ด้านกลุ่มเป้าหมาย	ระหว่างกลุ่ม	2	0.9041	0.4520	.6154
	ภายในกลุ่ม	167	155.0052	0.9285	
	รวม	169	155.959593		
2. ด้านวิธีการ ประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.4396	1.2198	.622
	ภายในกลุ่ม	167	199.3660	1.1938	
	รวม	169	201.8056		
3. ด้านเทคโนโลยี ประชาสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่ม	2	2.0250	1.0125	.3676
	ภายในกลุ่ม	167	167.9308	1.0056	
	รวม	169	169.9558		
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	2	2.0250	1.0125	.3676
	ภายในกลุ่ม	167	167.9308	1.0056	
	รวม	169	169.9558		

จากตาราง 12 แสดงว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยรวม แตกต่างกัน อย่างไรก็ตามไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกด้าน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 ที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

จากการส่งแบบจำนวน 170 ฉบับ ปรากฏว่ามีผู้ตอบกลับมาจำนวน 94 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 55.29 ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอในลักษณะของความถี่ ดังปรากฏในตาราง 13 – 14

ตาราง 13 ปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ปัญหา	จำนวน
ด้านเป้าหมาย	
1. ข้อมูลการศึกษาตลอดชีวิตที่เผยแพร่ยังไม่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควร เนื่องจากคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน	10
2. ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน	5
3. ไม่ได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ เท่าที่ควร	4
4. ประเด็นปลุกย่อยแนวปฏิบัติ (กฎหมาย) มีการเคลื่อนไหว ไม่มีข้อยุติ จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นใจของกระบวนการประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ	4
5. เอกชนยังคำนึงถึงผลตอบแทนด้านธุรกิจมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม	3
6. ไม่มีการกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายสนใจ	3
7. มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้างองค์กรและแนวนโยบาย ทำให้ขาดข้อเท็จจริงในการเผยแพร่ข้อมูล	3
8. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต	3
ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์	
1. ขาดการวางแผนระยะยาวและเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์	10
2. ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน	7
3. ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังขาดการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ	5
4. ขาดการพัฒนาวิสัยทัศน์ในการบริหารประชาสัมพันธ์	4
5. ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ดำเนินงานได้อย่างบรรลุเป้าหมาย	4

ตาราง 13 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวน
ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์	
1. ขาดสื่อ/อุปกรณ์ เครื่องมือ ที่ทันสมัย มีคุณภาพหลากหลาย เพียงพอในการดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว	15
2. ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อ	5
3. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้อุปกรณ์ที่ทันสมัย	5
รวม	86

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ด้านเป้าหมาย ได้แก่ ขาดการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน (10) ข้อมูลการศึกษาตลอดชีวิตที่เผยแพร่ ยังไม่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควร เนื่องจากคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน (5) ไม่ได้รับความร่วมมือจากองค์กรต่าง ๆ เท่าที่ควร (4) ประเด็นปลีกย่อยแนวปฏิบัติ (กฎหมาย) มีการเคลื่อนไหว ไม่มีข้อยุติ จึงส่งผลกระทบต่อความมั่นใจของกระบวนการประชาสัมพันธ์ที่มีคุณภาพ (4) เอกชนยังคำนึงถึงผลตอบแทนด้านธุรกิจมากกว่าประโยชน์ส่วนรวม (3) ไม่มีการกระตุ้นให้กลุ่มเป้าหมายสนใจ (3) มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านโครงสร้าง องค์กรและแนวนโยบาย ทำให้ขาดข้อเท็จจริงในการเผยแพร่ข้อมูล (3) บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต (3) ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ขาดการวางแผนระยะยาวและเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ (10) ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน (7) ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังขาดการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ (5) ขาดการพัฒนาวิทยุทัศน์ในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ (4) ขาดการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้ดำเนินงานได้อย่างบรรลุเป้าหมาย (4) ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ การประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต (3) ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์คือภาษาทางการศึกษาเป็นภาษาที่ประชาชนเข้าใจยากควรใช้ภาษาง่าย ๆ สั้นกระชับ (4) ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน (3) ความเปลี่ยนแปลงข้อมูลที่ทำข้อสรุปไม่ได้ (3) และด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ คือ ขาดสื่อ/อุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย มีคุณภาพหลากหลาย เพียงพอในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว (15) ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อ (4)

ตาราง 14 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการพัฒนางานประชาสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
ด้านเป้าหมาย	
1. ควรจัดประชุมสัมมนาบุคลากรในหน่วยงานและ โรงเรียน เพื่อจะได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการประชาสัมพันธ์ จะได้ปฏิบัติเอื้อต่อการดำเนินงาน	10
2. ควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการเผยแพร่	10
3. จัดสร้างเครือข่าย กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงเครือข่ายในการดำเนินการส่วนราชการและเอกชน	6
4. เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอกับภารกิจและพัฒนาศักยภาพให้ทันต่อยุคสารสนเทศ	6
5. เพิ่มหัวข้อประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาตลอดชีวิตทั้งส่วนตัวและส่วนรวม	5
6. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความร่วมมือในการประสานด้านแหล่งข้อมูล	5
7. หาวิธีการให้กลุ่มเป้าหมายมีความกระตือรือร้นในการรับทราบข้อมูลข่าวสารและเอาใจใส่กับข้อมูลการศึกษาตลอดชีวิต	5
8. ควรทำประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทั้งประชาชนและภาคเอกชน (เพื่อร่วมลงทุน)	3
ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์	
1. บุคลากรควรได้รับการพัฒนาด้วยวิธีที่หลากหลายรูปแบบ หรือมีทีมงานเฉพาะกิจมืออาชีพ	15
2. ควรประชาสัมพันธ์ในรูปของเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วนกลาง/ภูมิภาค/ท้องถิ่น	7
3. ประชาสัมพันธ์โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายมากกว่าการหว่านเพื่อประโยชน์ในการใช้วิธีการที่เหมาะสม ประหยัดงบประมาณ	7

ตาราง 14 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน
4. ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และให้ความสำคัญ	5
5. ควรมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ร่วมกัน โดยกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ วิธีการ	4
6. ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ในโอกาสเวลาที่เหมาะสม	4
7. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความร่วมมือ	3
8. ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์	2
9. ผลการประชาสัมพันธ์ การเน้นประโยชน์ที่ได้รับ	2
10. นักประชาสัมพันธ์ควรมีอิสระจากการครอบงำ	2
ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์	
1. สื่อที่ใช้ควรเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น	10
2. ใช้สื่อที่ทันสมัย เช่น อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์	8
3. จัดอบรมพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	7
4. สื่อสิ่งพิมพ์ควรเน้นแบบง่าย ๆ เน้นข้อความ/รูปแบบ	2
5. ใช้นักจัดรายการท้องถิ่นที่เป็นที่ชื่นชอบ	2
รวม	137

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ด้านเป้าหมาย คือ ควรจัดประชุมสัมมนาบุคลากรในหน่วยงาน โรงเรียน เพื่อจะได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการประชาสัมพันธ์ จะได้ปฏิบัติเอื้อต่อการดำเนินงาน (10) ควรสนับสนุนงบประมาณในการเผยแพร่ข้อมูล (10) จัดสร้างเครือข่าย กลุ่มเป้าหมาย รวมถึงเครือข่ายในการดำเนินงานส่วนราชการ เอกชน (6) เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอกับภารกิจและพัฒนาศักยภาพให้ทันต่อยุคสารสนเทศ (6) เพิ่มหัวข้อประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษาตลอดชีวิตทั้งส่วนตัวและส่วนรวม (5) หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความร่วมมือในการประสานด้านแหล่งข้อมูล

เพื่อนำข้อมูลที่เด่นชัดออกเผยแพร่ ทั้งด้านนโยบาย โครงการ กิจกรรม ในการศึกษาตลอดชีวิต (5) หาวิธีการให้กลุ่มเป้าหมายมีความกระตือรือร้นในการรับทราบข้อมูลข่าวสารและเอาใจใส่กับข้อมูลการศึกษาตลอดชีวิต (5) ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ คือ บุคลากรควรได้รับการพัฒนาด้วยวิธีที่หลากหลายรูปแบบหรือมีทีมงานเฉพาะกิจมืออาชีพ (15) ควรประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วนกลาง/ภูมิภาค/ท้องถิ่น (7) ประชาสัมพันธ์โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายมากกว่าการโปรยหว่านเพื่อประโยชน์ในการใช้วิธีการที่เหมาะสมประหยัดงบประมาณ (7) ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และให้ความสำคัญ (5) ควรมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ร่วมกันโดยกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ วิธีการ (4) ควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ในโอกาส เวลาที่เหมาะสม (4) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายควรให้ความร่วมมือ (3) ประชาชนควรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ (2) นักประชาสัมพันธ์ควรมีอิสระในการทำงาน (2) และด้านเทคโนโลยีประชาสัมพันธ์ คือ สื่อที่ใช้ควรเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น (10) ใช้สื่อที่ทันสมัย เช่น อินเทอร์เน็ต คอมพิวเตอร์ (8) จัดอบรมพัฒนากุศลกรให้มีมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (7) หน่วยงานที่รับผิดชอบควรสนับสนุนเรื่องงบประมาณและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน (7) สื่อสิ่งพิมพ์ควรเน้นแบบง่าย ๆ เน้นข้อความ/ รูปแบบ (2) ใช้นักจัดรายการท้องถิ่นที่ชื่นชอบ (2)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุป

งานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542” เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจ มีเป้าหมายเพื่อศึกษาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ในด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านข่าวสารและการเผยแพร่ และด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เมื่อจำแนกตามตัวแปรด้านหน่วยงานที่สังกัด ด้านตำแหน่งหน้าที่ และด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์
3. เพื่อรวบรวมปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตซึ่ง ผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อผู้บริหารและนักวิชาการของกระทรวงศึกษาธิการ ในการนำไปพิจารณาเสริมสร้างและพัฒนาการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. เป็นการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการในการบริหารบุคคลและจิตวิทยาการศึกษาทำให้ทราบความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

3. ทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ นักประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ นักวิชาการศึกษา ช่างภาพ เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ผู้ผลิตสื่อ ช่างศิลป์ ช่างพิมพ์ และนักวิชาการโสตทัศนศึกษา ในหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 7 กรม 7 สำนักงาน 12 เขตการศึกษา จำนวน 131 คน และตัวแทนเครือข่ายประชาสัมพันธ์ในแต่ละจังหวัด จำนวน 77 คน รวมทั้งสิ้น 208 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้มาจากประชากรข้างต้น โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 178 คน แต่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 170 คน คิดเป็นร้อยละ 95

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตในบทบาทหน้าที่ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 46 ข้อ ประกอบด้วย ความคิดเห็นในการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ และตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open-ended Question) ให้ผู้ตอบเสนอปัญหาพร้อมข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่น 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 178 ฉบับ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามซึ่งจัดส่งโดยตรง จำนวน 111 ชุด และส่งไปทางไปรษณีย์จำนวน 67 ชุด ในเดือน

มีนาคม 2546 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 170 ชุด ภายในเดือน เมษายน 2546 คิดเป็นร้อยละ 95 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ส่งไป

2. นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ทั้งหมดไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับคืนจำนวน 170 ชุด มาพิจารณาความสมบูรณ์ของการตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อพิจารณาแล้วพบว่ามีความสมบูรณ์ทุกฉบับจึงนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ เพื่อคำนวณหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ และด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ ใช้สถิติพื้นฐานโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D.
3. การทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ในแต่ละข้อตามตัวแปรในแต่ละด้านคือ หน่วยงานที่สังกัดใช้การคำนวณหาค่า t-test ตำแหน่งหน้าที่และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ใช้การคำนวณหาค่า F-test โดยกำหนดระดับความสำคัญทางสถิติไว้ที่ระดับ .05
4. การวิเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการสรุปประเด็นที่เหมือนกันและแจกแจงความถี่

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม หน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำการประชาสัมพันธ์ พบว่า

กลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ส่วนใหญ่ สังกัดหน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 61.20 สังกัดหน่วยงานส่วนภูมิภาค จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80

จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ส่วนใหญ่เกือบครึ่ง จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 48.20 เป็นนักประชาสัมพันธ์ รองลงมา จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 เป็นตำแหน่งอื่น และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 15.30

จำแนกตามประสบการณ์ ผู้ตอบจำนวนใกล้เคียงกันคือ 66 คน คิดเป็นร้อยละ 38.8 มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไป รองลงมาจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปีที่เหลือ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 มีประสบการณ์ระหว่าง 5-10 ปี

2. ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกันทั้ง 3 ด้าน ($\bar{X}=2.61-3.40$) และเมื่อจัดลำดับพบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เห็นด้วยกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตด้านกลุ่มเป้าหมายสูงสุด ($\bar{X}=3.27$) รองลงมาได้แก่ ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=2.86$) และสุดท้ายด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=2.83$)

2.1 ด้านเป้าหมาย พบว่า มีความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในการดำเนินการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่า ด้านกลุ่มเป้าหมายอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 3 การเปลี่ยนแปลง พ.ร.บ. ($\bar{X}=3.62$) ข้อที่ 1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.51$) ข้อที่ 6 ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.46$) ข้อที่ 15 แนวคิดและความจำเป็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.43$) ข้อที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.41$) นอกนั้น เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีความคิดเห็นในระดับปานกลางมีจำนวน 10 ข้อ ($\bar{X}=3.04 - \bar{X}=3.35$)

2.2 ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการดำเนินงาน จัดการศึกษาตลอดชีวิตตาม พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 1 จัดส่งข่าวสารการศึกษาตลอดชีวิตเข้าสู่รายการภาคข่าว ($\bar{X}=3.15$) ข้อที่ 13 ให้ข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิตแก่สื่อมวลชน ($\bar{X}=3.15$) รองลงมาคือ ข้อที่ 11 จัดทำจดหมายข่าวรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ ภายนอกและภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.10$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 9 จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิดการชี้นำเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=2.36$)

2.3 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ พบว่า ความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อ 1 ประชาสัมพันธ์ ให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างคุ้มค่า ($\bar{X}=3.32$) รองลงมาคือข้อ 12 ใช้วิทยุกระจายเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=3.16$) และต่ำสุดคือข้อ ข้อ 15 ใช้สไลด์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ($\bar{X}=2.46$)

3. ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

ผลการทดสอบสมมติฐานจำแนกตามตัวแปรด้านหน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีดังนี้

3.1 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่สังกัดหน่วยงานต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2542 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 1

3.2 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2542 โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 2

3.3 เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ 2542 โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อ 3

4. ปัญหาและข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้เสนอข้อมูลรายด้านเฉพาะข้อที่มีความถี่สูงสุด ดังนี้

4.1 ปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ด้านเป้าหมาย ข้อมูลที่เผยแพร่ยังไม่สามารถทำให้กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควร เนื่องจากคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน (10) ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ ขาดการวางแผนระยะยาวและเหมาะสมในการประชาสัมพันธ์ (10) ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ ขาดสื่ออุปกรณ์เครื่องมือที่ทันสมัย มีคุณภาพหลากหลายเพียงพอในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ (15)

4.2 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ด้านเป้าหมาย จัดประชุมสัมมนาบุคลากรในหน่วยงานและในโรงเรียน เพื่อจะได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการประชาสัมพันธ์ จะได้ปฏิบัติเอื้อต่อการดำเนินงาน (10) ควรมีการสนับสนุนด้านงบประมาณในการเผยแพร่ ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ บุคลากรควรได้รับการพัฒนาด้วยวิธีที่หลากหลายรูปแบบ หรือมีทีมงานเฉพาะกิจมืออาชีพ (15) ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ สิ่งที่ใช้ควรเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึงและมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น (10)

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ ด้านเทคโนโลยีประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะอภิปรายเป็น 3 ตอนคือ ความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สามารถนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน อาจจะเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีความรู้เกี่ยวกับประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิตในระดับใกล้เคียงกัน มีวิธีการประชาสัมพันธ์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทันสมัยเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังไม่มี การประสานเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงาน ทำให้การประชาสัมพันธ์ยังไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายเท่าที่ควร เจ้าหน้าที่ยังยึดติดกับระบบราชการทำเฉพาะงานในสิ่งที่ตนเองรับผิดชอบเพียงอย่างเดียว ไม่ได้มองไปถึงเป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ที่แท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลธร เลิศสุริยะกุล (2528 : บทคัดย่อ) ศึกษาสภาพปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า ปัญหาของงานประชาสัมพันธ์โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาปัญหาเป็นรายข้อ พบว่า โครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ไม่เหมาะสมหรือไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงาน การจัดสรรประมาณสำหรับงานประชาสัมพันธ์ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจที่ปฏิบัติ วัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์อยู่ในสภาพไม่สมบูรณ์และล้าสมัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่างานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่สำคัญงานหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ แต่พระราชบัญญัติการศึกษาตลอดชีวิตเพิ่งจะมีออกมา กระทรวงศึกษาธิการยังไม่ได้มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ การศึกษาตลอดชีวิตให้ชัดเจนและเป็นระบบ เพราะกระทรวงศึกษาธิการมีภารกิจในการประชาสัมพันธ์การปฏิรูปการศึกษาหลายประการ อาทิ การปรับเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทำให้เจ้าหน้าที่เห็นว่างานประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิตยังไม่ใช่งานที่มีความสำคัญเร่งด่วนในการสร้างภาพพจน์ของหน่วยงาน ดังที่ วัฒนา พุทธางกูรานนท์ (2532 ก : 20) กล่าวว่า สถาบันควรสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลภายใน โดยการให้ความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องทั้งในด้านนโยบาย ทำทีการดำเนินงานของสถาบันและสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง คำนึงถึงความต้องการที่เป็นของสมาชิกภายในสถาบันและสถาบันจะต้องเข้าใจ เห็นใจ และ

พยายามให้การตอบสนองความต้องการเหล่านั้นอย่างเต็มที่ เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปอย่างราบรื่น

1.1 ด้านเป้าหมาย พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อยู่ในระดับปานกลาง แต่มีรายชื่ออยู่ในระดับมาก 5 ข้อ คือ ข้อ 1 ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ข้อ 2 ความรู้เกี่ยวกับการกิจของกระทรวงศึกษาธิการในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ข้อ 3 การเปลี่ยนแปลง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ข้อ 6 ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ข้อ 15 แนวคิดและความจำเป็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ากระทรวงศึกษากำลังมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง จึงทำให้เจ้าหน้าที่ตื่นตัวและให้ความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงในเรื่องของความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต การประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต แนวคิดและความจำเป็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี สังข์ศรี (2543) ในเรื่องการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสังคมไทย ที่กล่าวว่า การศึกษาตลอดชีวิตจะเป็นเครื่องมือหรือหลักประกันที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้พึ่งพาตนเองได้ในการดำเนินชีวิตและเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงของสังคม สิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วได้อย่างเหมาะสม โดยเฉพาะในสังคมโลกที่ไร้พรมแดนในศตวรรษที่ 21 นี้ แต่ละประเทศได้ระบุถึงความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนของตน ให้ทุกหน่วยของสังคมมีส่วนร่วมในการจัดและส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต ข้อที่เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง คือ นโยบายการจัดการศึกษาตลอดชีวิต บทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนและประชาชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต กระบวนการมีส่วนร่วมและการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต การประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีบุญญาธิการที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาตลอดชีวิต วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตลอดชีวิต การวางแผนดำเนินการประชาสัมพันธ์ร่วมกับองค์กรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต รูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต กิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต วิธีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543) ที่กล่าวว่าการศึกษาตลอดชีวิตเป็นเรื่องธรรมชาติ เพราะฉะนั้นชีวิตของชาวบ้านในชุมชน นั่นคือฐานของชุมชน การกิจในการส่งเสริมและสนับสนุนทั้งแก่ฝ่ายกลุ่มเป้าหมายและผู้ให้บริการ เพื่อให้เกิดกระบวนการทางการศึกษาตลอดชีวิต เป็นหน้าที่ของหน่วยงานกลางที่จะสร้างขึ้นใหม่หรือการพัฒนาขึ้นจากหน่วยงาน/สถาบัน ที่มีอยู่เดิม ซึ่งต่างก็มีข้อดีข้อเสียแตกต่างกัน สถาบันกลางนี้มีหน้าที่ให้เกิดกระบวนการ

ร่วมกันในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ประสานงาน ส่งเสริมโดยแนวทางต่าง ๆ เป็นศูนย์กลาง ด้านข้อมูล การพัฒนา รวมทั้งการเชื่อมโยงให้องค์กรต่าง ๆ ทำหน้าที่ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด รวมทั้งการติดตามและทบทวนนโยบายที่เกิดขึ้น

1.2 ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงเท่าที่ควร ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังขาดการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ ขาดการวางแผนการประชาสัมพันธ์ในระยะยาวที่เหมาะสม เนื่องจากการศึกษาตลอดชีวิตเป็นเรื่องใหม่และยังไม่มีมีการวางแผน และนโยบายรวมทั้งวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิตโดยเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ กุลธร เลิศสุริยะกุล (2538 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาสภาพปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และขาดงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพื่อการประชาสัมพันธ์ วิทยา อ่อนช้อย (2531 : 15-17) กล่าวว่า กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายมาตรการเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาคไม่ชัดเจนและไม่ประจักษ์แจ้งให้ผู้บริหารรับรู้และเข้าใจอย่างค่อเนื่อง ทำให้ผู้บริหารไม่สามารถกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อจัดทำแผนประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สุชาวดี สุกโธษะ (2527 : 119-130) โครงสร้างการจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ มีการแบ่งงานบริหารอย่างเป็นทางการเฉพาะของกระทรวงโดยส่วนรวม มีนโยบายและวัตถุประสงค์ไม่ชัดเจน และสุนันวิทย์ พลอยขาว (2538 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเขตการศึกษา 1 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูประชาสัมพันธ์ และครู มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังไม่ได้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหลากหลายอย่างคุ้มค่า ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพราะเนื่องจากขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อหรือจัดซื้ออุปกรณ์ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการใช้สื่อ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลัย เกษมชาติ (2541) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ พบว่า ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ประสบปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์ ขาดเครื่องมือที่ทันสมัย ขาดการวางแผน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุเทพ เดชะชีพ (2532) ที่ศึกษาคุณสมบัติและหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์ในองค์กร

ต่าง ๆ พบว่า สื่อโสตทัศนูปกรณ์และงบประมาณมีความสำคัญมากที่สุดในการทำประชาสัมพันธ์ วิเชียร ชุ่มช่วย (2533 : 35) ได้ศึกษาบทบาทของศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานของการศึกษา เอกชน พบว่า ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่จะดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ทำให้ไม่สะดวกและคล่องตัว สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2532 : 65) เสนอปัญหาเกี่ยวกับ วัสดุครุภัณฑ์ว่า วัสดุครุภัณฑ์ในสำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัดมีจำกัด ขาดครุภัณฑ์ที่ทันสมัยต่อการ เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี จึงไม่สามารถปฏิบัติงานในฐานะองค์กรกลางและการปฏิบัติงานใน หน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ วิรัช ฤทธิรัตนกุล (2529 : 262-266) ที่ว่า การขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่จำเป็นในการประชาสัมพันธ์ถือเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ สุมาลี สังข์ศรี (2543) วิจัยการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสังคมไทย ในศตวรรษ ที่ 21 พบว่าทุกประเทศได้ตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เทคโนโลยีจะช่วยให้ผู้ที่อยู่ห่างไกลสถานศึกษา/แหล่งการเรียนรู้และผู้ที่ไม่สามารถเข้าเรียนได้ศึกษา ช่วยให้ผู้ที่ต้องการเรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้ทุกช่วงเวลา ทุกช่วงอายุ เมื่อต้องการหรือเมื่อมีความพร้อม นอกจากนั้นเทคโนโลยีในปัจจุบันนี้ยังทำให้ผู้เรียน ทุกภูมิภาคของโลกได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วทั่วถึง เป็นโลกไร้พรมแดน เพราะ ฉะนั้นทุกประเทศจึง ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีอย่างแพร่หลาย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจาย เสียบ วิทยุโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ในแต่ละประเทศได้จัดตั้งหน่วยงาน สำหรับพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 3 ด้าน จำแนกตามตัว แปร หน่วยงานที่สังกัด ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ผลการทดสอบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ที่สังกัดหน่วยงานต่าง กัน พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ข้อ 5 ประกาศเกียรติคุณแก่ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาตลอดชีวิต ข้อ 6 ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนง เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ข้อ 7 บทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนและประชาชนเกี่ยวกับการ จัดการศึกษาตลอดชีวิต ข้อ 14 รูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต และในด้านเทคโนโลยีการ ประชาสัมพันธ์ ข้อ 2 ประชาสัมพันธ์การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้สื่อและ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตโดยเฉพาะ ข้อ 6 สร้างระบบเครือข่ายสารสนเทศให้มีการ เชื่อมโยงกันได้กับเครือข่ายสารสนเทศทุกระดับจนถึงระดับท้องถิ่น ข้อ 8 ใช้คอมพิวเตอร์ในการ

ประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ข้อ 10 ประสานงานสถานีโทรทัศน์จัดทำสารคดีเชิงข่าว เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตนั้น อาจเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์สังกัดหน่วยงาน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ต่างกันเนื่องจากในส่วนภูมิภาคจะมี หน่วยงานของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตกระจายอยู่มากกว่าในส่วนกลาง เช่น ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ฯลฯ ส่วนมางานที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตจะ ใกล้ชิดกับชุมชนและมวลชนในท้องถิ่นมากกว่าในส่วนกลาง ดังนั้นความร่วมมือจากมวลชนคือ เสี่ยงสะท้อนจากประชาชนซึ่งสื่อมวลชนให้ความสำคัญกับการศึกษาตลอดชีวิต ในส่วนกลางอยู่ ในช่วงการเปลี่ยนแปลง แต่ละคนมีหน้าที่รับผิดชอบอยู่ล้นมือทำให้ไม่มีเวลาเอาใจใส่ทำความเข้าใจกับเรื่องการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต จะประชาสัมพันธ์ในเรื่องการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างมากกว่าเพราะเป็นเรื่องที่ข้าราชการทุกสังกัดกำลังสนใจ และเป็นเรื่องสำคัญ แต่เนื่องจาก เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในส่วนกลาง และเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในส่วนภูมิภาคไม่มีเจ้าหน้าที่ ที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงหรือน้อย ที่มีอยู่จะรับผิดชอบแต่งงานในหน้าที่ของตนเอง ยังยึดติดกับระบบราชการเดิม ๆ ขาดความเข้าใจในงานประชาสัมพันธ์ ไม่ได้มองไปให้ถึงเป้าหมาย การทำประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา ศรีชนะชัยโชค (2532 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาชนบทในประเทศไทยกับ นโยบายและแผนประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการประชาสัมพันธ์คือ ขาดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานโดยตรง เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เรื่องการประชาสัมพันธ์

2.2 ผลการทดสอบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ที่มีตำแหน่งต่างกัน พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่าง ไม่นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ครั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นนักประชาสัมพันธ์ มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การศึกษา ตลอดชีวิตที่ปรากฏตามความเป็นจริง จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการประชาสัมพันธ์การศึกษา ตลอดชีวิตยังขาดกระบวนการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว จึงน่าจะทำให้ความคิดเห็นของ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีตำแหน่งต่างกันสอดคล้องกันตามสภาพการดำเนินงานที่เป็นจริง วิรัช อภิรัตน์กุล (2526) กล่าวว่าขาดการวางแผนเป็นปัญหาที่สำคัญอันหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ รัตนา ศรีชนะชัยโชค (2532 : บทคัดย่อ) ศึกษาพบว่าขั้นตอนการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ ไม่ค่อยมีการปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะขาดการวางแผนปฏิบัติประจำปี สถิต วงษาวิ (2535) ได้ศึกษา ปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของศูนย์ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกันเพราะขาด ระบบข้อมูลและขั้นตอนการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ อุมารักษ์

มโนภิรมย์ (2537 : 124) ที่ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในภาคใต้ พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรทั้ง 3 กลุ่ม มีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน คือ ผู้บริหารจะอยู่ในฐานะผู้กำกับ ดูแล สั่งการ ให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ดำเนินไปตามนโยบาย วัตถุประสงค์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์อยู่ในฐานะผู้ปฏิบัติงาน ส่วนเจ้าหน้าที่ทั่วไปจะเป็นผู้รับบริการและเป็นผู้ร่วมปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในบางส่วน จึงทำให้แต่ละกลุ่มมีปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน

2.3 ผลการทดสอบความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างของการวิจัยครั้งนี้มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มากกว่า 10 ขึ้นไปเป็นส่วนใหญ่ ส่วนมากได้รับความรู้และประสบการณ์ด้านประชาสัมพันธ์จากการทำงานด้วยตนเอง เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความรู้ ความสามารถใกล้เคียงกันและเจ้าหน้าที่มีความรู้ตามหลักประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับที่ต้องพัฒนาด้วยกัน เพราะขาดการฝึกอบรมทางด้านการประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมารณ มโนภิรมย์ (2537 : 133) ศึกษาเรื่องปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดภาคใต้ พบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากยังขาดวิสัยทัศน์และความชำนาญในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ และสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่เสนอปัญหาด้านบุคลากรใน ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค คือ อัตราบุคลากรมีจำนวนจำกัด ทั้งมีงานมากลักษณะงานหลากหลาย พื้นฐานความรู้ของบุคลากรไม่เหมาะสมกับคุณภาพงานที่รับผิดชอบและบุคลากรบางส่วนขาดขวัญและกำลังใจเนื่องจากไม่สามารถเติบโตในตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ มณฑา ลำเจียกหนู (2530 : บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 1 พบว่า ปัญหาที่ครูและผู้บริหารให้ความสำคัญสูงสุด คือ การที่ครูมีภาระมาก จนไม่มีเวลามาทำงานประชาสัมพันธ์ สถิต วงษาวิจิ (2535 : 91) ศึกษาปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ บัณฑิต พูลสวัสดิ์ (2534 : 54-57) ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยพลศึกษาในด้าน โครงสร้าง การวางแผน บุคลากร การดำเนินงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีทัศนะเกี่ยวกับปัญหามานประชาสัมพันธ์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษา
 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของเจ้าหน้าที่
 ประชาสัมพันธ์ในครั้งนี้ ได้นำเสนอประเด็นการอภิปรายออกเป็น 2 ส่วน คือ ปัญหาและข้อเสนอ
 แนะ

3.1 ด้านเป้าหมาย ข้อมูลการศึกษาลดชีวิตที่เผยแพร่ยังไม่สามารถทำให้กลุ่ม
 เป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจเท่าที่ควร เนื่องจากคิดว่าไม่ใช่เรื่องของตน อาจจะเป็นเพราะว่า
 กระทรวงศึกษาธิการยังขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับการทำงานประชาสัมพันธ์
 ขาดบุคลากรที่ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ จึงทำให้กลุ่มเป้าหมายไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ
 ศึกษาตลอดชีวิตเท่าที่ควรจะเป็น ซึ่งสอดคล้องกับ อุมารณ์ นโนภิรมย์ (2537 : 125) ศึกษาปัญหา
 ในการดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนในจังหวัดภาคใต้ พบว่า บุคลากรไม่ให้ความ
 ร่วมมือในการจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ ทำให้ต้องสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและเสียเวลา อาจเป็น
 เพราะขาดบุคลากรเห็นว่าการจัดกิจกรรมนั้นไม่ตรงกับความต้องการของคนอย่างแท้จริง ส่วน
 ผู้บริหารอาจมีความคิดเห็นว่าบุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจต่อการจัดกิจกรรมนั้น จึงทำให้ไม่
 เห็นความสำคัญและไม่ให้ความร่วมมือในที่สุด อรุณ ภู่วัฒน (2532 : บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษา
 การวางแผนประชาสัมพันธ์และสถานภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานธุรกิจ พบว่า
 ปัญหาคือ ขาดบุคลากรด้านประชาสัมพันธ์ และผลการวิจัยของ รัตนา ศรีชนะชัยโชค (2532 :
 บทคัดย่อ) ซึ่งศึกษาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาชนบทในประเทศไทยกับนโยบาย
 และแผนประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญคือ ไม่มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ
 งานโดยตรง เจ้าหน้าที่ขาดความรู้เรื่องการประชาสัมพันธ์ บรรจง ชูสกุลชาติ (2534 : 75) ได้
 กล่าวว่า คนเป็นปัจจัยการบริหารที่สำคัญที่สุดในการจัดคนเข้าทำงานประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารจะ
 ต้องปฏิบัติงานครอบคลุมในกิจกรรมสำคัญ 2 ประการ คือ การคัดเลือกบุคคลที่สำคัญสำหรับ
 ตำแหน่งที่กำหนดไว้ในโครงสร้างของหน่วยงาน และการฝึกพนักงานที่มีอยู่ให้มีความรู้ ความ
 สามารถ และทักษะในการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ทุกคนสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพมากที่สุด และในการจัดหาคนเข้าทำงานประชาสัมพันธ์ ควรเป็นงานที่ต่อเนื่อง เพราะ
 คนทำงานย่อมมีการลาออก โอนย้าย ถูกปลด เกษียณ หรือตาย ดังที่ กิติมา ปริดีดิลก (2529 : 215)
 ได้กล่าวว่า การจัดคนเข้าทำงานควรจะเป็นกระบวนการ คือ การวางแผนกำลังคน การแสวงหา
 บุคคลเข้าทำงาน การคัดเลือก บุคคล การโยกย้าย การเลื่อนขั้น และการพัฒนาบุคลากร โดย วิจิตร
 อวระกุล (2534 : 238-241) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้ที่ทำงานด้านการประชาสัมพันธ์ 3 ด้าน คือ
 ด้านความรู้ความสามารถ และด้านบุคลิกภาพ

3.1 ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ ขาดการวางแผนในระยะยาวและเหมาะสม ขาดงบประมาณในการดำเนินงาน ปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเป็นเพราะ ขาดการวางแผนและนโยบายที่ชัดเจน และเป็นระบบ ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคยังขาดการสื่อสารที่ดีและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่ได้ผลเท่าที่ควร วิทยา อ่อนซ้อย (2531 : 15-17) กล่าวว่า งานประชาสัมพันธ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จะต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบเกี่ยวกับนโยบายของหน่วยงาน บุคลากร งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ประชุม รอดประเสริฐ (2533 : 4) กล่าวว่า นโยบายเป็นแนวกำหนดกรรมวิธีของการวางแผนและการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อการบริหารให้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ฉะนั้นเรื่องความชัดเจนของนโยบายจึงเป็นปัญหาในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนา ศรีชนะชัยโชค (2532 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องการดำเนินการประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาชนบทในประเทศไทย กับแนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ พบว่า ขั้นตอนการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยมีการปฏิบัติ ทั้งนี้เพราะขาดงบประมาณและเจ้าหน้าที่ในการประเมินผล ขาดการวางแผนปฏิบัติการประจำปี และแผนปฏิบัติการคลุมเครือไม่ชัดเจนในทางปฏิบัติ อุมารณ์ มโนภิรมย์ (2537 : 127) ศึกษาปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การศึกษานอกโรงเรียนในภาคใต้ พบว่า ขาดการประสานงานเพื่อหาข้อมูลในการเป็นข่าว เพราะเจ้าหน้าที่ทั่วไปไม่ได้รับการติดต่อจากฝ่ายประชาสัมพันธ์เพื่อนำไปเผยแพร่ วิรัช อภิรัตน์กุล (2539 : 262-265) กล่าวว่า การขาดการวางแผนเป็นปัญหาที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์

3.2 ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ ขาดสื่อ/อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย มีคุณภาพหลากหลายเพียงพอในการดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญบา ธีราธร (2530 : 53) กล่าวว่า สื่อแต่ละชนิดและกิจกรรมแต่ละประเภทต่างมีคุณลักษณะข้อได้เปรียบเสียเปรียบแตกต่างกันออกไป การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์จึงจำเป็นต้องตัดสินใจเลือกผลิตสื่อโดยการพิจารณาอย่างรอบคอบ เพื่อเลือกผลิตสื่อที่ให้ประโยชน์สูงสุดตามวัตถุประสงค์ของงานประชาสัมพันธ์ และการใช้วัสดุ อุปกรณ์ ได้อย่างเหมาะสมและคุ้มค่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน ซึ่งมีความเจริญทางด้านเทคโนโลยี และมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยเกิดขึ้นมากมาย การขาดครุภัณฑ์ที่ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี จึงอาจทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ วิรัช อภิรัตน์กุล (2539 : 262-266) ที่ว่า การขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นในการประชาสัมพันธ์ย่อมเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ รัตนา ศรีชนะชัยโชค (2532 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาปัญหาด้านเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ เครื่องมือไม่เพียงพอและอยู่ในสภาพเก่า ไม่มีคุณภาพ ดังที่ สมพงษ์

เกษมสัน (2526 : 242-243) กล่าวว่า สภาพการปฏิบัติงานที่มีเครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานครบถ้วนและเหมาะสมแก่การปฏิบัติงาน เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้เกิดกำลังใจที่ดี

4. ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ให้ความสำคัญมากคือ ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาบุคลากรให้มีวิธีการปฏิบัติงานที่หลากหลายรูปแบบหรือมีทีมเฉพาะกิจมืออาชีพ ควรประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม รวมทั้งประชาสัมพันธ์ในรูปแบบของเครือข่ายทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์ร่วมกันโดยกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์ และวิธีการ สื่อที่ใช้ควรเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง และมีความเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มองว่าในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลนั้น หน่วยงานจะต้องมีบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับประชาสัมพันธ์ มีงบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์ และมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัยเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมของ อุมารณ นโนภิรมย์ (2537 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคใต้ มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เรื่องงานประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะมารับผิดชอบงานด้านนี้ รองลงมาคือ ควรจัดให้มีสื่อประชาสัมพันธ์หลากหลายรูปแบบ เพราะจะทำให้สามารถเลือกใช้สื่อที่มีความเหมาะสมเฉพาะกลุ่ม และนักประชาสัมพันธ์จะต้องทราบว่สื่อชนิดใดที่จะได้ผลดีที่สุดกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ เป็นประโยชน์ในการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการเป็นอย่างยิ่ง เพราะปัจจัยเรื่องบุคลากร เรื่องงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเรื่องการจัดวางแผน เป็นองค์ประกอบของการประชาสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรกำหนดนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการบริหารงานประชาสัมพันธ์ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้ชัดเจน
2. ควรสนับสนุนเกี่ยวกับจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรด้านงานประชาสัมพันธ์
3. ควรสนับสนุนให้มีงบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะ
4. สนับสนุนเกี่ยวกับสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1. ควรศึกษาเพื่อติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านประชาสัมพันธ์ ในกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรศึกษาสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
3. ควรศึกษาความต้องการการพัฒนาตนเองในด้านการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิตของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน. (2543). *การปฏิรูปการศึกษาลดอคติ: กรอบแนวคิดและยุทธศาสตร์*. กรุงเทพฯ : รัชนีการพิมพ์.
- กรรณิการ์ อัสวครเดชา. (2539). “หลักการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพพจน์ขององค์กร,” เอกสารประกอบการบรรยายสัมมนาการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539). *ประวัติการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2544). *แผนประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กองการประชาสัมพันธ์. (2537). *บทบาทหน้าที่ของกองประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : อัดสำเนา.
- _____. (2540). *แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- _____. (2542). *แผนพัฒนาการปฏิรูประบบบริหารภาครัฐ*. กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี.
- กิติมา ปรีดีดิลก. (2529). *ทฤษฎีการบริหารองค์การ*. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์.
- กุลธร เลิศสุริยะกุล. (2538). *การศึกษาสภาพและปัญหาทางประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.* กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญเรือน อภิณเฑาะ. (2539). *แนวทางพัฒนาการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการในอนาคต. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- จิตรภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์. (2537). *ยุทธวิธีการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาตรี จุลกะเสวี. (2531). “กิจกรรมพิเศษเพื่อการประชาสัมพันธ์ ควรจัดทำอย่างไรดี,” นานาทัศนะเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สหมิตรการพิมพ์.
- ณรงค์ กุลจินต์. (2525). *งานบริหารการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ศ.ม.* กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- บรรจง ชุตกุลชาติ. (2526). “การบริหารงานกับการประชาสัมพันธ์,” เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการบริหารงานประชาสัมพันธ์สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย. ถ่ายเอกสาร.
- _____. (2534). *ศตวรรษ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

- บุญยา ธีรราช. (2530). “แนวคิดเกี่ยวกับการผลิตสื่อเพื่องานประชาสัมพันธ์,” ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชาการผลิตสื่องานประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บัณฑิต พูลสวัสดิ์. (2534). ปัญหาการประชาสัมพันธ์ของวิทยาลัยพลศึกษา. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.
พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ประจุม รอดประเสริฐ. (2533). เอกสารคำสอนความรู้เกี่ยวกับบริหาร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. (2535). การพัฒนาการประชาสัมพันธ์กระทรวงศึกษาธิการ
2535-2537. กรุงเทพฯ : ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
ถ่ายเอกสาร.
- พรทิพย์ วรกิจโกศาพร. (2532). “กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์,” ใน เอกสารการสอนชุด
วิชาหลักการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- มณฑา ลำเจียกหนู. (2530). ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา
เขตการศึกษา 11. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- ระเด่น ทักขณา. (2531). ความสำเร็จของการประชาสัมพันธ์ต้องพบกันครึ่งทาง นานาทัศนะ
เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : สหมิตรการพิมพ์.
- รัตนา ศรีชนะชัยโชค. (2532). การดำเนินงานประชาสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาชนบทในประเทศไทย
กับแนวนโยบายและแผนการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วัฒนา พุทธางกูรานนท์. (2532ก). “การประชาสัมพันธ์และพฤติกรรมทางสังคม,” ใน ยุทธวิธี
ประชาสัมพันธ์ รู้เขารู้เรา รบร้อยครั้ง ชนะร้อยครั้ง. หน้า 18-23. กรุงเทพฯ : สมาคม
วารสารศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2536). หลักการประชาสัมพันธ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัย
รามคำแหง.
- วาสนา จันทรสว่าง. (2533). การประชาสัมพันธ์ในงานสาธารณสุข. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- วิจิตร อาวะกุล. (2522). การประชาสัมพันธ์ : หลักและวิธีการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิต หนูกลับ. (2531). การศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานศึกษาธิการ
จังหวัดภาคใต้. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.

- วิเชียร ชุ่มช่วย. (2533). “บทบาทศึกษานิเทศก์ในการบริหารงานการศึกษาเอกชน,” ใน *ภาคนิพนธ์การศึกษาอบรมหลักสูตรเตรียมศึกษานิเทศก์จังหวัด. นครปฐม : สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา. ถ่ายเอกสาร.*
- วิทยา อ่อนช้อย. (2531). *การประชาสัมพันธ์. สุรินทร์ : มหาวิทยาลัยอีสานได้สุรินทร์.*
- วิพร บุญวัฒน์. (2542). *แนวโน้มการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการประชาสัมพันธ์ของธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2542-2546. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- วิรัช ลภีรัตนกุล. (2539). *การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *แนวทางประชาสัมพันธ์ปฏิรูปการศึกษาในระยะเร่งด่วน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ. ถ่ายเอกสาร.*
- สัมพันธ์ ทองสมัคร. *ข่าวสด. 15 กรกฎาคม 2538.*
- สถิต วงษาดี. (2535). *ปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.*
- สมพงษ์ เกษมนสิน. (2526). *การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- สถาบันเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ยุทธศาสตร์การศึกษาดลอดชีวิต เพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.*
- _____. (2526). *การบริหารบุคคลแผนใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- สะอาด ต้นสุกผล. (2527). *คู่มือการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.*
- เสรี วงศ์มณฑา. (2530). *การประชาสัมพันธ์. เอกสารประกอบการพัฒนาการจัดทำแผนประชาสัมพันธ์.*
- สุชาติ สุโกษะ. (2524). *การจัดการประชาสัมพันธ์ของกระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- สุเทพ เตชะจิฟ. (2532). *คุณสมบัติและภาระหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- สุนันท์วิทย์ พลอยขาว. (2538). *การศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุพิน ปัญญาภัก. (2527). “สถานภาพของการประชาสัมพันธ์ในประเทศ,” ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : รุ่งวัฒนาการพิมพ์.*

- สุมาลี สังข์ศรี. (2544). รายงานการวิจัยการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อสังคมไทยในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์องค์การค้ำของคุรุสภา.
- สุมาลัย เกษาชาติ. (2542). ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในกระทรวงศึกษาธิการ ตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ตลอดชีวิต. กรุงเทพฯ : องค์การค้ำของคุรุสภา.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2532). การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- อรอุบ บัวเพื่อน. (2533). การศึกษาการวางแผนการประชาสัมพันธ์และสถานภาพการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของหน่วยงานธุรกิจในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สากระจาย. (2528). ปัญหาการบริหารงานของหัวหน้าฝ่ายของศูนย์การศึกษาจังหวัด. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณ งามดี. (2527). การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.
- อุทัย หิรัญโต. (2520). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- อุมาภรณ์ มโนภิรมย์. (2537). ปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดในภาคใต้. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. ถ่ายเอกสาร.
- อารีมิตร ตะกุดราช. (2538). การศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 6. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Antunes, Lesa M. (2002). *The Roles and Responsibilities of the Public School Public Relations Practitioner*. Seton Hall.
- Cronbach, Lee Joseph. (1970). *Essential of Psychological Testing*. 3rd ed. New York : Harper and Row.
- Cutlip, Sott M. and Allen H. Center. (1978). *Effective public Relation*. 5th ed. Englewood, New Jersey : Prentice-Hall, Inc.
- Olson, Wade Robert. (1989). *School Public Relation Practices and Perceptions of Elementary Principals and High School Principals in four Midwestem States*. South Dakota.

- Phongphat Anumatratchakit. (2002). *Perceptions of the University Presidents and Public Relations Officers of University Public Relations Officer in Private University in Thailand*. Pittsburgh.
- Turk, Esin C. (2000). *Public Relations Practitioners in Higher Education : Dominant Coalition, Public Relations Models, Public Relations Roles*. Southern Mississippi.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. นายสมยศ สิงห์คำ	ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานคณะกรรมการ
วัฒนธรรมแห่งชาติ
2. นายปรเมศวร์ สุขมาก	ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
กลุ่มเป้าหมายพิเศษ
3. นายนิธิรัช กิตติวิสาร	หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบ
สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา
4. นายไชยทวี อติแพทย์	นักบริหารงานประชาสัมพันธ์
ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔๑ มกราคม ๒๕๔๖

ที่ ทม 1012/๐641

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิติระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลัย และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายนิริช กิตติวิสาร หัวหน้ากลุ่มวิจัยและพัฒนาระบบ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวอุษา อนุกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ ที่ทำงาน 02-2816013, 6285620

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๔/ มกราคม 2546

ที่ ทม 1012/ ๐ 644

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการกองกลาง สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลัย และ อาจารย์ราณี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวอุษา อนุกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ ที่ทำงาน 02-2816013, 6285620

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๑ มกราคม 2546

ที่ ทม 1012/ 0642

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลัย และ อาจารย์ราณี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายไชยทวี อติแพทย์ เจ้าหน้าที่บริหารงานประชาสัมพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวอุษา อนุกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ ทะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ ที่ทำงาน 02-2816013, 6285620

ที่ ทม 1012/ ๐ / ๒๕๖

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๗ มกราคม 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายพิเศษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ ท่าน เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ นางสาวอุษา อนุกุล และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ ที่ทำงาน 02-2816013, 6285620

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

ที่ ทม 1012/ ๕๑๕๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมสามัญศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลัย และ อาจารย์รณิ รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 2481

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมการศึกษานอกโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์รณิ รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ ๖๑๘1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมอาชีวศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลย์ และ อาจารย์ราณี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 3181

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมพลศึกษา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลัย และ อาจารย์ราณี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์-บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ ๙๙๘1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๖ มีนาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่งานและประชาสัมพันธ์ กรมการศาสนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542- ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 298 1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตถอนการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ กรมวิชาการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตถอนการวิจัย ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ ทะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 3481

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายเผยแพร่งานและประชาสัมพันธ์ กรมศิลปากร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์รพี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ คอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 3181

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์-บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 2546

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบันราชภัฏ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 2๖81

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๖ มีนาคม 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์วัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลัย และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ ๒๔๘1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1๖ มีนาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542- ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 2561

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์-บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546 --

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 3981

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619, 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ ๒๕๔๑

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตขอยกเว้นเพื่อการศึกษาวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษา โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตขอยกเว้น ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ 5481

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์รธานี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอบความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/2481

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการส่วนประชาสัมพันธ์ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลย์ และ อาจารย์ราณี รัชพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในกรณี นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619, 02-3838246 - 55

ที่ ทม 1012/ ๖๔๖1

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

15 มีนาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวอุษา อนุกุล นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง "ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542" โดยมี รองศาสตราจารย์เสาวนีย์ เลวลีย์ และ อาจารย์ราณี รัชนพงษ์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ครู-อาจารย์-บุคลากรทางการศึกษา และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในระหว่างเดือนมีนาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวอุษา อนุกุล ได้เก็บข้อมูลในการทำปริญญานิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

โทรสาร. 02-2584119

หมายเหตุ : หากต้องการสอบถามข้อมูล กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-6285619 , 02-3838246 - 55

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป ส่วนอำนวยการ โทร. ๕๑๘

ที่ สร ๐๔๐๗/

วันที่

เมษายน ๒๕๔๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์กรอกแบบสอบถาม

เรียน ผู้เชี่ยวชาญ/หัวหน้าส่วน (น.ร. ๖๐๑)

ขอเสนอ

ด้วยศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ขอความร่วมมือข้าราชการ
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรอกแบบสอบถาม เรื่องความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่
ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการทำวิจัยของนางสาวอุษา อนุกุล ศูนย์ประชา-
สัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และโปรดส่งคืนที่ สอก. ภายในวันที่ ๖ พฤษภาคม
๒๕๔๖ นี้ด้วย จักขอบคุณมาก

(นางวรรณวิไล วรวิกไนยนิค)
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ๘
ส่วนอำนวยการ

ภาคผนวก ค

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ ศึกษาเรื่องการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์และมีคุณค่าอย่างยิ่งในการนำไปวิเคราะห์เป็นภาพรวมเพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง คำตอบของท่าน ผู้วิจัยจะถือเป็นความลับ ไม่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ของท่านหรือตัวท่านแต่อย่างใด

แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านกลุ่มเป้าหมาย ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ และด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้ง 3 ด้าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. หน่วยงานที่สังกัด
 () ส่วนกลาง () ส่วนภูมิภาค
2. ตำแหน่งหน้าที่
 () นักประชาสัมพันธ์ () เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
 () อื่น ๆ.....
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์
 () ต่ำกว่า 5 ปี () 5-10 ปี () มากกว่า 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
2	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านเป้าหมาย ท่านได้ดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตต่อไปนี้อย่างกลุ่มเป้าหมายในระดับใด 1. ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต 2. ความรู้เกี่ยวกับภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการในการส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต 3. การเปลี่ยนแปลง พ.ร.บ. การศึกษา พ.ศ. 2542 4. นโยบายการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 5. ประกาศเกียรติคุณแก่ผู้มีปณิธานท้องถิ่นที่ประสบความสำเร็จในการศึกษาตลอดชีวิต 6. ประสานงานกับสื่อมวลชนทุกแขนงเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 7. บทบาทหน้าที่ขององค์กรเอกชนและประชาชนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 8. วางแผนดำเนินการประชาสัมพันธ์ร่วมกับองค์กรที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 9. กิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต 10. วิธีการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 11. วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 12. โครงการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 13. กระบวนการมีส่วนร่วมและการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 14. รูปแบบการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 15. แนวคิดและความจำเป็นในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต					

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์ ท่านได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิตดังต่อไปนี้ในระดับใด 1. จัดส่งข่าวสารการศึกษาตลอดชีวิตเข้าสู่รายการภาคข่าว 2. จัดทำบทความทางการศึกษาตลอดชีวิตที่น่าสนใจมีความยาวไม่เกิน 2 นาที 3. จัดทำสารคดีสั้นทางการศึกษาตลอดชีวิต 4. จัดให้มีการถ่ายทอดการประชุม/สัมมนา/เสวนาเรื่องสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย แผนงานที่สำคัญทางการศึกษาตลอดชีวิต 5. ศึกษาและวิเคราะห์ความต้องการการใช้สารสนเทศ ข้อมูลสถิติ การศึกษาตลอดชีวิต 6. เก็บข้อมูลประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต 7. เผยแพร่ บริการแลกเปลี่ยน เชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศกับหน่วยงานองค์กรที่จัดการศึกษาตลอดชีวิต 8. จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศกับหน่วยงานองค์กรที่จัดการศึกษาตลอดชีวิต 9. จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิดการชี้นำเรื่องการศึกษาตลอดชีวิต 10. จัดทำโพลล์ทางการศึกษาในประเด็นที่น่าสนใจ เพื่อให้เกิดเครือข่ายการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม 11. จัดทำจดหมายข่าว รายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ ภายนอกและภายในเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 12. ประชาสัมพันธ์การศึกษา วิจัย และสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิต 13. ให้ข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาตลอดชีวิตแก่สื่อมวลชน 14. จัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่และสร้างความเข้าใจในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น					

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์ ท่านได้ดำเนินงานด้านเทคโนโลยีในการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการศึกษาตลอดชีวิตดังต่อไปนี้ในระดับใด 1. ประชาสัมพันธ์ให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายอย่างคุ้มค่า 2. ประชาสัมพันธ์การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตลอดชีวิตโดยเฉพาะ 3. ประชาสัมพันธ์การจัดการศึกษาตลอดชีวิตโดยนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน 4. ประชาสัมพันธ์ให้มีการจัดตั้งศูนย์มัลติมีเดีย เพื่อผลิตสื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต 5. อบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของหน่วยงานจัดการศึกษาและประชาชนผู้รับการศึกษาให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยี 6. สร้างระบบเครือข่ายสารสนเทศให้มีการเชื่อมโยงกันได้กับเครือข่ายสารสนเทศทุกระดับจนถึงระดับท้องถิ่น 7. ใช้อินเทอร์เน็ตในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต 8. ใช้คอมพิวเตอร์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต 9. จัดเพิ่มช่องทางหรือช่วงเวลาการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ สำหรับรายการเพื่อการศึกษาหรือรายการบันเทิงที่มีสาระ 10. ประสานงานสถานีโทรทัศน์จัดทำสารคดีเชิงข่าวเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 11. จัดสปอตวิทยุเพื่อรณรงค์ให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 12. ใช้วิทยุกระจายเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต 13. ร่วมกับสถานีวิทยุภาคเอกชนเปิดเวทีหรือเปิดประเด็นอภิปรายกิจกรรมที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับการจัดการศึกษาตลอดชีวิต 14. ใช้หอกระจายข่าวประจำหมู่บ้านในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต					

ความคิดเห็นในการดำเนินงาน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
15. ใช้สไลด์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต					
16. ใช้วีดิทัศน์ในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต					
17. ใช้เทปเสียงในการประชาสัมพันธ์การศึกษาตลอดชีวิต					

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน

ด้านกลุ่มเป้าหมาย

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านวิธีการประชาสัมพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านเทคโนโลยีการประชาสัมพันธ์

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวอุษา อนุกุล
วันเดือนปีเกิด	17 กุมภาพันธ์ 2514
สถานที่เกิด	จังหวัดสระบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ 5 ศูนย์ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พ.ศ. 2534	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (วิชาเอกการเลขานุการ) วิทยาเขตพระนครศรีอยุธยา วาสกรี
พ.ศ. 2542	ศิลปศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกนิเทศศาสตร์ (โฆษณา)) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2546	การศึกษามหาบัณฑิต (วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2537-ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ กระทรวงศึกษาธิการ